

ธนาคารแห่งประเทศไทย

ภาวะเศรษฐกิจไทยปี 2555

สารบัญ

ประเด็นเศรษฐกิจในรอบปี 2555 และแนวโน้มปี 2556	1
ภาพรวมเศรษฐกิจไทยปี 2555	2
1. ภาคเศรษฐกิจต่างประเทศ.....	11
Box: บทบาทและความเชื่อมโยงด้านการค้าและการลงทุนระหว่างไทย กับประเทศในกลุ่ม CLMV	17
2. ด้านอุปทาน.....	19
2.1 ภาคอุตสาหกรรม	19
2.2 ภาคเกษตรกรรม	23
2.3 ภาคการท่องเที่ยว	25
2.4 ภาคอสังหาริมทรัพย์	27
Box: การซ่อมแซมพื้นฟูของอุตสาหกรรมสำคัญหลังอุทกภัย และแนวโน้มในระยะต่อไป	29
Box: โครงการรับจำนำข้าว นโยบายเพื่อรายได้ที่ดีแต่มีต้นทุน.....	31
3. ภาคการค้าต่างประเทศและดุลการชำระเงิน	33
Box: อนาคตอุตสาหกรรมฮาร์ดดิสก์ไดรฟ์.....	38
4. อุปสงค์ในประเทศ	40
4.1 การอุปโภคบริโภคภาคเอกชน.....	40
4.2 การลงทุนภาคเอกชน	42
4.3 ภาคการคลัง.....	44
Box: ผลของมาตรการคืนเงินภาษีรถยนต์คันแรกต่อเศรษฐกิจมหภาค	46
5. ภาวะการเงิน.....	48
5.1 ภาวะการเงินและอัตราแลกเปลี่ยน.....	48
6. การประเมินเสถียรภาพเศรษฐกิจการเงินไทย.....	51
6.1 เสถียรภาพในประเทศ.....	51
6.1.1 เสถียรภาพด้านราคาและแรงกดดันเงินเฟ้อ.....	51
6.1.2 เสถียรภาพด้านตลาดแรงงาน	52
6.1.3 เสถียรภาพด้านอื่นๆ	53
6.2 เสถียรภาพด้านต่างประเทศ.....	59
Box: ผลของนโยบายปรับขึ้นค่าจ้างขั้นต่ำต่อการจ้างงาน และเศรษฐกิจมหภาคในปี 2555	60
Box: การปรับตัวของภาคธุรกิจต่อความท้าทายต่างๆ.....	62
7. สรุปนโยบายและมาตรการการเงินที่สำคัญ	64

ประเด็นเศรษฐกิจปี 2555 และแนวโน้มปี 2556

เศรษฐกิจไทยปี 2555 ขยายตัวได้ดีจากอุปสงค์ในประเทศภาคเอกชน โดยการบริโภคเพิ่มขึ้นตามภาวะการจ้างงาน รายได้ และความเชื่อมั่นผู้บริโภคที่อยู่ในเกณฑ์ดี ประกอบกับได้รับแรงกระตุ้นจากมาตรการภาครัฐ ขณะที่การลงทุนของภาคธุรกิจมีต่อเนื่อง ทั้งเพื่อซ่อมแซมความเสียหายจากอุทกภัย เพื่อขยายกำลังการผลิตรองรับความต้องการในประเทศ และเพื่อปรับกระบวนการผลิตให้ลดการพึ่งพาแรงงาน

ในภาวะที่การใช้จ่ายในประเทศขยายตัวดี การผลิตภาคอุตสาหกรรมเพื่อจำหน่ายในประเทศสามารถขยายตัวดีตามไปด้วย แต่การผลิตที่เน้นเพื่อการส่งออกได้รับผลกระทบจากเหตุการณ์ทั้งในประเทศและต่างประเทศ โดยในช่วงครึ่งแรกของปีมีข้อจำกัดจากความเสียหายของกำลังการผลิตจากอุทกภัย แม้ต่อมาได้มีการซ่อมแซมจนกำลังการผลิตของอุตสาหกรรมส่งออกหลักกลับมาเป็นปกติเกือบทั้งหมด แต่ความอ่อนแอของเศรษฐกิจโลกทำให้อุปสงค์จากต่างประเทศอยู่ในระดับต่ำ จึงส่งผลให้ทั้งปีมูลค่าการส่งออกสินค้าขยายตัวต่ำอย่างมีนัยสำคัญ ภาคการท่องเที่ยวขยายตัวสูงจากการเพิ่มขึ้นของนักท่องเที่ยวจากภูมิภาคเอเชีย

เศรษฐกิจโดยรวมมีเสถียรภาพ อัตราเงินเฟ้อชะลอตัวจากปีก่อน ขณะที่การปรับขึ้นค่าจ้างขั้นต่ำเป็น 300 บาทใน 7 จังหวัดนาร่องและร้อยละ 40 ใน 70 จังหวัดที่เหลือ ไม่ได้ทำให้เกิดการเลิกจ้างงานในวงกว้าง และการส่งผ่านต้นทุนแรงงานไปยังราคาสินค้าไม่ได้สูงกว่าระดับปกติ ฐานะการเงินของภาคธุรกิจและภาคสถาบันการเงินเข้มแข็งขึ้นตามเศรษฐกิจในประเทศที่ขยายตัว และมีผลสนับสนุนให้สินเชื่อภาคธุรกิจเติบโตจากทั้งความต้องการที่มีต่อเนื่องและความสามารถในการปล่อยสินเชื่อของสถาบันการเงิน ขณะเดียวกัน สินเชื่อภาคครัวเรือนขยายตัวสูงตามความต้องการใช้จ่ายของประชาชน โดยส่วนหนึ่งเป็นผลจากนโยบายคืนเงินภาษีรถยนต์คันแรกที่ทำให้การซื้อรถยนต์สูงกว่าปกติ ประกอบกับอัตราดอกเบี้ยอยู่ในระดับต่ำเอื้อต่อการกู้ยืม

เสถียรภาพด้านต่างประเทศอยู่ในเกณฑ์มั่นคงต่อเนื่อง ดุลบัญชีเดินสะพัดเกินดุลแม้การส่งออกมีข้อจำกัด ขณะที่เงินทุนไหลเข้าประเทศสุทธิ ซึ่งส่งผลให้เงินบาทโน้มแข็งค่าขึ้น แต่ไม่มากเพราะการออกไปลงทุนโดยตรงและการลงทุนในหลักทรัพย์ต่างประเทศของคนไทยค่อนข้างสมดุลกับเงินทุนไหลเข้าประเภทเดียวกันของนักลงทุนต่างชาติ

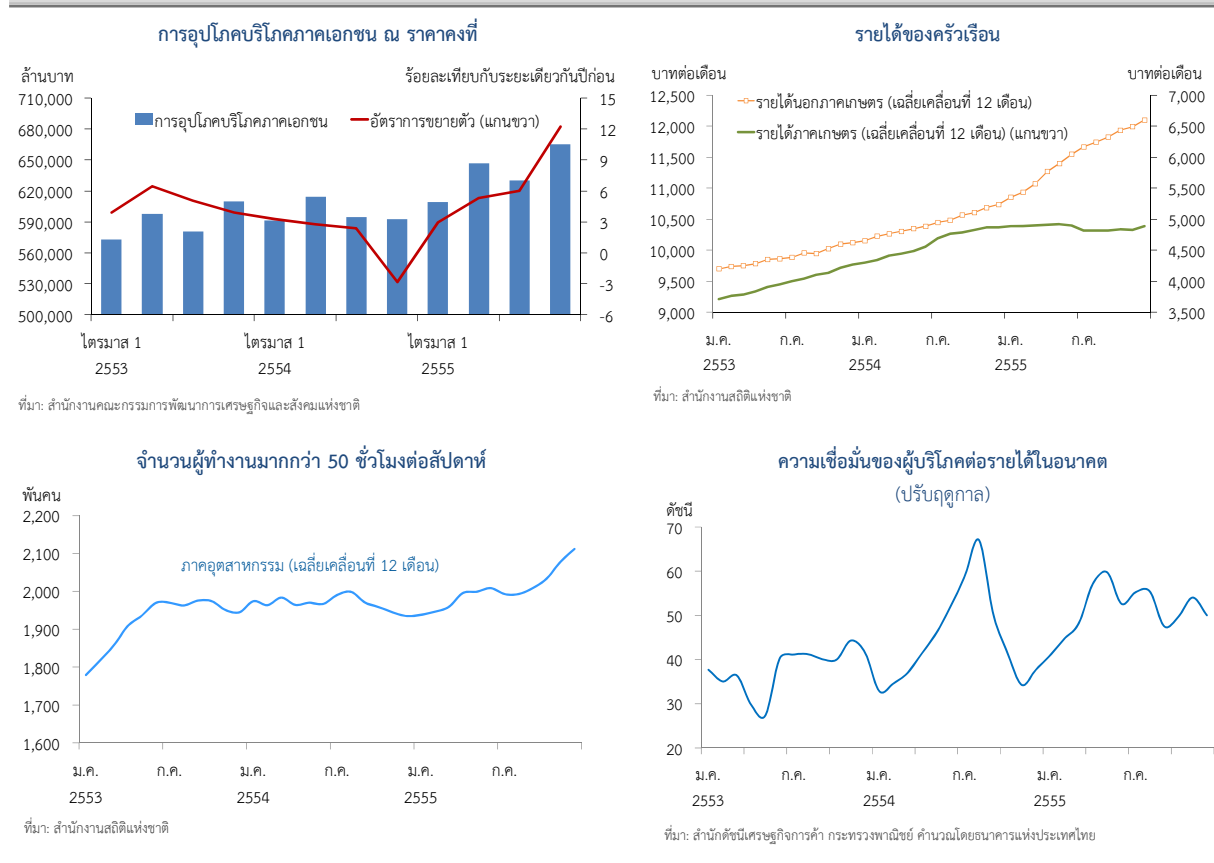
แนวโน้มปี 2556 คาดว่าเศรษฐกิจจะขยายตัวได้ดีต่อเนื่องจากปี 2555 โดยในช่วงครึ่งแรกของปียังมีอุปสงค์ในประเทศเป็นแรงขับเคลื่อนหลัก ขณะที่ภาคการส่งออกคาดว่าจะฟื้นตัวอย่างค่อยเป็นค่อยไปสอดคล้องกับเศรษฐกิจโลกที่ปรับดีขึ้นอย่างช้าๆ ส่วนแรงกดดันเงินเฟ้อมีแนวโน้มทรงตัวใกล้เคียงปัจจุบัน

ประเด็นความเสี่ยงด้านเศรษฐกิจการเงินที่ต้องติดตามอย่างใกล้ชิด ได้แก่ ความผันผวนของเงินทุนเคลื่อนย้ายจากนโยบายการเงินของประเทศอุตสาหกรรมหลักและภาวะเศรษฐกิจโลกที่ยังมีความไม่แน่นอนอยู่ การขยายตัวของสินเชื่อภาคครัวเรือนที่อยู่ในระดับสูงต่อเนื่อง และผลกระทบของการปรับขึ้นค่าจ้างขั้นต่ำเป็น 300 บาททั่วประเทศ

ภาพรวมเศรษฐกิจไทยปี 2555

เศรษฐกิจไทยขยายตัวได้ดีจากอุปสงค์ในประเทศภาคเอกชน

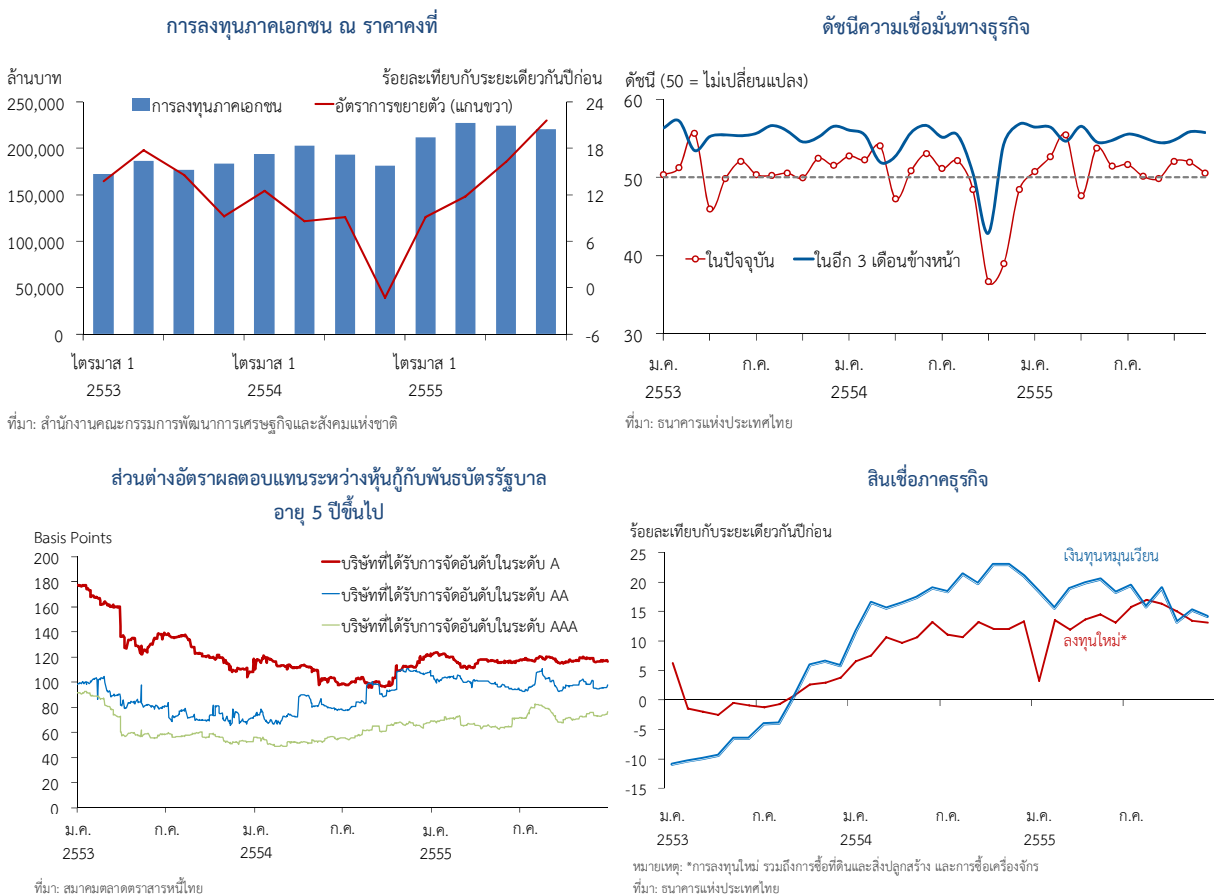
ในปี 2555 เศรษฐกิจไทยขยายตัวร้อยละ 6.4 จากการเติบโตที่ดีของอุปสงค์ในประเทศภาคเอกชน โดยการบริโภคเพิ่มขึ้นตามรายได้เฉลี่ยของครัวเรือนที่สูงขึ้นทั้งในและนอกภาคเกษตร เพราะผลผลิตพืชผลขยายตัว โดยเฉพาะข้าว ยางพารา และมันสำปะหลัง เนื่องจากการขยายพื้นที่เพาะปลูกและสภาพอากาศเอื้ออำนวย ประกอบกับโครงการรับจำนำราคาข้าวของรัฐบาลช่วยเพิ่มรายได้ของเกษตรกรอีกทางหนึ่ง และเมื่อวันที่ 1 เมษายน 2555 รัฐบาลได้ปรับขึ้นค่าจ้างขั้นต่ำเป็น 300 บาทต่อวันใน 7 จังหวัดนาร่อง รวมทั้งปรับขึ้นค่าจ้างขั้นต่ำร้อยละ 40 ใน 70 จังหวัดที่เหลือ ซึ่งมีผลต่อเนื่องถึงรายได้ของลูกจ้างทั่วไปที่ได้รับค่าจ้างเพิ่มขึ้นเช่นกันในภาวะที่ตลาดแรงงานตึงตัวมาก สะท้อนได้จากอัตราการว่างงานที่ต่ำและจำนวนชั่วโมงทำงานล่วงเวลาในภาคการผลิตที่เพิ่มขึ้น การที่รายได้เพิ่มขึ้นขณะที่อัตราเงินเฟ้อต่ำและไม่ได้เร่งตัวผิดปกติแม้มีการปรับค่าจ้างขั้นต่ำ ทำให้ผู้บริโภคมีกำลังซื้อและเสริมความเชื่อมั่นให้สูงขึ้น

นอกจากนี้ มาตรการของรัฐบาลมีผลกระทบกระตุ้นการใช้จ่าย โดยเฉพาะการซื้อรถยนต์ที่ได้รับสิทธิประโยชน์จากการคืนเงินภาษีรถยนต์คันแรก ซึ่งคาดว่าจะมีจำนวนส่งมอบสูงถึงประมาณ 6.8 แสนคันในปี 2555 ทั้งนี้ ยังไม่มีสัญญาณว่าการซื้อรถยนต์ทำให้การจับจ่ายใช้สอยสินค้าอื่นลดลง โดยภาษีมูลค่าเพิ่มที่จัดเก็บจากฐานการบริโภคสูงขึ้นทั้งในส่วนของสินค้าคงทนและสินค้าไม่คงทน

ในขณะเดียวกันการลงทุนภาคเอกชนเติบโตดี สอดคล้องกับการนำเข้าสินค้าทุนที่อยู่ในระดับสูง โดยในช่วงครึ่งแรกของปีมีการลงทุนเพื่อเร่งซ่อมแซมสิ่งปลูกสร้างและนำเข้าเครื่องจักรทดแทนส่วนที่เสียหายจากอุทกภัยในหลายอุตสาหกรรมหลัก เช่น ยานยนต์ เครื่องใช้ไฟฟ้า ฮาร์ดดิสก์ไดรฟ์ และอิเล็กทรอนิกส์

นอกจากนี้ ยังมีการทยอยลงทุนต่อเนื่องตลอดปีเพื่อขยายกำลังการผลิตรองรับความต้องการในประเทศ เพื่อปรับตัวไปสู่การใช้เครื่องจักรทดแทนแรงงานมากขึ้นในภาวะที่ตลาดแรงงานตึงตัวและค่าจ้างแรงงานแพงขึ้น รวมทั้งเพื่อรองรับความต้องการจากประเทศเพื่อนบ้านที่จะเพิ่มขึ้นจากการรวมกลุ่มประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน (AEC) และการเปิดตลาด โดยปัจจัยที่ช่วยสนับสนุนการลงทุน ได้แก่ ความเชื่อมั่นของผู้ประกอบการต่อแนวโน้มเศรษฐกิจ ต้นทุนกู้ยืมที่อยู่ในระดับต่ำ และการปล่อยสินเชื่อธุรกิจของสถาบันการเงินซึ่งขยายตัวในเกณฑ์สูงต่อเนื่อง

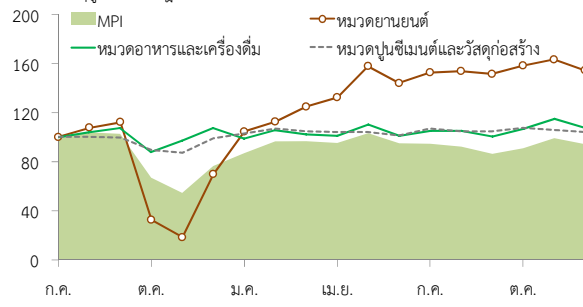

ภาคอุตสาหกรรมฟื้นตัวจากอุทกภัยได้อย่างรวดเร็วจากการเร่งซ่อมสร้างและการผลิตเพื่อจำหน่ายในประเทศ

การผลิตภาคอุตสาหกรรมได้รับผลกระทบรุนแรงจากอุทกภัยในช่วงปลายปี 2554 โดยเฉพาะ ยานยนต์ เครื่องใช้ไฟฟ้า และอิเล็กทรอนิกส์ ซึ่งเป็นสินค้าส่งออกสำคัญ ทำให้การผลิตโดยรวมหดตัวมาก ในไตรมาสแรกของปี 2555 แต่สามารถฟื้นตัวอย่างรวดเร็วจากการเร่งซ่อมสร้าง จนกำลังการผลิตกลับมาอยู่ในระดับปกติเกือบทั้งหมดในไตรมาสที่ 2 และในช่วงที่เหลือของปีการผลิตยานยนต์เร่งตัวมาก โดยบริษัทผู้ผลิตรายต้นหันมาเน้นการขายในประเทศมากกว่าการส่งออกเพื่อตอบสนองความต้องการรถยนต์ที่ขยายตัวสูงจากมาตรการกระตุ้นของรัฐ ในขณะเดียวกันอุตสาหกรรมอื่นที่เน้นการขายในประเทศขยายตัวได้ดี ทั้งผลิตภัณฑ์ปิโตรเลียม ปูนซีเมนต์และวัสดุก่อสร้าง อาหารและเครื่องดื่ม

ดัชนีผลผลิตอุตสาหกรรม (MPI)

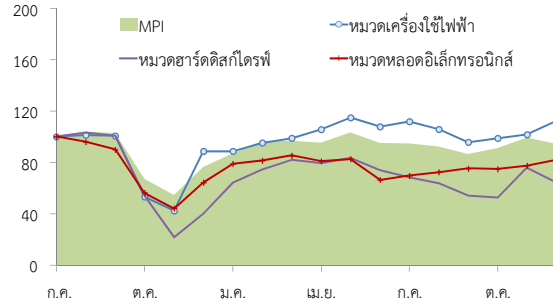
ดัชนี (ปรับฤดูกาล) (กรกฎาคม 2554 = 100)

ที่มา: สำนักงานเศรษฐกิจอุตสาหกรรม คำนวณโดยธนาคารแห่งประเทศไทย

ดัชนีผลผลิตอุตสาหกรรม (MPI)

ดัชนี (ปรับฤดูกาล) (กรกฎาคม 2554 = 100)

ที่มา: สำนักงานเศรษฐกิจอุตสาหกรรม คำนวณโดยธนาคารแห่งประเทศไทย

ยอดจำหน่ายรถยนต์ในประเทศ

	2554 ทั้งปี	2555 ทั้งปี	2555			
			ไตรมาส 1	ไตรมาส 2	ไตรมาส 3	ไตรมาส 4
ยอดจำหน่ายรถยนต์ในประเทศ* (พันคัน)	795.3	1,435.9	279.3	327.2	393.8	435.6
เทียบกับระยะเดียวกันปีก่อน (ร้อยละ)	-0.6	80.6	17.1	69.2	64.8	250.5

หมายเหตุ: *รวมรถยนต์นั่งและรถยนต์เชิงพาณิชย์

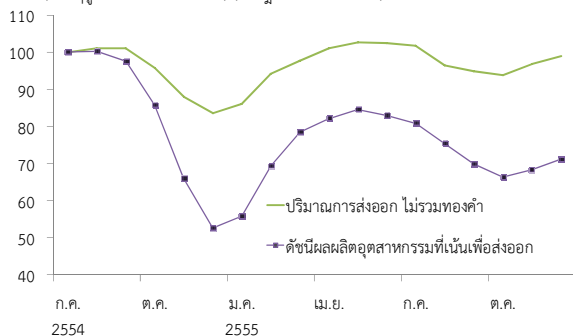
ที่มา: สภาอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย

การส่งออกสินค้ายังชีพ แต่ภาคบริการท่องเที่ยวขยายตัว

ผลกระทบจากปัญหานี้สาธารณะของกลุ่มประเทศยูโรที่ยึดเยื้อและขยายวงกว้างจนก่อให้เกิดความไม่แน่นอนในตลาดการเงินโลก รวมทั้งความอ่อนแอต่อเนื่องของเศรษฐกิจสหรัฐฯ และญี่ปุ่น ทำให้ความต้องการจากต่างประเทศชะลอตัว โดยเห็นผลกระทบชัดเจนต่อการส่งออกของไทยตั้งแต่ในช่วงปลายไตรมาสที่ 2 และเป็นการชะลอตัวในเกือบทุกประเภทสินค้าและตลาดส่งออกสำคัญ ดังนั้น แม้ที่กำลังการผลิตกลับเป็นปกติเกือบทุกอุตสาหกรรมแล้ว แต่ในช่วงครึ่งหลังของปีการผลิตภาคอุตสาหกรรมที่เน้นเพื่อการส่งออกปรับลดลงจากครึ่งแรกของปี ก่อนที่จะเริ่มมีสัญญาณฟื้นตัวบ้างในช่วงท้ายของปีตามทิศทางเศรษฐกิจโลกที่เริ่มมีเสถียรภาพขึ้น

ปริมาณการส่งออกและการผลิตภาคอุตสาหกรรมที่เน้นเพื่อส่งออก

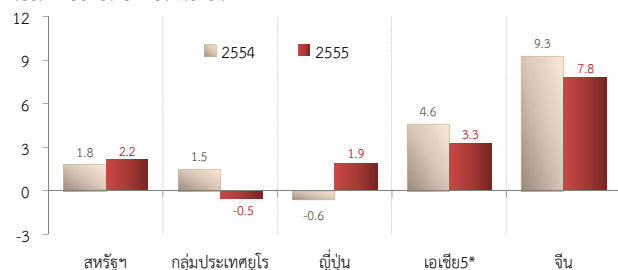
ดัชนี (ปรับฤดูกาลและเฉลี่ย 3 เดือน) (กรกฎาคม 2554 = 100)

ที่มา: กรมศุลกากรและสำนักงานเศรษฐกิจอุตสาหกรรม คำนวณโดยธนาคารแห่งประเทศไทย

อัตราการขยายตัวของเศรษฐกิจโลกปี 2554 และ 2555

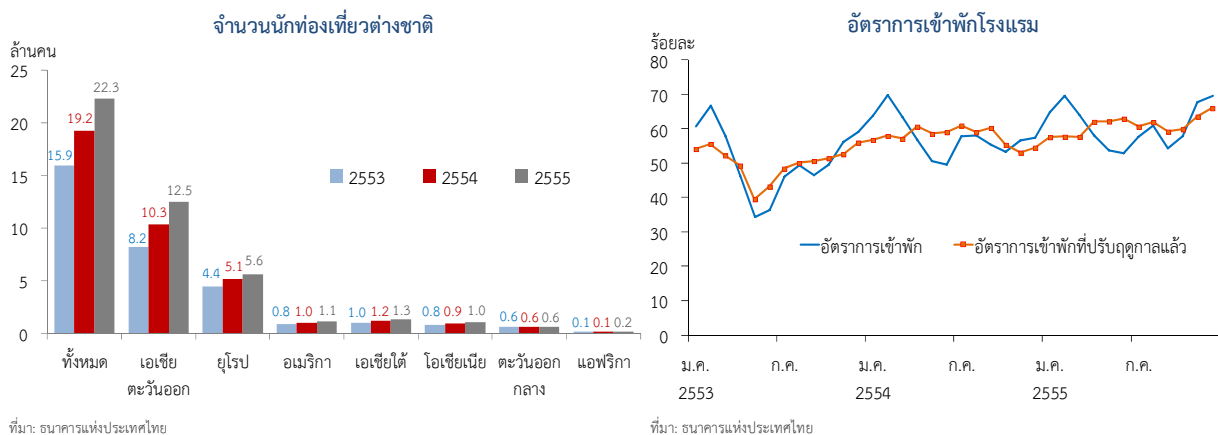
ร้อยละเทียบกับระยะเดียวกันปีก่อน

หมายเหตุ: * คำนวณโดยการถ่วงน้ำหนักตาม GDP-PPP ของประเทศในภูมิภาคเอเชีย 5 ประเทศ ได้แก่ อินโดนีเซีย ฟิลิปปินส์ เกาหลีใต้ ไต้หวัน และสิงคโปร์

ที่มา: Bureau of Economic Analysis (US Department of Commerce), Cabinet Office of Japan, CEIC, Eurostat และการคำนวณของธนาคารแห่งประเทศไทย

โดยรวมแล้วทั้งปี 2555 มูลค่าการส่งออกสินค้าขยายตัวบ้าง แต่ปริมาณหดตัวเล็กน้อยจากปีก่อน อย่างไรก็ตาม **ภาคบริการท่องเที่ยว**ขยายตัวดีมาก จำนวนนักท่องเที่ยวต่างชาติสูงสุดเป็นประวัติการณ์ถึง 22.3 ล้านคน เป็นนักท่องเที่ยวจากทุกภูมิภาค ที่สำคัญคือเอเชียตะวันออกและกลุ่มประเทศอาเซียน แม้กระทั่งนักท่องเที่ยวจากยุโรปซึ่งกำลังประสบวิกฤตเศรษฐกิจก็ไม่ได้ลดจำนวนลง ทั้งนี้เพราะประเทศไทยเป็นจุดหมายปลายทางที่เป็นที่นิยมและคุ้มค่าเงิน ประกอบกับมีปัจจัยสนับสนุนจากการเพิ่มจำนวนเที่ยวบินและการเปิดให้บริการของสนามบินดอนเมืองอีกครั้งเมื่อเดือนตุลาคม 2555 จำนวนนักท่องเที่ยวต่างชาติที่สูงขึ้นสอดคล้องกับอัตราการเข้าพักโรงแรมที่สูงขึ้นในทุกภาคของประเทศ

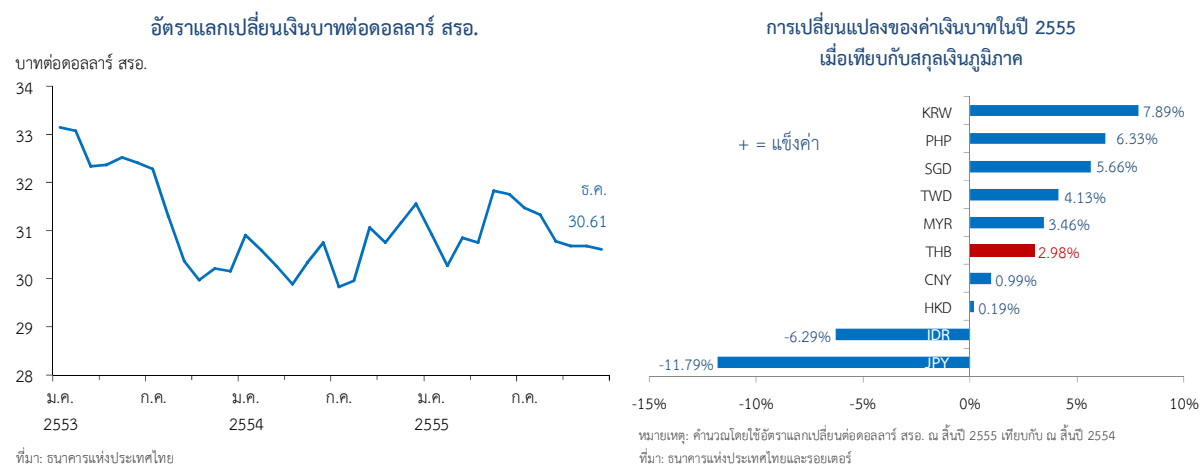
นโยบายเศรษฐกิจมหภาคทั้งด้านการคลังและการเงินมีส่วนสนับสนุนให้เศรษฐกิจในประเทศเติบโตต่อเนื่อง

ในภาวะที่เศรษฐกิจไทยต้องเผชิญกับปัญหาอุทกภัยและความอ่อนแอของเศรษฐกิจโลก นโยบายการคลังและการเงินมีบทบาทสำคัญในการพยุงความเชื่อมั่นของประชาชนและภาคธุรกิจ รวมทั้งเอื้อให้กิจกรรมการซ่อมแซมความเสียหายดำเนินไปอย่างราบรื่น การใช้จ่ายในประเทศมีมากพอที่จะชดเชยผลกระทบจากเศรษฐกิจโลกต่อการส่งออก ทั้งนี้ ในปีงบประมาณ 2555 รัฐบาลได้ตั้งงบประมาณขาดดุล 4 แสนล้านบาท หรือคิดเป็นร้อยละ 3.7 ต่อ GDP พร้อมทั้งออกมาตรการกระตุ้นการใช้จ่ายของภาคเอกชน เช่น การคืนเงินภาษีรถยนต์คันแรก การรับจำนำสินค้าเกษตร การปรับขึ้นค่าจ้างขั้นต่ำและเงินเดือนข้าราชการ และการลดอัตราภาษีเงินได้นิติบุคคลจากร้อยละ 30 เหลือร้อยละ 23

ในขณะเดียวกัน นโยบายการเงินอยู่ในเกณฑ์ที่เอื้อต่อการกู้ยืม อัตราดอกเบี้ยนโยบายปรับลดลง 2 ครั้ง รวมร้อยละ 0.50 มาอยู่ที่ระดับร้อยละ 2.75 ต่อปี ณ สิ้นปี 2555 อัตราดอกเบี้ยที่ต่ำลงมีส่วนสนับสนุนให้สินเชื่อภาคเอกชนของสถาบันการเงินขยายตัวสูงต่อเนื่อง ในภาพรวมสินเชื่อภาคธุรกิจเติบโตสอดคล้องกับความต้องการลงทุนในประเทศ ขณะที่สินเชื่อภาคครัวเรือนขยายตัวในระดับสูง โดยเฉพาะสินเชื่อส่วนบุคคลอื่นและสินเชื่อเพื่อเช่าซื้อรถยนต์ ด้านเงินฝากมีการระดมเงินผ่านการออกผลิตภัณฑ์เงินรับฝากพิเศษเกือบตลอดทั้งปี เพื่อรองรับแนวโน้มการขยายตัวของสินเชื่อ

เงินบาทแข็งค่าขึ้นสอดคล้องกับค่าเงินภูมิภาค

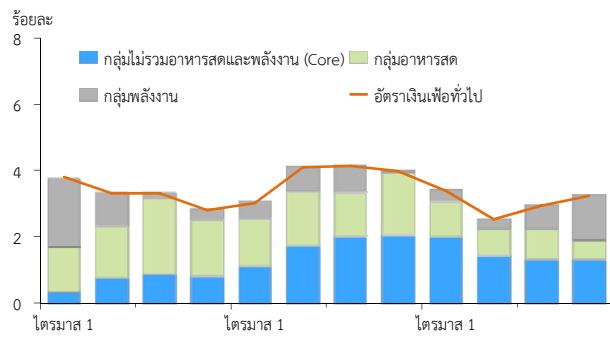
อัตราแลกเปลี่ยนเงินบาทต่อดอลลาร์ สรอ. โน้มแข็งขึ้นในปีนี้ ความคืบหน้าในการแก้ปัญหาหนี้สาธารณะของยุโรปทำให้ความเชื่อมั่นของนักลงทุนต่างชาติค่อยๆ ปรับดีขึ้นและต้องการเพิ่มการถือครองสินทรัพย์เสี่ยงที่ให้ผลตอบแทนสูง ซึ่งรวมถึงสินทรัพย์ในรูปเงินบาท ความต้องการดังกล่าวประกอบกับสภาพคล่องในตลาดการเงินโลกที่มีมากจากการผ่อนคลายนโยบายการเงินเพิ่มเติมของประเทศอุตสาหกรรมหลักทำให้มีเงินทุนไหลเข้ามาในตลาดพันธบัตรและตลาดหลักทรัพย์ของภูมิภาครวมทั้งไทยอย่างต่อเนื่อง ส่งผลให้ ณ สิ้นปี 2555 อัตราแลกเปลี่ยนอยู่ที่ 30.61 บาทต่อดอลลาร์ สรอ. แข็งค่าขึ้นร้อยละ 2.98 จากต้นปี ซึ่งน้อยกว่าสกุลเงินของคู่ค้าคู่แข่งสำคัญในภูมิภาค ทั้งนี้เพราะแม้มีเงินทุนไหลเข้าเป็นจำนวนมากแต่ในขณะเดียวกันคนไทยก็มีการออกไปลงทุนในต่างประเทศเพิ่มขึ้น โดยเฉพาะในรูปของการลงทุนโดยตรงและการลงทุนในหลักทรัพย์ ซึ่งช่วยสร้างสมดุลระหว่างเงินทุนไหลเข้ากับเงินทุนไหลออกมากกว่าในอดีต

เสถียรภาพเศรษฐกิจโดยรวมอยู่ในเกณฑ์ดี

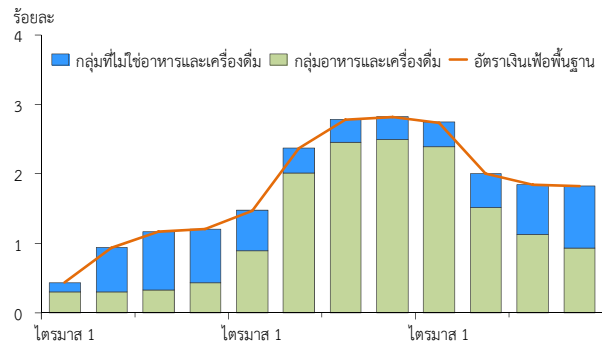
อัตราเงินเฟ้อทั่วไปและอัตราเงินเฟ้อพื้นฐานเฉลี่ยทั้งปีอยู่ที่ร้อยละ 3.02 และ 2.09 ตามลำดับ โดยอัตราเงินเฟ้อทั่วไปชะลอลงจากปี 2554 ตามราคาอาหารสดที่ชะลอลง ส่วนหนึ่งจากภาวะอุปทานล้นตลาดของเนื้อสัตว์และไข่ไก่ สำหรับอัตราเงินเฟ้อพื้นฐานชะลอลงเช่นกันตามการส่งผ่านต้นทุนที่โน้มกลับสู่ระดับปกติหลังแรงตัวขึ้นไปในช่วงอุทกภัยปลายปี 2554 ทั้งนี้ การปรับขึ้นค่าจ้างขั้นต่ำตั้งแต่วันที่ 1 เมษายน 2555 ไม่ได้มีผลทำให้อัตราเงินเฟ้อพื้นฐานเร่งตัวสูงกว่าปกติเพราะผู้ประกอบการจำนวนหนึ่งเกรงว่าการปรับขึ้นราคาภายใต้ภาวะการแข่งขันสูงจะทำให้สูญเสียส่วนแบ่งตลาด

แหล่งที่มาของอัตราเงินเฟ้อทั่วไป

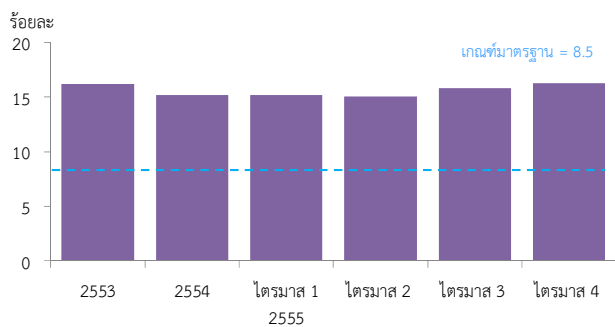
ที่มา: สำนักดัชนีเศรษฐกิจการค้า กระทรวงพาณิชย์ และคำนวณโดยธนาคารแห่งประเทศไทย

แหล่งที่มาของอัตราเงินเฟ้อพื้นฐาน

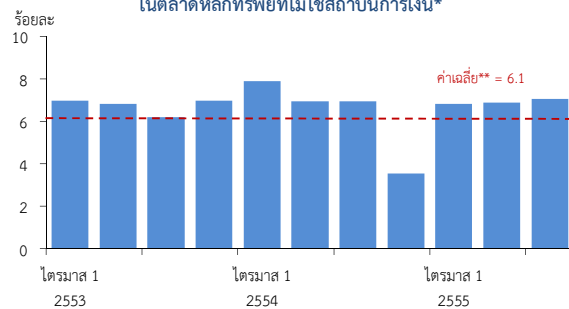
ที่มา: สำนักดัชนีเศรษฐกิจการค้า กระทรวงพาณิชย์ และคำนวณโดยธนาคารแห่งประเทศไทย

สัดส่วนเงินกองทุนต่อสินทรัพย์เสี่ยงของระบบธนาคารพาณิชย์

ที่มา: ธนาคารแห่งประเทศไทย

อัตรากำไรจากการดำเนินงานของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์ที่ไม่ใช่สถาบันการเงิน*

หมายเหตุ: * ค่ามัธยฐาน (Median)

** ค่าเฉลี่ยไตรมาสที่ 1 ปี 2543 ถึง ไตรมาสที่ 3 ปี 2555

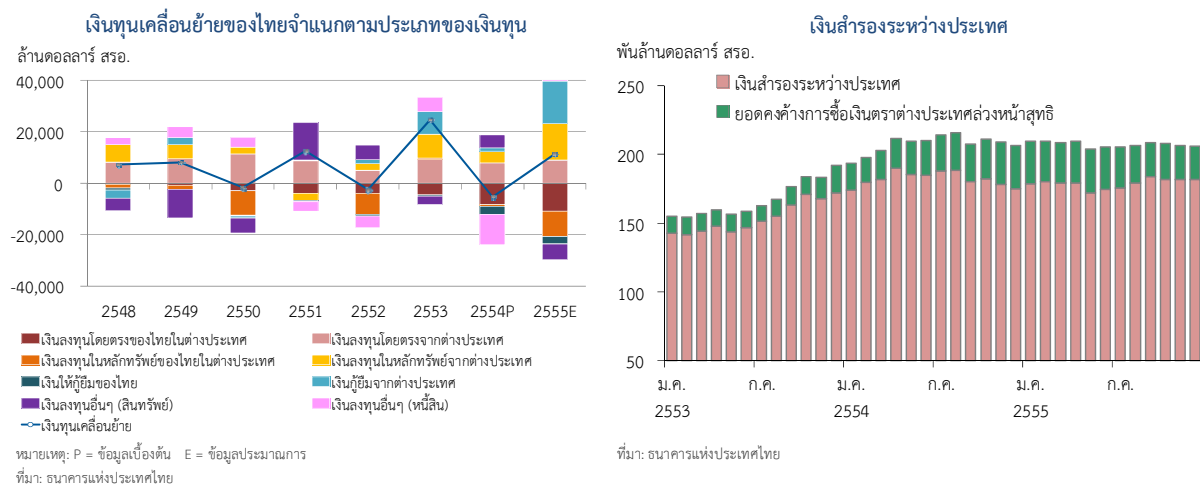
ที่มา: ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย คำนวณโดยธนาคารแห่งประเทศไทย

ภาคสถาบันการเงินมีความเข้มแข็ง สัดส่วนเงินกองทุนต่อสินทรัพย์เสี่ยงอยู่ในระดับสูง และผลประกอบการดีต่อเนื่อง ซึ่งเป็นผลจากฐานะการเงินของลูกหนี้ที่อยู่ในเกณฑ์ดีทั้งลูกหนี้ภาคธุรกิจ และลูกหนี้ภาคครัวเรือน เห็นได้จากความสามารถในการทำกำไรและสภาพคล่องของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์ที่อยู่ในเกณฑ์ดีต่อเนื่อง ขณะที่ฐานะการเงินของภาคครัวเรือนได้รับผลดีจากการจ้างงาน และรายได้ที่ขยายตัว

เสถียรภาพด้านการคลัง ยังอยู่ในเกณฑ์ดีเช่นกัน แต่มองไปข้างหน้าหนี้สาธารณะที่อาจปรับสูงขึ้นจากแนวโน้มการใช้จ่ายภาครัฐเพื่อการกระตุ้นเศรษฐกิจระยะสั้น โดยเฉพาะภาระรายจ่ายจากการดำเนินนโยบาย กู้การคลังผ่านสถาบันการเงินเฉพาะกิจ และมาตรการอุดหนุนสาธารณูปโภคพื้นฐานและราคาพลังงาน อาจเพิ่มแรงกดดันต่อความยั่งยืนทางการคลังในระยะยาว

เสถียรภาพด้านต่างประเทศ อยู่ในเกณฑ์ดีต่อเนื่อง ดุลการชำระเงินเกินดุลสุทธิ 5,265 ล้านดอลลาร์ สรอ. โดยเป็นผลจากการเกินดุลบัญชีเดินสะพัด และการเกินดุลบัญชีเงินทุนเคลื่อนย้าย เพราะมีเงินทุนไหลเข้าจาก (1) การลงทุนในตราสารหนี้ภาครัฐของนักลงทุนต่างชาติ (2) การกู้ยืมจากต่างประเทศของสถาบันการเงิน โดยเฉพาะเงินกู้ระยะสั้นเพื่อนำมาบริหารสภาพคล่องในธุรกรรมการเงินระหว่างประเทศ และ (3) การลงทุนโดยตรง ส่วนใหญ่จากประเทศญี่ปุ่นและกลุ่มประเทศยูโร ในขณะเดียวกัน เงินทุนไหลออกเพิ่มขึ้นจากปีที่แล้วแต่ในขนาดที่น้อยกว่าเงินทุนไหลเข้า ส่วนใหญ่เป็นการเพิ่มขึ้นของการลงทุนโดยตรงของไทย ในต่างประเทศ ซึ่งได้รับการสนับสนุนจากมาตรการเปิดเสรีเงินทุนเคลื่อนย้ายและการรวมตัวของประชาคมอาเซียน (AEC)

เมื่อรวมผลของการเกินดุลการชำระเงินกับผลของการเปลี่ยนแปลงของค่าเงิน (Valuation Change) ณ สิ้นเดือนธันวาคม 2555 **เงินสำรองระหว่างประเทศ**อยู่ที่ 181.6 พันล้านดอลลาร์ สรอ. หรือเพิ่มขึ้น 6.5 พันล้านดอลลาร์ สรอ. จากสิ้นปี 2554 และหากรวมยอดคงค้างการซื้อเงินตราต่างประเทศล่วงหน้าสุทธิของ ธปท. อีก 24.1 พันล้านดอลลาร์ สรอ. **เงินสำรองระหว่างประเทศสุทธิ**จะอยู่ที่ 205.8 พันล้านดอลลาร์ สรอ. สัดส่วนเงินสำรองระหว่างประเทศต่อมูลค่าการนำเข้าและสัดส่วนเงินสำรองระหว่างประเทศต่อหนี้ต่างประเทศระยะสั้นอยู่ในเกณฑ์มั่นคงต่อเนื่อง

เครื่องชี้เสถียรภาพด้านต่างประเทศ

	มาตรฐานสากล	2554	2555	2555			
				ไตรมาส 1	ไตรมาส 2	ไตรมาส 3	ไตรมาส 4
เครื่องชี้ด้านสภาพคล่อง							
- เงินสำรองระหว่างประเทศต่อหนี้ต่างประเทศระยะสั้น (เท่า)	> 1 เท่า	3.7	3.0	3.1	3.0	3.2	3.0
- เงินสำรองระหว่างประเทศต่อมูลค่าการนำเข้า (เดือน)	> 3-4 เดือน	10.4	10.0	10.4	9.9	10.5	10.0
- สัดส่วนหนี้ต่างประเทศระยะสั้นต่อหนี้ต่างประเทศรวม (ร้อยละ)	n.a.	45.2	45.5	49.2	49.2	45.3	45.5

สำหรับประเด็นที่อาจก่อให้เกิดความไม่สมดุลในระบบเศรษฐกิจและต้องติดตามใกล้ชิดได้แก่

- (1) ความผันผวนของเงินทุนเคลื่อนย้าย ซึ่งเป็นผลจากสภาพคล่องในตลาดการเงินโลกที่อยู่ในระดับสูง และเศรษฐกิจโลกที่ยังมีความไม่แน่นอนทำให้ความเชื่อมั่นของนักลงทุนต่างชาติอาจเปลี่ยนแปลงได้อย่างรวดเร็ว
- (2) การขยายตัวสูงต่อเนื่องของสินเชื่อเพื่อการอุปโภคบริโภค โดยเฉพาะสินเชื่อเช่าซื้อรถยนต์และสินเชื่อส่วนบุคคลอื่น ซึ่งอาจนำไปสู่ปัญหาด้านความสามารถในการชำระหนี้ของภาคครัวเรือน และต่อเนื่องไปถึงคุณภาพสินเชื่อของภาคสถาบันการเงิน และ (3) ผลกระทบจากการปรับขึ้นค่าจ้างขั้นต่ำ 300 บาททั่วประเทศในวันที่ 1 มกราคม 2556 ซึ่งอาจมีมากกว่าในรอบแรกเนื่องจากการเพิ่มขึ้นสุทธิของค่าจ้างขั้นต่ำในจังหวัดรอบนอก (ที่ไม่ใช่ 7 จังหวัดนำร่อง) รุนแรงกว่า ประกอบกับจังหวัดรอบนอกมีธุรกิจขนาดเล็กมากกว่า ซึ่งธุรกิจเหล่านี้โดยเฉลี่ยมีความสามารถในการทำกำไรและรองรับการเพิ่มขึ้นของต้นทุนค่าแรงได้น้อยกว่าธุรกิจขนาดใหญ่

เศรษฐกิจไทยปี 2556 คาดว่าจะขยายตัวต่อเนื่อง ขณะที่อัตราเงินเฟ้ออยู่ในระดับที่ไม่น่ากังวล

เศรษฐกิจไทยในปี 2556 จะขยายตัวได้ในเกณฑ์ดี อุปสงค์ในประเทศยังเป็นแรงขับเคลื่อนสำคัญ โดยเฉพาะการลงทุนภาคเอกชนเพื่อรองรับการขยายตัวของความต้องการใช้จ่ายในประเทศ การขยายตลาดไปยังประเทศเพื่อนบ้าน และการปรับโครงสร้างการผลิตเพื่อลดการพึ่งพาแรงงาน ส่วนการบริโภคภาคเอกชนมีแนวโน้มเติบโตต่อไปอีกระยะหนึ่งจากผลต่อเนื่องของมาตรการคืนเงินภาษีรถยนต์คันแรกและการลดภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา นอกจากนี้ การใช้จ่ายภาครัฐอยู่ในทิศทางกระตุ้นเศรษฐกิจต่อเนื่อง สำหรับภาคการส่งออกคาดว่าจะฟื้นตัวอย่างค่อยเป็นค่อยไปและกลับมามีบทบาทในการขับเคลื่อนเศรษฐกิจไทยได้มากขึ้นในช่วงครึ่งหลังของปี 2556 ซึ่งจะช่วยรักษาแรงส่งของเศรษฐกิจไทยให้มีต่อเนื่องหลังจากที่มาตรการภาครัฐบางส่วนสิ้นสุดลง

แรงกดดันเงินเฟ้อในภาพรวมมีแนวโน้มทรงตัวใกล้เคียงปัจจุบัน โดยคาดว่าอัตราเงินเฟ้อทั่วไปและอัตราเงินเฟ้อพื้นฐานในปี 2556 จะชะลอลงจากปีก่อนเล็กน้อยมาเฉลี่ยอยู่ที่ร้อยละ 2.8 และ 1.7 ตามลำดับ เพราะแม้แรงกดดันด้านอุปสงค์อาจจะเพิ่มขึ้นบ้างตามเศรษฐกิจในประเทศที่ขยายตัวดี แต่แรงกดดันจากด้านต้นทุนคาดว่าจะมีไม่มาก จากแนวโน้มราคาน้ำมันและราคาสินค้าโภคภัณฑ์ในตลาดโลกที่ค่อนข้างทรงตัวสอดคล้องกับการคาดการณ์เงินเฟ้อในระยะ 1 ปีข้างหน้า

สรุปประมาณการเศรษฐกิจไทยปี 2556

ร้อยละเทียบกับระยะเดียวกันปีก่อน	2555*	2556
การขยายตัวทางเศรษฐกิจ	6.4	4.9
อัตราเงินเฟ้อทั่วไป	3.0	2.8
อัตราเงินเฟ้อพื้นฐาน	2.1	1.7

หมายเหตุ: *ข้อมูลจริง

ที่มา: รายงานนโยบายการเงิน ฉบับเดือนมกราคม 2556

 ธนาคารแห่งประเทศไทย ภาวะเศรษฐกิจปี 2555							
	2553	2554			2555		
	ทั้งปี	ครึ่งปีแรก	ครึ่งปีหลัง	ทั้งปี	ครึ่งปีแรก	ครึ่งปีหลัง	ทั้งปี
(๑% การเปลี่ยนแปลงจากระยะเดียวกันปีก่อน นอกจากระบุเป็นอย่างอื่น)							
อัตราการขยายตัวของเศรษฐกิจไทย^{1/}	7.8	3.0	-2.8	0.1	2.3	10.7	6.4
ด้านอุปสงค์ (การใช้จ่าย)							
การใช้จ่ายของครัวเรือน	4.8	3.0	-0.3	1.3	4.1	9.1	6.6
การใช้จ่ายของรัฐบาล	6.4	1.4	0.9	1.1	3.6	10.9	7.4
การลงทุนสินทรัพย์ถาวร	9.4	6.6	0.0	3.3	7.7	19.2	13.3
- ภาคเอกชน	13.8	10.5	3.8	7.2	10.5	18.9	14.6
- ภาครัฐ	-2.2	-5.9	-11.4	-8.7	-2.7	20.4	8.9
การส่งออกสินค้าและบริการ	14.7	14.0	5.2	9.5	-1.1	7.1	2.9
- สินค้า	17.3	13.7	4.8	9.1	-3.3	2.6	-0.4
- บริการ	3.9	15.5	6.9	11.1	9.1	27.8	18.3
การนำเข้าสินค้าและบริการ	21.5	15.9	11.7	13.7	6.5	5.8	6.2
ด้านอุปทานในประเทศ (การผลิต)							
เกษตร	-2.3	7.1	1.2	4.1	2.7	3.6	3.1
อุตสาหกรรม	13.9	0.8	-9.5	-4.3	-0.8	15.9	7.0
ก่อสร้าง	6.8	-4.6	-5.6	-5.1	3.9	11.7	7.8
บริการและอื่นๆ	5.0	4.4	2.1	3.3	4.8	8.2	6.5
เสถียรภาพในประเทศ							
ดัชนีราคาผู้บริโภคทั่วไป	3.3	3.56	4.05	3.81	2.95	3.08	3.02
ดัชนีราคาผู้บริโภคพื้นฐาน (ไม่รวมราคาอาหารสดและพลังงาน)	1.0	1.91	2.80	2.36	2.37	1.83	2.09
อัตราการว่างงาน (ร้อยละ)	1.0	0.7	0.6	0.7	0.8	0.5	0.7
หนี้สาธารณะ ณ สิ้นงวด (พันล้านบาท)	4,280	4,263	4,298	4,298	4,810	4,961	4,961
สัดส่วนต่อ GDP ณ สิ้นงวด (ร้อยละ)	42.5	41.1	40.8	40.8	43.7	44.0	44.0
เสถียรภาพต่างประเทศ (พันล้านดอลลาร์ สรอ.)							
ดุลการค้า	29.8	12.2	4.8	17.0	2.6	5.8	8.3
ดุลบัญชีเดินสะพัด	10.0	4.5	1.4	5.9	-0.9	3.7	2.7
บัญชีทุน	0.2	-0.1	0.0	0.0	0.1	0.1 ^E	0.2 ^E
เงินทุนเคลื่อนย้าย	24.8	1.7	-6.9	-5.2	3.0	8.4 ^E	11.5 ^E
ดุลการชำระเงิน	31.3	7.3	-6.1	1.2	-0.6	5.8 ^E	5.3 ^E
เงินสำรองระหว่างประเทศ ณ สิ้นงวด	172.1	184.9	175.1	175.1	174.7	181.6	181.6
หนี้ต่างประเทศ ณ สิ้นงวด	100.6	109.3	104.6	104.6	120.1	133.8	133.8
สัดส่วนเงินสำรองระหว่างประเทศต่อหนี้ระยะสั้น (เท่า)	3.4	3.3	3.7	3.7	3.0	3.0	3.0
สัดส่วนหนี้ต่างประเทศต่อ GDP (ร้อยละ)	35.2	36.8	33.8	33.8	36.6	39.0	39.0
สัดส่วนหนี้ต่างประเทศต่อมูลค่าส่งออกสินค้าและบริการ (ร้อยละ)	49.0	51.2	47.0	47.0	50.0	52.7	52.7
สัดส่วนหนี้ระยะสั้นต่อหนี้ต่างประเทศ (ร้อยละ)	50.4	51.5	45.2	45.2	49.2	44.9	44.9
ภาคการเงิน (ณ สิ้นงวด) (พันล้านบาท)							
ฐานเงิน	1,243.3	1,223.4	1,365.5	1,365.5	1,330.3	1,497.8	1,497.8
๑% การเปลี่ยนแปลงจากระยะเดียวกันปีก่อน	12.7	14.1	9.8	9.8	8.7	9.7	9.7
ปริมาณเงินตามความหมายแคบ	1,302.4	1,336.6	1,414.3	1,414.3	1,452.8	1,598.3	1,598.3
๑% การเปลี่ยนแปลงจากระยะเดียวกันปีก่อน	10.9	13.3	8.6	8.6	8.7	13.0	13.0
ปริมาณเงินตามความหมายกว้าง	11,778.8	12,603.9	13,559.9	13,559.9	14,013.0	14,960.2	14,960.2
๑% การเปลี่ยนแปลงจากระยะเดียวกันปีก่อน	10.9	16.2	15.1	15.1	11.2	10.3	10.3
เงินฝากรวมตัวฝากเงินของสถาบันการเงิน ^{2/}	11,564.3	12,362.1	13,195.4	13,195.4	13,783.7	14,649.7	14,649.7
๑% การเปลี่ยนแปลงจากระยะเดียวกันปีก่อน	10.8	15.1	14.1	14.1	11.5	11.0	11.0
สินเชื่อภาคเอกชนของสถาบันการเงิน ^{2/}	9,947.0	10,679.1	11,587.3	11,587.3	12,396.4	13,358.8	13,358.8
๑% การเปลี่ยนแปลงจากระยะเดียวกันปีก่อน	12.6	16.1	16.5	16.5	16.1	15.3	15.3
อัตราดอกเบี้ย (ณ สิ้นงวด) (ร้อยละต่อปี)							
- ตลาดซื้อคืนพันธบัตร 1 วัน	2.00	3.00	3.25	3.25	3.00	2.75	2.75
- ระหว่างธนาคาร (ฐานนิยม)	1.87	2.90	3.15	3.15	2.90	2.65	2.65
- เงินฝากประจำ 1 ปี ^{3/}	1.55	2.35	2.87	2.87	2.86	2.46	2.46
- ลูกค้านิติ ^{3/}	6.12	6.87	7.25	7.25	7.13	7.00	7.00
อัตราแลกเปลี่ยน (ณ สิ้นงวด) (บาท:ดอลลาร์ สรอ.)	30.15	30.74	31.55	31.55	31.75	30.61	30.61

หมายเหตุ: ^{1/} ณ ราคาคงที่^{2/} สถาบันการเงิน หมายถึง สถาบันรับฝากเงินทุกประเภท ยกเว้น ธนาคารแห่งประเทศไทย^{3/} อัตราดอกเบี้ยอ้างอิงเฉลี่ยของธนาคารพาณิชย์ขนาดใหญ่ 4 แห่ง

E = ข้อมูลประมาณการ

ที่มา: สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ กระทรวงพาณิชย์ สำนักงานสถิติแห่งชาติ สำนักงานบริหารหนี้สาธารณะ และธนาคารแห่งประเทศไทย

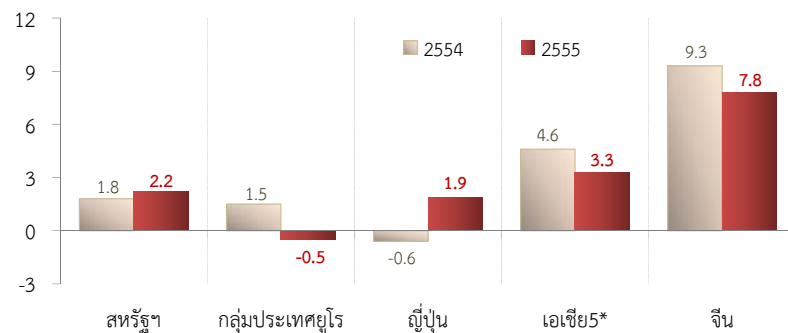

1. ภาคเศรษฐกิจต่างประเทศ

เศรษฐกิจโลกปี 2555 ขยายตัวในอัตราที่ชะลอลงจากปีก่อนจากปัญหาหนี้สาธารณะในกลุ่มยูโรที่ทวีความรุนแรงขึ้นในช่วงครึ่งแรกของปี ทำให้เกิดความผันผวนในตลาดการเงินโลก รวมถึงส่งผลกระทบต่อภาคเศรษฐกิจจริงของประเทศอุตสาหกรรมหลัก และเศรษฐกิจของประเทศกำลังพัฒนาผ่านภาคการส่งออก อย่างไรก็ตาม ในช่วงปลายปีเศรษฐกิจโลกเริ่มมีเสถียรภาพมากขึ้น

อัตราการขยายตัวของเศรษฐกิจโลกปี 2554 และ 2555

ร้อยละเทียบกับระยะเดียวกันปีก่อน

หมายเหตุ: * คำนวณโดยการถ่วงน้ำหนักตาม GDP-PPP ของประเทศในกลุ่มเอเชีย 5 ประเทศ ได้แก่ อินโดนีเซีย ฟิลิปปินส์ เกาหลีใต้ ไต้หวัน และสิงคโปร์

ที่มา: Bureau of Economic Analysis (US Department of Commerce), Cabinet Office of Japan, CEIC, Eurostat และการคำนวณของธนาคารแห่งประเทศไทย

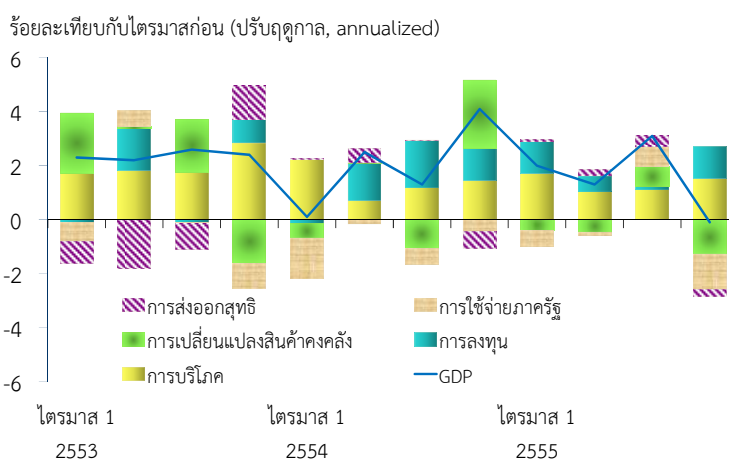
เศรษฐกิจของกลุ่มประเทศอุตสาหกรรมหลัก (G3)

สหรัฐอเมริกา: พื้นตัวอย่างค่อยเป็นค่อยไป ท่ามกลางความไม่แน่นอนจากปัจจัยทั้งภายในและภายนอกประเทศ

เศรษฐกิจสหรัฐฯ ปี 2555 ขยายตัวร้อยละ 2.2 เร่งขึ้นเล็กน้อยจากปีก่อน โดยในช่วงต้นปีเศรษฐกิจขยายตัวดีจากแรงขับเคลื่อนของอุปสงค์ภายในประเทศ ประกอบกับตลาดที่อยู่อาศัยที่เริ่มฟื้นตัว ก่อนที่จะชะลอลงในช่วงไตรมาสที่ 2 เนื่องจากความกังวลเรื่อง (1) ปัญหาหนี้สาธารณะของกลุ่มยูโรที่รุนแรงขึ้น (2) มาตรการกระตุ้นเศรษฐกิจจากภาคการคลังที่จะหมดลงช่วงสิ้นปี 2555 (Fiscal Cliff) และ (3) แนวโน้มการชะลอตัวของเศรษฐกิจโลก ซึ่งบั่นทอนความเชื่อมั่นของภาคเอกชนและส่งผลให้มีการชะลอการลงทุน การจ้างงาน และการบริโภคออกไป

อย่างไรก็ตาม ในช่วงครึ่งหลังของปี เศรษฐกิจสหรัฐฯ โดยรวมปรับตัวดีขึ้นจาก (1) ความเชื่อมั่นของภาคเอกชนที่ปรับตัวขึ้นหลังแนวทางการแก้ไขปัญหาหนี้สาธารณะของกรีซมีความชัดเจนมากขึ้น (2) ตลาดที่อยู่อาศัยเริ่มมีสัญญาณฟื้นตัวชัดเจนมากขึ้น สะท้อนจากราคาที่อยู่อาศัยที่ปรับเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง ซึ่งช่วยให้ฐานะทางการเงินของภาคครัวเรือนดีขึ้น และ (3) การประกาศนโยบายกระตุ้นเศรษฐกิจเพิ่มเติมจากธนาคารกลางของประเทศอุตสาหกรรมหลัก พร้อมกับการผ่อนคลายนโยบายการเงินเพิ่มเติมของธนาคารกลางสหรัฐฯ¹ ซึ่งเป็นการดูแลให้อัตราดอกเบี้ยระยะสั้นและระยะยาวอยู่ในระดับต่ำ เพื่อช่วยการฟื้นตัวของตลาดแรงงานที่ยังคงอ่อนแอ และสนับสนุนภาคที่อยู่อาศัยที่ยังคงมีความเสี่ยงจากปัญหาอุปทานส่วนเกิน

แหล่งที่มาของการขยายตัวเศรษฐกิจของสหรัฐอเมริกา

ที่มา: US Department of Commerce

¹ การประชุมธนาคารกลางสหรัฐฯ ในเดือนกันยายน และธันวาคม 2555 ได้ประกาศ (1) เข้าซื้อสินทรัพย์แบบไม่จำกัดระยะเวลา โดยซื้อ Agency Mortgage-Backed Securities เดือนละ 40 พันล้านดอลลาร์ สรอ. และพันธบัตรรัฐบาลระยะยาวเดือนละ 45 พันล้านดอลลาร์ สรอ. (2) คงอัตราดอกเบี้ยนโยบายไว้ที่ร้อยละ 0-0.25 ต่อปี หากอัตราว่างงานยังอยู่สูงกว่าร้อยละ 6.5 และอัตราเงินเฟ้อภายใน 1-2 ปีข้างหน้าไม่สูงกว่าเป้าหมาย (ที่ร้อยละ 2) เกินร้อยละ 0.5

ทั้งนี้ ในช่วงต้นปี 2556 ถึงแม้สหรัฐฯ สามารถหลีกเลี่ยงการเข้าสู่ภาวะเศรษฐกิจถดถอยจากปัญหาหน้าผาการคลัง² ได้จากการต่ออายุมาตรการกระตุ้นเศรษฐกิจบางส่วน แต่ในระยะข้างหน้าเศรษฐกิจสหรัฐฯ ยังมีแนวโน้มที่จะขยายตัวต่ำกว่าศักยภาพ เนื่องจากแนวทางการปรับลดการขาดดุลของภาครัฐฯ เพื่อแก้ไขข้อจำกัดด้านการคลังยังไม่ชัดเจนทั้งด้านการปรับลดรายจ่ายภาครัฐ (Sequestration) และการเพิ่มระดับเพดานหนี้สาธารณะ (Debt Ceiling)

กลุ่มประเทศยูโร³: เข้าสู่ภาวะถดถอยเนื่องจากปัญหาวิกฤตหนี้สาธารณะส่งผลกระทบต่อเศรษฐกิจประเทศหลัก (Core Economy)

เศรษฐกิจกลุ่มประเทศยูโรหดตัวร้อยละ 0.5 จากปีก่อน โดยในไตรมาสแรกของปี 2555 ความกังวลเกี่ยวกับปัญหานี้สาธารณะในกลุ่มประเทศยูโรผ่อนคลายลงจากมาตรการเสริมสภาพคล่องระยะ 3 ปีของธนาคารกลางยุโรป (3-year Long Term Refinancing Operations: LTROs) แต่ต่อมาความไม่แน่นอนทางการเมืองในกรีซ ซึ่งอาจส่งผลกระทบต่อสถานะการเป็นสมาชิกกลุ่มประเทศยูโรและอนาคตของกลุ่มประเทศยูโร กอปรกับการขอรับความช่วยเหลือทางการเงินของสเปนเพื่อเพิ่มทุนให้กับธนาคารพาณิชย์ ซึ่งแสดงให้เห็นว่าวิกฤตหนี้สาธารณะในสเปนกำลังทวีความรุนแรงขึ้น ได้ทำให้ตลาดการเงินกลับมาผันผวนมากอีกครั้งและต้นทุนการกู้ยืมโดยเฉพาะของกลุ่มประเทศ PIIGS⁴ เพิ่มสูงขึ้นมาก ซึ่งส่งผลให้เศรษฐกิจกลุ่มประเทศยูโรเข้าสู่ภาวะถดถอย

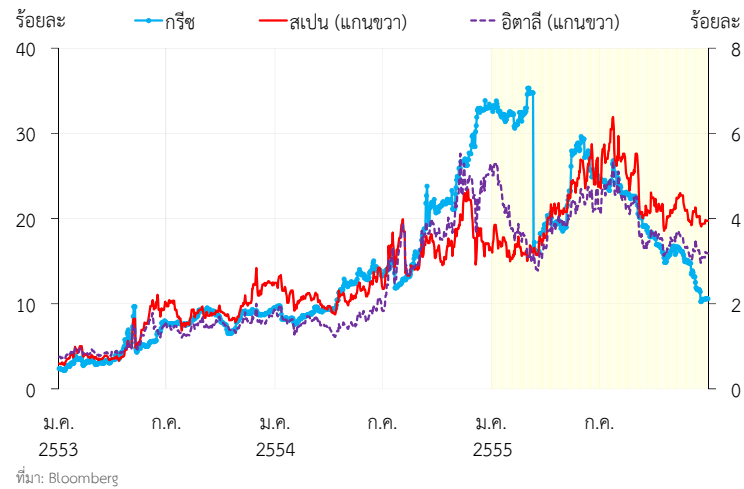
การออกมาตรการรับมือกับปัญหานี้สาธารณะ อาทิ (1) การจัดตั้งกลไกการรักษาเสถียรภาพทางการเงินของกลุ่มประเทศยูโรผ่าน European Stability Mechanism (ESM) (2) การจัดตั้ง Banking Union ที่ให้ธนาคารกลางยุโรปทำหน้าที่เป็นหน่วยงานกลางที่กำกับดูแลสถาบันการเงินภายในกลุ่ม (Single Supervisory Mechanism: SSM) และ (3) มาตรการทางการเงินเพิ่มเติมของธนาคารกลางยุโรป (Outright Monetary Transactions: OMTs) ประกอบกับการให้ความช่วยเหลือเพิ่มเติมและการอนุมัติการเบิกจ่ายเงินช่วยเหลือแก่กรีซจากกลุ่มประเทศยูโร ช่วยให้สถานการณ์ในตลาดการเงินและความเชื่อมั่นของภาคเอกชนปรับตัวขึ้นเป็นลำดับ สะท้อนจากส่วนต่าง (Spread) อัตราผลตอบแทนพันธบัตรรัฐบาลของกลุ่มประเทศ PIIGS กับเยอรมนีที่ปรับลดลงอย่างมีนัยสำคัญ

² ปัญหาหน้าผาการคลัง คือ ภาวะที่แรงกระตุ้นเศรษฐกิจจากภาคการคลังลดลงอย่างรุนแรง เพราะมาตรการการคลังด้านการปรับลดภาษีหมดไป และอัตราภาษีจะปรับกลับเป็นอัตราที่สูงขึ้นพร้อมกันกับการปรับลดรายจ่ายภาครัฐหากไม่มีการปรับแก้กฎหมาย โดยจะเกิดขึ้นพร้อมกันในช่วงต้นปี 2556 อย่างไรก็ดี เมื่อวันที่ 2 มกราคม 2556 สภาองค์การสามารถออกกฎหมายเพื่อหลีกเลี่ยงผลกระทบของปัญหาหน้าผาการคลังได้บางส่วน

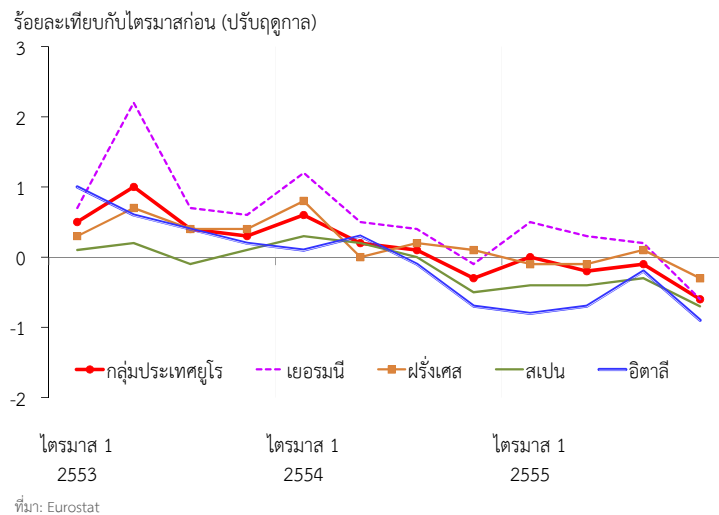
³ กลุ่มประเทศยูโร ประกอบด้วย ออสเตรีย ฟินแลนด์ เบลเยียม ฝรั่งเศส เยอรมนี ไอร์แลนด์ อิตาลี ลักเซมเบิร์ก เนเธอร์แลนด์ โปรตุเกส สเปน กรีซ สโลวีเนีย ไซปรัส มอลตา สโลวาเกีย และเอสโตเนีย

⁴ PIIGS ได้แก่ โปรตุเกส ไอร์แลนด์ อิตาลี กรีซ และสเปน

ส่วนต่างอัตราผลตอบแทนพันธบัตรรัฐบาลอายุ 10 ปี ของกรีซ สเปน อิตาลีเทียบกับเยอรมนี

อัตราการขยายตัวของเศรษฐกิจกลุ่มประเทศยูโร

แม้สหภาพยุโรป⁵ จะมีความคืบหน้าในการแก้ไขปัญหาหนี้สาธารณะในปี 2555 แต่คาดว่าในระยะต่อไปเศรษฐกิจจะยังอ่อนแอและฟื้นตัวช้าเพราะมีความเสี่ยงจาก (1) กลุ่มประเทศ PIIGS ไม่สามารถปรับลดการขาดดุลได้ตามเป้าหมาย ซึ่งจะทำให้วิกฤตหนี้สาธารณะยืดเยื้อและปัญหาเชิงโครงสร้างไม่ได้รับการแก้ไขอย่างแท้จริง สะท้อนจากอัตราการว่างงานที่ยังอยู่ในระดับสูงเป็นประวัติการณ์ (2) ผลกระทบจากมาตรการรัดเข็มขัดในเกือบทุกประเทศในกลุ่มประเทศยูโรที่อาจสูงกว่าคาด และ (3) ความล่าช้าในการสร้างความร่วมมือของกลุ่มประเทศยูโร เนื่องจากมีอุปสรรคในทางปฏิบัติอยู่มาก

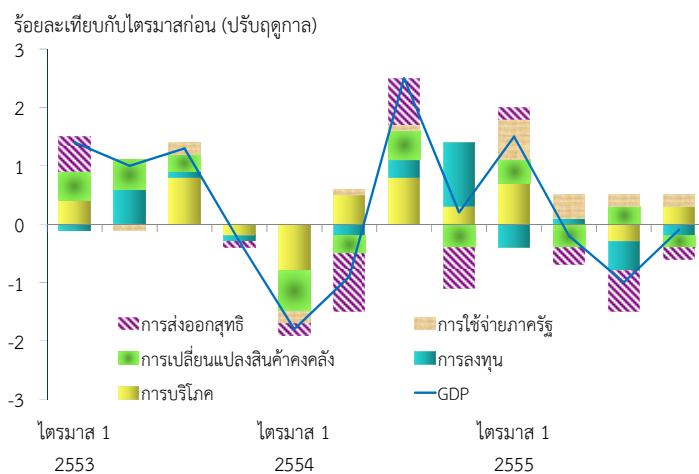
⁵ สหภาพยุโรป ประกอบด้วย กลุ่มประเทศยูโร สหราชอาณาจักร เดนมาร์ก ฟินแลนด์ สวีเดน ฮังการี ลัตเวีย ลิทัวเนีย บัลแกเรีย โรมาเนีย และโปแลนด์

ญี่ปุ่น: ขยายตัวดีในช่วงครึ่งแรกของปีจากมาตรการกระตุ้นเศรษฐกิจของภาครัฐ แต่เข้าสู่ภาวะถดถอยในช่วงครึ่งหลังของปีจากภาคการส่งออกและอุปสงค์ในประเทศที่อ่อนแอลง

เศรษฐกิจญี่ปุ่นขยายตัวร้อยละ 1.9⁶ ในปี 2555 จากปีก่อนที่หดตัวเล็กน้อย โดยในช่วงครึ่งแรกของปี เศรษฐกิจญี่ปุ่นฟื้นตัวจากการลงทุนภาครัฐ เพื่อฟื้นฟูความเสียหายในบริเวณที่ประสบสึนามิและแผ่นดินไหวในปี 2554 และการบริโภคภาคเอกชนที่เพิ่มขึ้นจากมาตรการสนับสนุนการซื้อรถยนต์ประหยัดพลังงานของรัฐบาล (Eco-car Subsidy Program)

อย่างไรก็ตาม ในช่วงครึ่งหลังของปีเศรษฐกิจญี่ปุ่นอ่อนแอลงมากตามการส่งออกที่หดตัวเนื่องจาก (1) อุปสงค์ต่างประเทศอ่อนแอลง (2) ค่าเงินสกุลเยนซึ่งจัดเป็นสินทรัพย์ที่มีความเสี่ยงต่ำ (Safe Haven) แข็งค่าต่อเนื่อง และ (3) กรณีพิพาทกับจีนซึ่งถือเป็นคู่ค้าสำคัญของญี่ปุ่น⁷ เกี่ยวกับหมู่เกาะเตียวหยู/เซ็นคาคุ รุนแรงขึ้นในช่วงปลายเดือนกันยายน ทำให้การส่งออกไปจีนหดตัวมาก การชะลอตัวของการส่งออกส่งผลให้การลงทุนภาคเอกชนชะลอตัวลงตามไปด้วย ประกอบกับการบริโภคภาคเอกชนแผ่วลงหลังมาตรการสนับสนุนการซื้อรถยนต์ประหยัดพลังงานของรัฐบาลสิ้นสุดลงในเดือนกันยายน

แหล่งที่มาของการขยายตัวเศรษฐกิจของญี่ปุ่น

ที่มา: Cabinet Office of Japan

⁶ ข้อมูลเบื้องต้น

⁷ ญี่ปุ่นส่งออกไปจีนประมาณร้อยละ 18.1 ของการส่งออกทั้งหมด

ในภาวะที่เศรษฐกิจมีทิศทางอ่อนแอลง ธนาคารกลางญี่ปุ่นพยายามใช้นโยบายการเงินเพิ่มเติมโดยขยายมูลค่าการซื้อสินทรัพย์ทางการเงิน (Asset Purchase Program) รวม 5 ครั้ง คิดเป็นมูลค่า 46 ล้านล้านเยน (หรือประมาณร้อยละ 9.8 ของ GDP) และได้ประกาศเป้าหมายเงินเฟ้อ (ไม่รวมราคาอาหารสด) ระยะสั้นอย่างเป็นทางการที่ร้อยละ 1 เพื่อให้เศรษฐกิจญี่ปุ่นพ้นจากภาวะเงินฝืด

ในระยะต่อไปคาดว่า เศรษฐกิจญี่ปุ่นจะฟื้นตัวจาก (1) การออกงบประมาณกระตุ้นเศรษฐกิจเพิ่มเติมของรัฐบาลใหม่ (2) การฟื้นตัวของภาคการส่งออกตามเศรษฐกิจโลกที่ทยอยปรับตัวดีขึ้น และ (3) การอ่อนค่าของเงินเยนจากการผ่อนคลายมาตรการทางการเงินและการคลังมากขึ้น ทั้งนี้ ตั้งแต่มีการประกาศยุบสภา เมื่อวันที่ 16 พฤศจิกายน 2555 จนถึงสิ้นปี 2555 ค่าเงินเยนอ่อนลงกว่าร้อยละ 7 เนื่องจากคาดการณ์ว่ารัฐบาลใหม่จะออกมาตรการผ่อนคลายทั้งด้านการคลังและการเงินเพื่อแก้ปัญหาเงินฝืดที่เป็นปัญหาเรื้อรังของญี่ปุ่น

เศรษฐกิจภูมิภาคเอเชียและจีน: ขยายตัวชะลอลงจากปีก่อนตามการส่งออกที่ชะลอลงจากภาวะเศรษฐกิจโลกอ่อนแอ

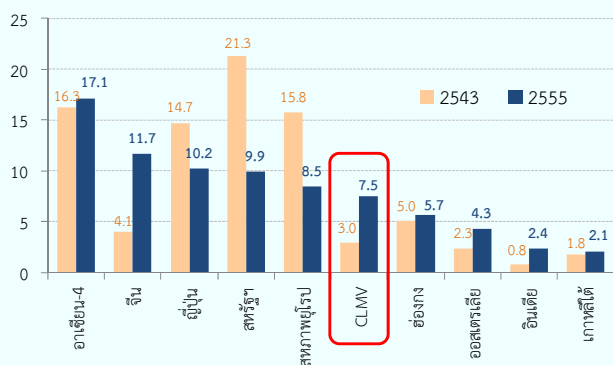
ในปี 2555 การขยายตัวทางเศรษฐกิจของประเทศในภูมิภาคเอเชียและจีนชะลอลงจากปีก่อน ในครั้งแรกของปีการส่งออกไปยังประเทศคู่ค้าหลักหดตัวต่อเนื่อง จากผลกระทบของปัญหาหนี้สาธารณะในกลุ่มประเทศยูโรที่ขยายวงกว้าง ทั้งนี้ การส่งออกที่หดตัวได้ส่งผลกระทบไปยังภาคการผลิตและการบริโภคในบางประเทศ โดยเฉพาะประเทศที่พึ่งพาการส่งออกในระดับสูง อาทิ ฮองกง เกาหลีใต้ และไต้หวัน อย่างไรก็ตาม ในบางประเทศ เช่น จีน อินโดนีเซีย และมาเลเซีย เศรษฐกิจยังคงขยายตัวในเกณฑ์ดีจากอุปสงค์ภายในประเทศทั้งการบริโภคและการลงทุนที่ยังคงแข็งแกร่ง ประกอบกับหันมาค้าขายกันเองภายในภูมิภาคมากขึ้น สำหรับในช่วงครึ่งหลังของปี เศรษฐกิจของประเทศในภูมิภาคเริ่มมีเสถียรภาพมากขึ้นจากภาคการผลิตและการส่งออกที่เริ่มฟื้นตัวและค่อยๆ ปรับดีขึ้นตามการฟื้นตัวของเศรษฐกิจโลก

บทบาทและความเชื่อมโยงด้านการค้าและการลงทุนระหว่างไทยกับประเทศในกลุ่ม CLMV

ในช่วง 10 ปีที่ผ่านมา ประเทศในกลุ่ม CLMV ซึ่งประกอบด้วยกัมพูชา สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว (สปป.ลาว) เมียนมาร์ และเวียดนาม มีความสำคัญต่อเศรษฐกิจไทยเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่องทั้งในด้านการเป็นตลาดส่งออกและแหล่งลงทุนที่มีศักยภาพ สะท้อนจากมูลค่าการส่งออก¹ ของไทยไปยังประเทศในกลุ่ม CLMV ที่เพิ่มขึ้นต่อเนื่อง เช่นเดียวกับการลงทุนที่สัดส่วนยอดคงค้างการลงทุนโดยตรงของไทยในกลุ่ม CLMV ต่อการลงทุนของไทยในต่างประเทศสูงเป็นอันดับที่สองรองจากการลงทุนในกลุ่มอาเซียน 4² ในระยะต่อไปคาดว่าประเทศในกลุ่ม CLMV จะเป็นกลุ่มประเทศคู่ค้าและแหล่งลงทุนที่มีศักยภาพของไทยมากขึ้นอีก

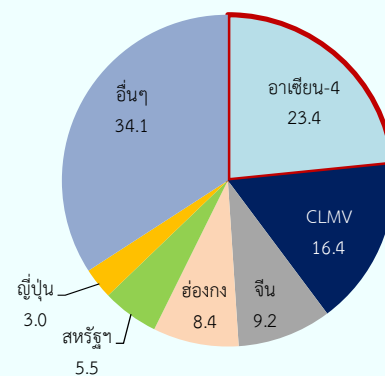
สัดส่วนการส่งออกและการลงทุนของไทยไปยังตลาดต่างๆ

สัดส่วนการส่งออกของไทยไปประเทศคู่ค้า
(ร้อยละ)

ที่มา : กรมศุลกากร และธนาคารแห่งประเทศไทย

สัดส่วนยอดคงค้างเงินลงทุนโดยตรงของไทยในต่างประเทศ*
(ร้อยละ)

หมายเหตุ : *ข้อมูล ณ ปี 2554

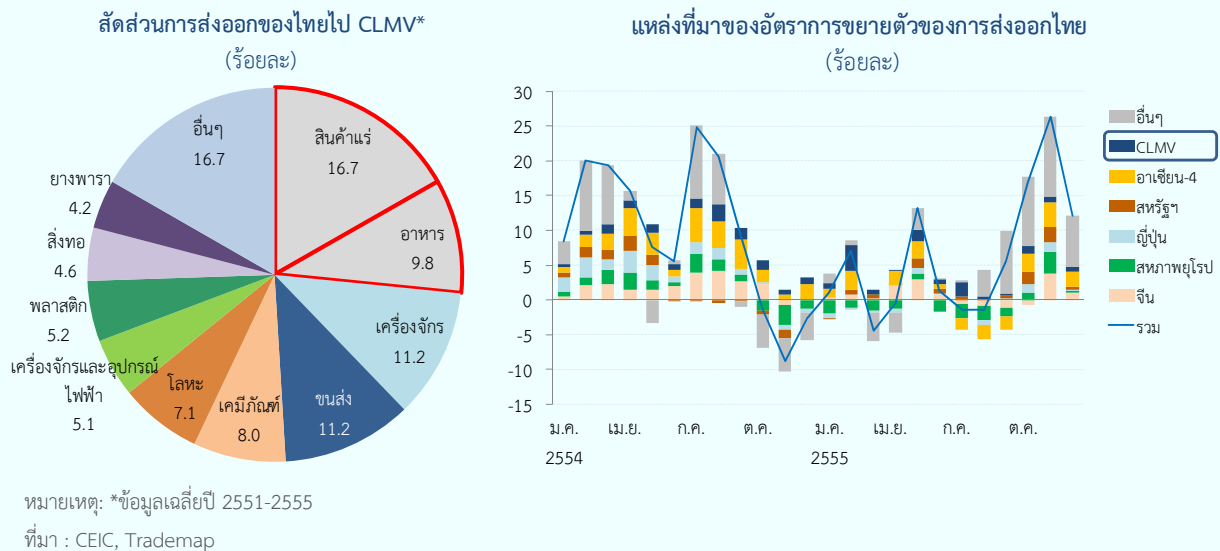
บทบาทด้านการค้าระหว่างประเทศของประเทศในกลุ่ม CLMV ที่เพิ่มสูงขึ้น ส่วนหนึ่งเป็นผลจากการที่ประเทศเหล่านี้ได้เปิดเสรีด้านการค้าอย่างต่อเนื่อง โดยเฉพาะการทยอยลดอัตราภาษีศุลกากรภายใต้กรอบการค้าเสรีอาเซียนที่ทำให้การค้าชายแดนและการค้าผ่านแดนเพิ่มสูงขึ้นอย่างมีนัยสำคัญ นอกจากนี้ การส่งออกของไทยไปประเทศ CLMV มีความผันผวนน้อยเมื่อเทียบกับการส่งออกไปยังตลาดส่งออกอื่นๆ เพราะส่วนใหญ่เป็นสินค้าจำเป็นขั้นพื้นฐาน เช่น น้ำมันเชื้อเพลิง และสินค้าอุปโภคบริโภคจำเป็นซึ่งมีความยืดหยุ่นต่อการเปลี่ยนแปลงของรายได้ต่ำ ดังนั้น ในช่วงวิกฤตเศรษฐกิจโลกที่การส่งออกของไทยไปยังตลาดสำคัญ ได้แก่ สหรัฐฯ และยุโรปหดตัว แต่การส่งออกไปประเทศในกลุ่ม CLMV ยังคงขยายตัวได้ และช่วยพยุงเศรษฐกิจและการค้าของจังหวัดชายแดนของไทยได้ในระดับหนึ่ง

¹ ร้อยละ 85 ของการค้ารวมของไทยกับกลุ่ม CLMV เป็นการค้าผ่านชายแดน

² กลุ่มอาเซียน 4 ประกอบด้วย อินโดนีเซีย มาเลเซีย ฟิลิปปินส์ และสิงคโปร์

สัดส่วนการส่งออกรายสินค้า

และแหล่งที่มา (contribution) ของการขยายตัวของการส่งออกไทยรายประเทศ

ด้านการเป็นแหล่งลงทุน บทบาทของกลุ่ม CLMV เพิ่มขึ้นอย่างมีนัยสำคัญ โดยยอดคงค้างเงินลงทุนของไทยในประเทศกลุ่มนี้เพิ่มขึ้นจากร้อยละ 7.7 ของยอดคงค้างเงินลงทุนของไทยในต่างประเทศในปี 2549 เป็นร้อยละ 16.4 ในปี 2554 ส่วนหนึ่งเป็นผลจากการที่ประเทศในกลุ่ม CLMV มีแหล่งทรัพยากรธรรมชาติที่อุดมสมบูรณ์และมีความหลากหลาย ประกอบกับค่าแรงอยู่ในระดับต่ำ จึงดึงดูดผู้ประกอบการต่างชาติรวมถึงไทย ย้ายฐานการผลิตสินค้าเข้าไป โดยเฉพาะกลุ่มที่ใช้แรงงานเข้มข้น (Labor-intensive Sector) นอกจากนี้ ภาครัฐของกลุ่ม CLMV ยังดำเนินมาตรการส่งเสริมการลงทุนจากต่างประเทศอย่างจริงจังและต่อเนื่อง อาทิ การผ่อนคลายนโยบายจำกัดในการลงทุนและการทำอนุสัญญาภาษีซ้อน (Double Tax Agreement)

ในระยะต่อไปคาดว่าบทบาททางเศรษฐกิจของกลุ่ม CLMV ต่อไทยยังจะมีแนวโน้มสูงขึ้น จากปัจจัยสนับสนุนต่างๆ อาทิ (1) **การเป็นตลาดผู้บริโภคที่มีศักยภาพในการเติบโตสูง** เนื่องจากในช่วงปี 10 ปีที่ผ่านมา เศรษฐกิจของประเทศในกลุ่ม CLMV ขยายตัวเฉลี่ยสูงถึงร้อยละ 8.1 ทำให้รายได้ต่อหัว (Per Capita GDP) ขยายตัวมากกว่าสองเท่า (2) **ข้อได้เปรียบทางภูมิศาสตร์** ของไทยที่มีพรมแดนติดต่อกับประเทศ CLMV เป็นระยะทางยาว และมีเส้นทางคมนาคมทางบกที่เชื่อมโยงถึงกัน เอื้อต่อการกระจายสินค้าผ่านชายแดน (3) **การเปิดเสรีด้านการค้าอย่างต่อเนื่อง** โดยเฉพาะในปี 2558 ที่จะมีการปรับลดภาษีนำเข้าสินค้าจากประเทศในกลุ่มอาเซียนให้เหลือร้อยละ 0 และ (4) **มาตรการเปิดรับการลงทุนโดยตรงจากต่างประเทศในกลุ่มธุรกิจต่างๆ** ยกเว้นธุรกิจสำคัญ ได้แก่ ธุรกิจธนาคาร และธุรกิจที่เกี่ยวข้องกับความมั่นคงของประเทศ โดยอนุญาตให้นักลงทุนต่างชาติสามารถเข้ามาถือหุ้นในธุรกิจต่างๆ ได้ทั้งหมด

อย่างไรก็ตาม ไทยยังมีความท้าทายในการทำธุรกรรมกับประเทศกลุ่ม CLMV อยู่ เพราะเมื่อประเทศเหล่านี้เปิดเสรีทางการค้ากับตลาดโลกมากขึ้น จะมีประเทศอื่นให้ความสนใจในตลาดนี้เช่นกัน ส่งผลให้**การแข่งขันสูงขึ้น** นอกจากนี้ **เสถียรภาพทางการเมืองของกลุ่ม CLMV** ยังคงมีความเปราะบางจากการประท้วงเพื่อเรียกร้องสิทธิของประชาชนในด้านต่างๆ และปัญหาความขัดแย้งทางศาสนาและเชื้อชาติ โดยเฉพาะในกลุ่มชนกลุ่มน้อยยังคงมีอยู่ต่อเนื่อง รวมทั้งการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานการขนส่งโทรคมนาคมและสาธารณูปโภคยังคงต้องใช้เวลาและเงินลงทุนจำนวนมากในการพัฒนา โดยกลุ่ม CLMV ต้องสร้างสมดุลระหว่างระดับหนี้สาธารณะที่จะปรับสูงขึ้นกับการใช้จ่ายเพื่อพัฒนาระบบโครงสร้างพื้นฐานของประเทศให้ทันกาล

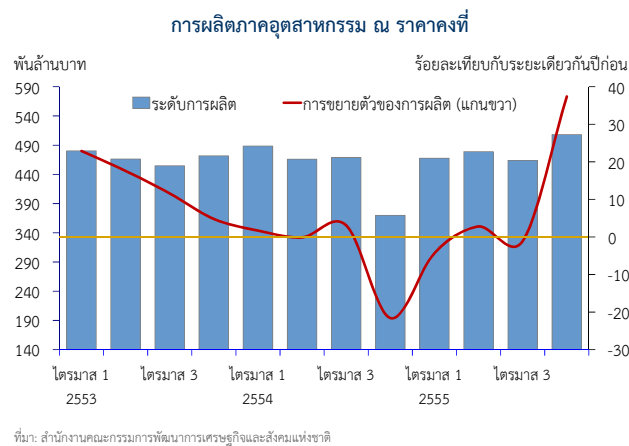
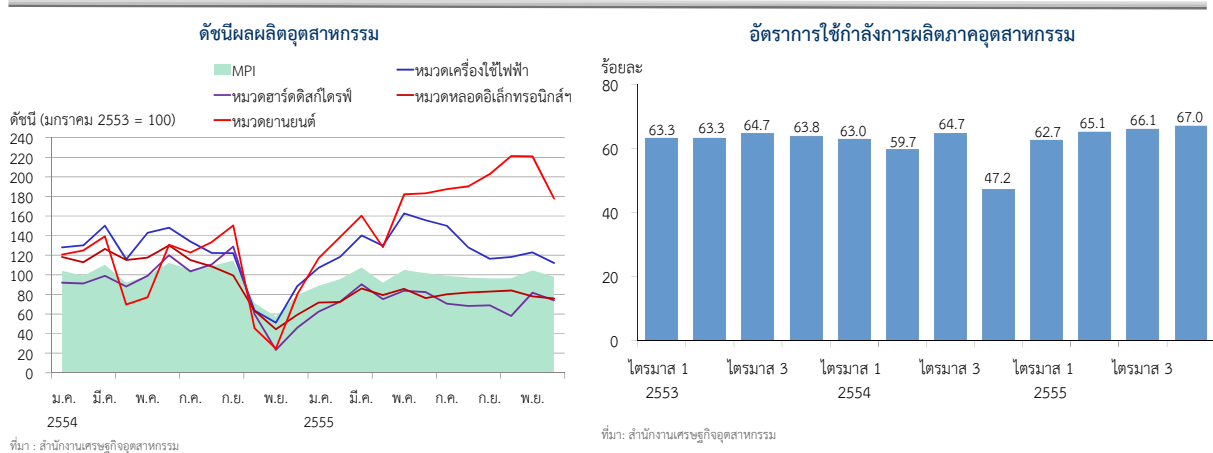
2. ด้านอุปทาน

2.1 ภาคอุตสาหกรรม

การผลิตภาคอุตสาหกรรมปี 2555 พ้นตัวจากเหตุการณ์อุทกภัยและกลับมาผลิตเป็นปกติได้เร็ว ผลกระทบจากปัญหาเศรษฐกิจโลกจำกัดอยู่เฉพาะอุตสาหกรรมที่เน้นผลิตเพื่อการส่งออก ขณะที่การผลิตเพื่อขายในประเทศเติบโตต่อเนื่อง

การผลิตภาคอุตสาหกรรมขยายตัวจากปีก่อน โดยในช่วงไตรมาสที่ 2 ของปี การผลิตโดยรวมสามารถฟื้นตัวกลับสู่ระดับใกล้เคียงช่วงก่อนเกิดอุทกภัย โดยเฉพาะในหมวดการผลิตสำคัญที่ได้รับผลกระทบรุนแรง ได้แก่ ยานยนต์ เครื่องใช้ไฟฟ้า ฮาร์ดดิสก์ไดรฟ์ (Hard Disk Drive) และหลอดอิเล็กทรอนิกส์ และส่วนประกอบ จากการเร่งซ่อมแซมสิ่งปลูกสร้าง และนำเข้าเครื่องจักรเพื่อทดแทนส่วนที่เสียหาย ประกอบกับปัญหาการขาดแคลนชิ้นส่วนในการผลิตคลี่คลายลงมาก ในช่วงที่เหลือของปี การผลิตยานยนต์เร่งตัวมาก และบริษัทผู้ผลิตรถยนต์หันมาเน้นการขายในประเทศมากกว่าการส่งออก เพื่อตอบสนองคำสั่งซื้อทั้งที่สะสมมาจากช่วงก่อนหน้าและผลจากมาตรการคืนเงินภาษีรถยนต์คันแรก ขณะที่อุตสาหกรรมอื่นที่ผลิตเพื่อขายในประเทศขยายตัวได้ดีทั้งผลิตภัณฑ์ปิโตรเลียม วัสดุก่อสร้าง อาหารและเครื่องดื่ม เพื่อรองรับการใช้ภายในประเทศที่อยู่ในเกณฑ์ดี แต่อุตสาหกรรมที่ผลิตเพื่อการส่งออกโดยเฉพาะฮาร์ดดิสก์ไดรฟ์ ได้รับผลกระทบจากการชะลอตัวของ

เศรษฐกิจโลกอย่างชัดเจนตั้งแต่ปลายไตรมาสที่ 2 ก่อนจะเริ่มปรับดีขึ้นบ้าง ในช่วงท้ายปี ในภาพรวม การผลิตภาคอุตสาหกรรมทั้งปี 2555 ขยายตัวร้อยละ 2.5 และอัตราการใช้จ่ายในการผลิตเพิ่มขึ้นจากร้อยละ 58.7 ในปีก่อน เป็นร้อยละ 65.2 ในปีนี้

สำหรับอุตสาหกรรมสำคัญที่ประสบอุทกภัยและเร่งฟื้นฟูการผลิต จนกำลังการผลิตกลับมาใกล้เคียงกับช่วงปกติได้ภายในไตรมาสที่ 2 ของปี ได้แก่

- **หมวดรถยนต์**ฟื้นตัวเร็วที่สุดในกลุ่มอุตสาหกรรมหลักที่ได้รับผลกระทบจากอุทกภัย จากการนำเข้าชิ้นส่วนทดแทนชั่วคราวและการเร่งฟื้นฟูโรงงาน ซึ่งทำให้ผู้ผลิตรถยนต์ทุกรายสามารถกลับมาผลิตได้เป็นปกติตั้งแต่ปลายไตรมาสแรก และเร่งผลิตเพื่อส่งมอบตามคำสั่งซื้อที่อยู่ในระดับสูง อันเป็นผลจากมียอดค้างส่งมอบในช่วงที่เกิดอุทกภัย รวมทั้งเป็นผลจากแรงกระตุ้นจากมาตรการคืนเงินภาษีรถยนต์คันแรกของรัฐบาล ทั้งปี 2555 การผลิตรถยนต์สูงสุดเป็นประวัติการณ์ที่ 2.4 ล้านคัน เพิ่มขึ้นจากปีก่อนถึงร้อยละ 66.8

- **หมวดฮาร์ดดิสก์ไดรฟ์**หดตัวจากปีก่อน แม้จะสามารถฟื้นฟูความเสียหายจนมีกำลังการผลิตใกล้เคียงกับระดับปกติตั้งแต่ปลายไตรมาสที่ 2 แต่ในไตรมาสที่ 3 การผลิตฮาร์ดดิสก์ไดรฟ์หดตัวลง เนื่องจากได้รับผลกระทบ

จากการชะลอตัวของเศรษฐกิจโลก ก่อนจะเริ่มเห็นสัญญาณการฟื้นตัวอีกครั้ง ในช่วงไตรมาสที่ 4 สอดคล้องกับอุปสงค์จากต่างประเทศที่ปรับดีขึ้นบ้าง ทั้งนี้ ผลจากอุทกภัยทำให้ผู้ผลิตบางรายย้ายคำสั่งซื้อบางส่วนไปให้ฐานการผลิตในต่างประเทศเพื่อกระจายความเสี่ยง เช่น มาเลเซียและจีน แต่ยังมีผู้ผลิตรายอื่นที่ขยายกำลังการผลิตในประเทศไทย

- **หมวดเครื่องใช้ไฟฟ้า** ผู้ผลิตส่วนใหญ่ได้รับผลกระทบทางอ้อมจากอุทกภัยผ่านปัญหาขาดแคลนชิ้นส่วน เนื่องจากมีผู้ผลิตชิ้นส่วนเครื่องใช้ไฟฟ้าบางรายตั้งอยู่ในบริเวณที่ประสบอุทกภัย แต่ผู้ผลิตเครื่องใช้ไฟฟ้าปรับตัวโดยการสั่งซื้อชิ้นส่วนจากแหล่งอื่นๆ ระหว่างรอการฟื้นฟูโรงงาน ทั้งนี้ การผลิตเครื่องใช้ไฟฟ้าสามารถกลับมาเป็นปกติได้ในไตรมาสที่ 2 และเร่งผลิตเพื่อตอบสนองความต้องการที่สะสมมาในช่วงก่อนหน้านี้ โดยเฉพาะอุปสงค์ในประเทศที่อยู่ในเกณฑ์ดี ส่งผลให้การผลิตเครื่องใช้ไฟฟ้าโดยรวมขยายตัวจากปีก่อน

- **หมวดหลอดอิเล็กทรอนิกส์และส่วนประกอบ** หดตัวจากปีก่อนจากการที่ผู้ผลิตส่วนใหญ่ตั้งอยู่ในพื้นที่ประสบอุทกภัย และยังไม่สามารถฟื้นตัวกลับสู่ระดับการผลิตปกติได้ เพราะการฟื้นฟูต้องใช้เวลานาน เนื่องจากเครื่องจักรต้องการความแม่นยำและความสะอาดในการซ่อมแซมและติดตั้งอย่างมาก ประกอบกับผู้ผลิตที่ไม่ได้รับผลกระทบจากอุทกภัยได้รับผลกระทบจากการชะลอตัวของเศรษฐกิจโลกในช่วงไตรมาสที่ 3

อุตสาหกรรมที่ผลิตเพื่อจำหน่ายในประเทศขยายตัวต่อเนื่องเพื่อรองรับการใช้ภายในประเทศที่อยู่ในเกณฑ์ดี

- **หมวดอาหารและเครื่องดื่ม** ขยายตัวตามการผลิตเบียร์และเครื่องดื่มที่ไม่มีแอลกอฮอล์เพื่อรองรับเทศกาลการแข่งขันฟุตบอลยูโรและการแข่งขันกีฬาโอลิมปิก ในช่วงไตรมาสที่ 2 และ 3 ของปี 2555

- **หมวดปิโตรเลียม** ขยายตัวดีเพื่อรองรับอุปสงค์ที่เพิ่มขึ้นตามปริมาณจำหน่ายยานยนต์ที่เพิ่มขึ้น ประกอบกับเป็นผลจากฐานต่ำในปีก่อนที่โรงกลั่นน้ำมันทยอยปิดปรับปรุงบางส่วนเพื่อรองรับการใช้มาตรฐาน EURO IV อย่างไรก็ตาม การผลิตปิโตรเลียมในไตรมาสที่ 3 หดตัวเทียบกับระยะเดียวกันปีก่อน เนื่องจากการปิดซ่อมแซมโรงกลั่นน้ำมันบางจากที่ประสบเหตุเพลิงไหม้ ซึ่งต่อมาสามารถกลับมาผลิตได้เป็นปกติอีกครั้งในไตรมาสที่ 4

- **หมวดวัสดุก่อสร้าง** ขยายตัวในเกณฑ์ดีตามภาคอสังหาริมทรัพย์ การลงทุนในโครงสร้างพื้นฐานของภาครัฐ อาทิ รถไฟฟ้าสายสีม่วง การซ่อมแซมความเสียหายจากอุทกภัย และการลงทุนก่อสร้างเขื่อนป้องกันอุทกภัยของหน่วยงานต่างๆ ทั้งภาครัฐและเอกชน

การขยายตัวของการผลิตภาคอุตสาหกรรมข้างต้นส่งผลต่อการขยายตัวของการผลิตในอุตสาหกรรมต่อเนื่อง ทั้งอุตสาหกรรมเหล็ก ผลิตภัณฑ์เคมี ผลิตภัณฑ์ยาง และกระดาษ

อย่างไรก็ดี มีอุตสาหกรรมที่หดตัวต่อเนื่องจากปีก่อน คือ

- *หมวดสิ่งทอและเครื่องนุ่งห่ม* จากต้นทุนการผลิตที่สูงขึ้นและการสูญเสียความสามารถในการแข่งขัน ส่งผลให้ผู้ประกอบการย้ายฐานการผลิตไปประเทศเพื่อนบ้าน ประกอบกับอุปสงค์จากต่างประเทศลดลงจากการชะลอตัวของเศรษฐกิจโลก

สำหรับแนวโน้มการผลิตภาคอุตสาหกรรมในปี 2556 คาดว่าจะขยายตัวได้ต่อเนื่อง โดยเฉพาะการผลิตเพื่อจำหน่ายในประเทศ ตามกำลังซื้อของประชาชนที่อยู่ในเกณฑ์ดีและภาวะการเงินที่เอื้ออำนวย ขณะที่การผลิตเพื่อการส่งออกจะปรับตัวขึ้นตามอุปสงค์จากต่างประเทศที่มีทิศทางดีขึ้น

2.2 ภาคเกษตรกรรม

รายได้เกษตรกร¹ ในปี 2555 หดตัวจากด้านราคา ขณะที่ผลผลิตขยายตัว

ราคาสินค้าเกษตรกรรมหดตัวจากปีก่อนร้อยละ 9.6 แม้ราคาข้าวจะเพิ่มขึ้นจากผลของโครงการรับจำนำข้าว แต่ไม่อาจชดเชยผลลบต่อราคาจากปัจจัยอื่น ได้แก่ (1) อุปสงค์จากต่างประเทศที่ลดลง โดยเฉพาะจีนที่ความต้องการยางพาราและมันสำปะหลังลดลงตามเศรษฐกิจที่ชะลอตัว (2) ผลผลิตของยางพาราและปาล์มน้ำมันที่เพิ่มขึ้นจากสภาพอากาศที่อานวยรวมทั้งมีการนำเข้าน้ำมันปาล์มเพื่อรักษาระดับสต็อกภายในประเทศ (3) ราคาปศุสัตว์ที่ลดลงจากผลผลิตสุกร ไก่เนื้อ และไข่ไก่ล้นตลาด อย่างไรก็ตามในช่วงปลายปีผู้ผลิตได้ลดกำลังการผลิตลง ทำให้ราคาค่อยๆ ปรับดีขึ้นและ (4) ราคากุ้งที่ลดลงจากการชะลอตัวของคำสั่งซื้อจากตลาดต่างประเทศ โดยเฉพาะสหรัฐอเมริกา กอปรกับผลผลิตของประเทศคู่แข่ง อาทิ อินเดีย เพิ่มขึ้น

Δ%	2554	2555				
		ทั้งปี	ไตรมาส 1	ไตรมาส 2	ไตรมาส 3	ไตรมาส 4
รายได้เกษตรกร	22.6	-4.8	-7.9	-7.3	1.8	-3.1
ผลผลิตสินค้าเกษตรกรรม ^p	9.3	5.3	4.0	4.6	13.0	2.3
ราคาสินค้าเกษตรกรรม	12.1	-9.6	-11.5	-11.4	-9.8	-5.3

หมายเหตุ: รายได้เกษตรกรไม่รวมเงินจ่ายโอนจากภาครัฐ ได้แก่ เงินชดเชยส่วนต่างราคาภายใต้โครงการประกันรายได้เกษตรกร

และเงินชดเชยต้นทุนการผลิตแก่เกษตรกรผู้ประสบภัยธรรมชาติ

p = ข้อมูลในปีล่าสุดเป็นข้อมูลเบื้องต้น

ที่มา: สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตรและธนาคารแห่งประเทศไทย

ผลผลิตสินค้าเกษตรกรรมทั้งปีขยายตัวร้อยละ 5.3 จากสภาพอากาศที่เอื้ออานวย โดยเฉพาะข้าวได้รับผลดีจากปริมาณน้ำที่เหมาะสม ประกอบกับการปลูกเพื่อชดเชยส่วนที่เสียหายจากอุทกภัยในปีก่อน ขณะที่ยางพาราและปาล์มน้ำมันมีผลผลิตมากขึ้นจากการเพิ่มพื้นที่เพาะปลูกเมื่อหลายปีก่อนสำหรับผลผลิตมันสำปะหลังเพิ่มขึ้นเป็นผลจากสภาพอากาศเอื้ออานวยและปัญหาเพลี้ยแป้งมีน้อยลง

สำหรับในปี 2556 คาดว่ารายได้เกษตรกรจะขยายตัวจากปีก่อนตามการเพิ่มขึ้นของทั้งผลผลิตและราคาสินค้าเกษตร โดยเฉพาะผลผลิตยางพาราและปาล์มน้ำมันที่คาดว่าจะยังขยายตัวตามพื้นที่เพาะปลูกที่เพิ่มขึ้นในช่วงหลายปีก่อนหน้าจากแรงจูงใจด้านราคา ขณะที่ผลผลิตข้าวอาจลดลงบ้างเนื่องจากมีความเป็นไปได้ที่จะเกิดปัญหาระยะแล้ง แต่บางส่วนจะถูกชดเชยจากการเพาะปลูกเพิ่มขึ้นตามแรงจูงใจด้านราคาจากผลของโครงการรับจำนำข้าว

¹ รายได้เกษตรกรเป็นรายได้ที่ไม่รวมมาตรการของภาครัฐ

ด้านราคาสินค้าเกษตรกรรมมีแนวโน้มปรับตัวดีขึ้นตามทิศทางราคา ยางพารา จากอุปสงค์ของจีนที่ปรับตัวขึ้นตามการฟื้นตัวของเศรษฐกิจโลก กอปรกับราคาปศุสัตว์ทั้งสุกร ไก่เนื้อ และไข่ไก่ คาดว่าจะดีขึ้นจากการลดกำลัง การผลิตของผู้เลี้ยง สำหรับราคาข้าวมีแนวโน้มทรงตัวจากผลของโครงการ รับจำนำข้าวต่อเนื่องที่จะช่วยพยุงราคาในตลาด

ราคาสินค้าเกษตรกรรมที่เกษตรกรขายได้

(หน่วย: บาทต่อตัน)

	2554	2555	2555					
	ทั้งปี	ทั้งปี	ครึ่งปีแรก	ครึ่งปีหลัง	ไตรมาส 1	ไตรมาส 2	ไตรมาส 3	ไตรมาส 4
ดัชนีราคาสินค้าเกษตรกรรม								
(2548 =100)	168.4	152.2	154.5	150.0	156.8	152.2	148.8	151.1
Δ%	12.1	-9.6	-11.4	-7.6	-11.5	-11.4	-9.8	-5.3
1. ดัชนีราคาพืชผล								
(2548 =100)	188.0	169.8	173.0	166.6	175.3	170.7	165.7	167.4
Δ%	12.2	-9.6	-11.8	-7.5	-12.3	-11.2	-9.4	-5.5
ข้าวหอมมะลิ	13,035	15,103	14,832	15,373	14,998	14,665	15,246	15,500
Δ%	-3.8	16.3	21.6	10.9	23.0	20.2	18.2	4.5
ข้าวเปลือกเจ้าชั้น 1 (5%)	9,145	10,104	9,986	10,221	9,736	10,236	10,275	10,168
Δ%	8.3	12.0	20.6	3.4	16.3	24.8	8.3	-1.1
ยางพารา	127,958	89,974	100,322	79,627	102,563	98,080	80,180	79,073
Δ%	24.8	-29.1	-31.3	-26.8	-31.4	-31.2	-35.3	-15.5
ข้าวโพดเลี้ยงสัตว์	8,161	9,048	8,832	9,265	8,587	9,077	9,480	9,050
Δ%	3.1	10.6	3.7	17.4	1.2	6.3	25.5	10.0
มันสำปะหลัง	2,381	2,016	1,923	2,108	1,960	1,887	2,060	2,157
Δ%	4.7	-12.5	-27.6	2.5	-30.1	-24.7	4.0	1.1
ปาล์มน้ำมัน	5,391	4,773	5,338	4,207	5,353	5,323	4,950	3,463
Δ%	23.5	-8.4	-5.6	-11.3	-13.3	3.6	0.1	-23.7
2. ดัชนีราคาปศุสัตว์								
(2548 =100)	128.3	113.8	115.4	112.1	113.8	117.1	113.4	110.9
Δ%	11.4	-11.3	-9.4	-13.1	-7.8	-10.9	-15.4	-10.7
3. ดัชนีราคาประมง								
(2548 =100)	99.5	97.5	94.6	100.4	102.3	86.9	93.8	107.0
Δ%	16.9	-2.0	-6.4	2.4	1.6	-14.3	-2.5	7.2

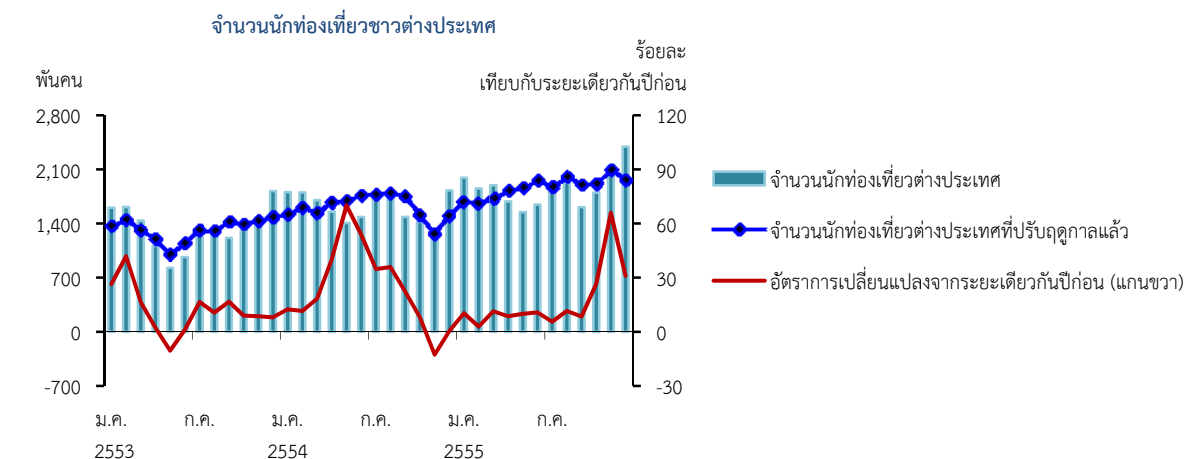
หมายเหตุ: Δ% คือ อัตราการเปลี่ยนแปลงจากระยะเดียวกันปีก่อน

ที่มา: สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร

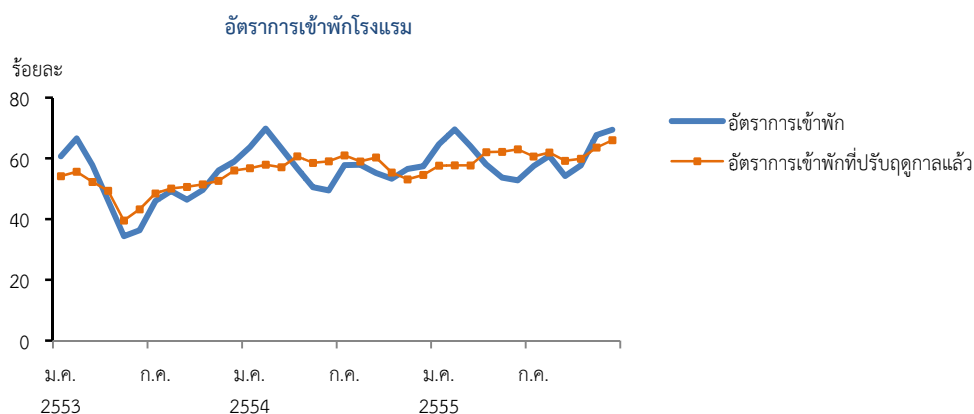
2.3 ภาคการท่องเที่ยว

ภาคการท่องเที่ยวไทยเติบโตแข็งแกร่งและไม่ได้รับผลกระทบจากเศรษฐกิจโลกที่ชะลอตัวมากนัก

จำนวนนักท่องเที่ยวต่างประเทศในปี 2555 สูงสุดเป็นประวัติการณ์ถึง 22.3 ล้านคน ขยายตัวร้อยละ 16 จากปีก่อน ตามจำนวนนักท่องเที่ยวที่เพิ่มขึ้นจากทุกภูมิภาค ที่สำคัญคือนักท่องเที่ยวจากเอเชียตะวันออกและกลุ่มประเทศอาเซียน แม้กระทั่งนักท่องเที่ยวจากยุโรปซึ่งกำลังประสบวิกฤตเศรษฐกิจก็ไม่ได้ลดจำนวนลง ทั้งนี้ เพราะประเทศไทยเป็นจุดหมายปลายทางที่เป็นที่นิยมและคุ้มค่าเงินในสายตานักท่องเที่ยวต่างชาติ ประกอบกับโครงสร้างของจำนวนนักท่องเที่ยวต่างประเทศของไทยในปัจจุบันมีแนวโน้มเป็นประเทศแถบเอเชียมากขึ้น ซึ่งมีจำนวนครั้งของการมาท่องเที่ยวในไทยมากขึ้น ทำให้รายรับต่อคนไม่ลดลงไปมาก นอกจากนี้ ในช่วงไตรมาสสุดท้ายของปี จำนวนนักท่องเที่ยวเพิ่มขึ้นมากเนื่องจากได้รับปัจจัยสนับสนุนจากการเพิ่มจำนวนเที่ยวบินและการเปิดให้บริการของสนามบินดอนเมืองอีกครั้งเมื่อเดือนตุลาคม

ที่มา: กรมการท่องเที่ยวและธนาคารแห่งประเทศไทย

ที่มา: ธนาคารแห่งประเทศไทย

เครื่องชี้ภาวะการท่องเที่ยวและโรงแรม

	2554	2555 ^P				
	ทั้งปี	ทั้งปี	ไตรมาส 1	ไตรมาส 2	ไตรมาส 3	ไตรมาส 4
1. จำนวนนักท่องเที่ยวต่างประเทศ (ล้านคน)	19.2	22.3	5.7	4.9	5.4	6.3
$\Delta\%$	20.7	16.0	8.1	9.8	8.6	39.6
2. รายได้จากการท่องเที่ยว (พันล้านบาท)	829.1	1038.7	280.3	217.7	236.2	304.5
3. อัตราเข้าพักโรงแรม (ร้อยละ)	57.5	60.9	66.0	54.8	57.5	64.8

หมายเหตุ: P = ข้อมูลเบื้องต้น

$\Delta\%$ คือ อัตราการเปลี่ยนแปลงเทียบกับระยะเดียวกันปีก่อน

ที่มา: กรมการท่องเที่ยวและธนาคารแห่งประเทศไทย

โครงสร้างนักท่องเที่ยวจำแนกตามสัญชาติ

ประเทศ	อัตราการเปลี่ยนแปลง (ร้อยละ)		สัดส่วน (ร้อยละ)	
	ทั้งปี	ทั้งปี	ทั้งปี	ทั้งปี
	2554	2555	2554	2555
เอเชียตะวันออก	26.7	20.8	53.8	56.1
- มาเลเซีย*	21.4	2.4	13.0	11.5
- จีน	53.4	62.1	9.0	12.5
- ญี่ปุ่น	13.5	21.6	5.9	6.2
- เกาหลี	24.9	16.2	5.2	5.2
- ลาว*	24.7	6.6	4.6	4.3
- สิงคโปร์*	13.1	20.3	3.6	3.7
ยุโรป	14.8	10.1	26.5	25.2
- รัสเซีย	63.5	25.0	5.5	5.9
- สหราชอาณาจักร	4.2	3.0	4.4	3.9
อเมริกา	12.8	13.4	5.0	4.8
เอเชียใต้	16.4	11.4	6.0	5.8
- อินเดีย	20.3	11.0	4.8	4.6
โอเชียเนีย	18.2	12.1	4.9	4.7
ตะวันออกกลาง	5.6	0.6	3.1	2.7
แอฟริกา	7.8	17.4	0.7	0.7

หมายเหตุ: *จำแนกกลุ่มประเทศตามเกณฑ์ของกรมการท่องเที่ยว

ที่มา: กรมการท่องเที่ยว

2.4 ภาคอสังหาริมทรัพย์

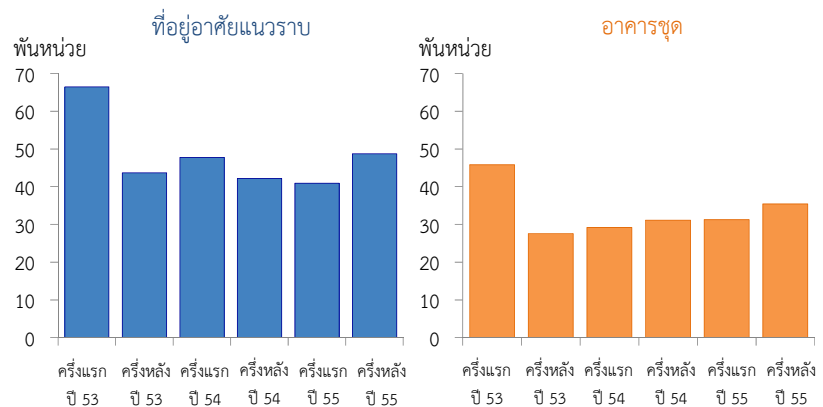
ตลาดอสังหาริมทรัพย์ฟื้นตัวเป็นลำดับ ผู้ประกอบการธุรกิจพัฒนาที่อยู่อาศัยเปิดขายโครงการอาคารชุดเป็นจำนวนมาก และขยายธุรกิจไปสู่จังหวัดที่เป็นหัวเมืองใหญ่มากขึ้น

ภาพรวมตลาดอสังหาริมทรัพย์ในปี 2555 ฟื้นตัวเป็นลำดับทั้งด้านอุปสงค์และอุปทาน หลังจากได้รับผลกระทบจากปัญหาอุทกภัยในปีก่อน โดยความต้องการซื้อที่อยู่อาศัยทุกประเภทปรับเพิ่มขึ้น สะท้อนจากปริมาณการโอนกรรมสิทธิ์ที่อยู่อาศัยในเขตกรุงเทพฯ และปริมณฑลที่เพิ่มขึ้นต่อเนื่องตั้งแต่ต้นปี

ด้านอุปทาน ผู้ประกอบการเปิดขายโครงการอาคารชุดเป็นจำนวนมาก โดยเฉพาะในช่วงครึ่งแรกของปี ส่วนหนึ่งเป็นผลจากการเลื่อนเปิดขายโครงการอาคารชุดมาจากช่วงอุทกภัย ส่วนโครงการที่อยู่อาศัยแนวราบยังชะลอการเปิดโครงการออกไปเพื่อรอดูสถานการณ์อุทกภัยที่อาจเกิดขึ้นในปี 2555 ก่อน อย่างไรก็ตาม ตั้งแต่ช่วงปลายไตรมาสที่ 3 ความกังวลเกี่ยวกับปัญหาอุทกภัยหมดไป ผู้ประกอบการเปิดโครงการที่อยู่อาศัยแนวราบมากขึ้น และขยายธุรกิจออกไปสู่จังหวัดที่เป็นหัวเมืองใหญ่มากขึ้น เช่น ชลบุรี ขอนแก่น นครราชสีมา เชียงใหม่ ภูเก็ต หาดใหญ่ อุดรธานี และอุบลราชธานี เป็นต้น

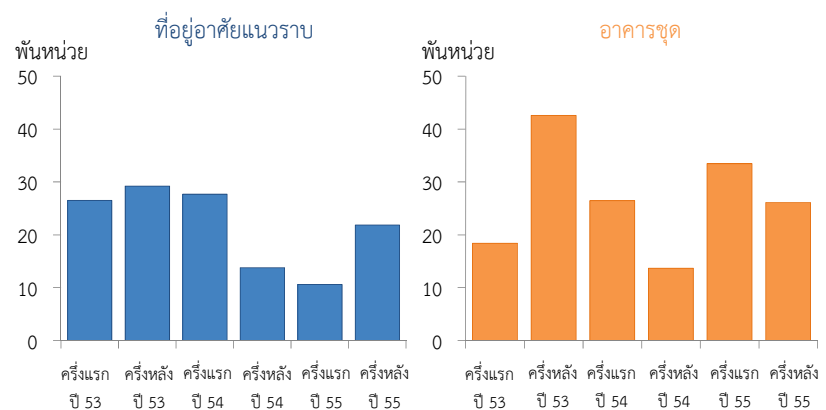
ราคาที่อยู่อาศัยทุกประเภท โดยเฉพาะอาคารชุดเพิ่มสูงขึ้นต่อเนื่องตั้งแต่ต้นปี แต่ราคาที่ปรับสูงขึ้นยังไม่มากนัก เนื่องจากสอดคล้องกับต้นทุนการผลิตที่เพิ่มขึ้นจากราคาที่ดิน ราคาวัสดุก่อสร้าง และค่าจ้างแรงงาน

ปริมาณการโอนกรรมสิทธิ์ที่อยู่อาศัย ในเขตกรุงเทพฯ และปริมณฑล

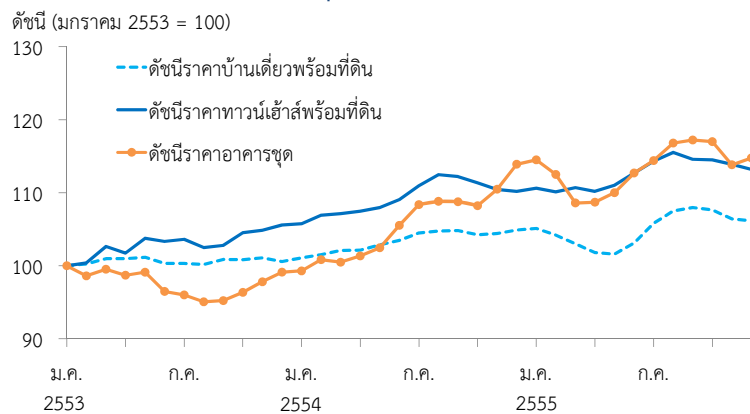
ที่มา: ศูนย์ข้อมูลอสังหาริมทรัพย์

ปริมาณที่อยู่อาศัยเปิดขายใหม่ ในเขตกรุงเทพฯ และปริมณฑล

ที่มา: Agency for Real Estate Affairs (AREA) คำนวณโดยธนาคารแห่งประเทศไทย

ดัชนีราคาที่อยู่อาศัย ในเขตกรุงเทพฯ และปริมณฑล

หมายเหตุ: ข้อมูลสินค้าซื้อขายใหม่ของธนาคารพาณิชย์ คำนวณโดยวิธี Hedonic (ปรับฤดูกาลเฉลี่ยเคลื่อนที่ 3 เดือน)

ที่มา: ธนาคารแห่งประเทศไทย

การซ่อมแซมฟื้นฟูของอุตสาหกรรมสำคัญหลังอุทกภัยและแนวโน้มในระยะต่อไป

ปี 2555 เป็นปีแห่งการซ่อมแซมฟื้นฟูของภาคอุตสาหกรรมที่ได้รับผลกระทบรุนแรงจากอุทกภัย ในช่วงปลายปี 2554 โดยเฉพาะอุตสาหกรรมสำคัญของประเทศได้แก่ ยานยนต์ และอิเล็กทรอนิกส์ ซึ่งความรวดเร็วในการฟื้นตัวของแต่ละอุตสาหกรรมแตกต่างกัน ขึ้นอยู่กับหลายปัจจัย อาทิ แนวโน้มอุปสงค์ต่อสินค้าในขณะนั้น เงินทุน และลักษณะเฉพาะของเครื่องจักร มองไปข้างหน้าแนวโน้มการขยายตัวของอุตสาหกรรมเหล่านี้จะขึ้นอยู่กับการพัฒนาประสิทธิภาพการผลิตเพื่อดึงดูดการลงทุนใหม่ๆ และการก้าวไปให้ทันกับเทคโนโลยีที่เปลี่ยนแปลงเป็นสำคัญ

อุตสาหกรรมยานยนต์

หลังเหตุการณ์อุทกภัยคลี่คลาย ผู้ผลิตต่างเร่งฟื้นฟูโรงงานเพื่อให้สามารถกลับมาผลิตตอบสนองความต้องการที่มีอยู่มากจากคำสั่งซื้อที่สะสมมาจากช่วงอุทกภัย และผลของมาตรการคืนเงินภาษีรถยนต์คันแรกของรัฐบาล โดยในช่วงแรกผู้ผลิตนำเข้าชิ้นส่วนยานยนต์จากต่างประเทศเพื่อทดแทนชิ้นส่วนบางประเภทที่ยังไม่สามารถผลิตได้ ก่อนจะค่อยๆ ลดการนำเข้าลงเมื่อการผลิตในประเทศทยอยกลับมาดำเนินการได้อีกครั้ง ทั้งนี้ กระบวนการฟื้นฟูที่ดำเนินการได้อย่างรวดเร็วมีปัจจัยสนับสนุนจากความพร้อมด้านการเงินของบริษัทผู้ผลิตรถยนต์ซึ่งเป็นบริษัทขนาดใหญ่ เช่น บริษัท ฮอนด้า ออโตโมบิล (ประเทศไทย) จำกัด ที่โรงงานได้รับผลกระทบจากอุทกภัยโดยตรงแต่สามารถฟื้นฟูโรงงานจนกลับมาเดินเครื่องผลิตได้ภายในเวลาเพียง 3 เดือน ประกอบกับความร่วมมือระหว่างผู้ผลิตในเครือข่ายการผลิต (Supply Chain) ที่เข้มแข็งโดยผู้ผลิตรถยนต์ที่มีความพร้อมสูงได้เข้าไปให้ความช่วยเหลือด้านเทคนิคแก่ผู้ผลิตชิ้นส่วนยานยนต์ที่อยู่ในเครือข่ายการผลิต (Supplier) ผลจากการเร่งฟื้นฟูของผู้ผลิตทุกรายส่งผลให้การผลิตรถยนต์กลับเข้าสู่ภาวะปกติได้ภายในเดือนเมษายน 2555 และการผลิตชิ้นส่วนยานยนต์กลับเข้าสู่ภาวะปกติได้ในอีก 2 เดือนถัดมา

หลังจากสามารถกลับมาผลิตได้ตามปกติ ผู้ผลิตมีการลงทุนขยายกำลังการผลิตและเร่งผลิตรถยนต์ต่อเนื่อง เพื่อรองรับอุปสงค์ในประเทศจากผลของมาตรการคืนเงินภาษีรถยนต์คันแรกที่มียอดจองสูงกว่าที่รัฐบาลคาดไว้มาก ส่งผลให้การผลิตรถยนต์เร่งขึ้นเป็นประวัติการณ์ ซึ่งก่อให้เกิดคำถามว่า เมื่อนโยบายดังกล่าวสิ้นสุดลงในวันที่ 31 ธันวาคม 2555 แนวโน้มการผลิตของอุตสาหกรรมยานยนต์ในปี 2556 จะยังมีแรงส่งที่ดีหรือไม่

ผลการประเมินพบว่าการผลิตรถยนต์จะยังมีแรงส่งที่ต่อเนื่องใกล้เคียงกับปี 2555 **ประการแรก** ยังมียอดค้างส่งมอบรถยนต์ตามมาตรการรัฐข้างต้นอีกประมาณ 5.7 แสนคันที่จะทยอยส่งมอบในปี 2556 **ประการที่สอง** ตลาดส่งออกรถยนต์ไทยมีความหลากหลาย และหลายตลาดมีแนวโน้มขยายตัวดี อาทิ เอเชียตะวันออกกลาง และโอเชียเนีย จึงคาดว่า การขยายตัวของอุปสงค์จากต่างประเทศจะสามารถชดเชยการชะลอตัวของคำสั่งซื้อรถยนต์ในประเทศหลังจากผลของมาตรการรัฐหมดไปได้ ส่งผลให้ผู้ผลิตรถยนต์และชิ้นส่วนมีความเชื่อมั่นว่าอุตสาหกรรมมีแนวโน้มขยายตัวดี จึงเร่งลงทุนใหม่เพื่อขยายกำลังการผลิต นอกจากนี้ กลุ่มผู้ผลิตชิ้นส่วนยานยนต์จากญี่ปุ่นยังมีแผนเข้ามาลงทุนเพื่อตั้งฐานการผลิตในไทยเพิ่มเติม ซึ่งจะนำไปสู่การเติบโตของอุตสาหกรรมยานยนต์ไทยในระยะต่อไป

อุตสาหกรรมอิเล็กทรอนิกส์

ผลจากอุทกภัยทำให้การผลิตสินค้าอิเล็กทรอนิกส์ของไทยในช่วงครึ่งแรกของปี 2555 ต้องหยุดชะงักลง และการที่ไทยเป็นผู้ผลิตฮาร์ดดิสก์ไดรฟ์ (Hard Disk Drive : HDD) รายใหญ่ของโลกได้ส่งผลกระทบต่อสินค้าในตลาดโลกขาดแคลนและราคาปรับสูงขึ้น จึงเป็นปัจจัยผลักดันให้ผู้ผลิตเร่งซ่อมแซมโรงงานและนำเข้าเครื่องจักรเพื่อฟื้นฟูการผลิต ซึ่งบริษัทต่างๆ สามารถดำเนินการได้อย่างรวดเร็วเนื่องจากบริษัทแม่ของผู้ผลิตเป็นบริษัทชั้นนำของโลกและมีความพร้อมด้านการเงิน ทำให้กำลังการผลิตกลับสู่ภาวะปกติได้ตั้งแต่ไตรมาสที่ 2 ปี 2555 แต่สำหรับอุตสาหกรรมหลอดอิเล็กทรอนิกส์และส่วนประกอบ (IC) การฟื้นตัวล่าช้าเนื่องจากผู้ผลิตจำเป็นต้องรอเงินประกันจากบริษัทประกันภัยสำหรับการฟื้นฟูกิจการ บางบริษัทต้องหาลูกค้ารายใหม่ มาร่วมลงทุนติดตั้งเครื่องจักร ประกอบกับมีความล่าช้าในการนำเข้าเครื่องจักร เนื่องจากเครื่องจักรที่ใช้ในอุตสาหกรรม IC มีลักษณะเฉพาะตัวแตกต่างกันจึงต้องสั่งทำเป็นพิเศษ และต้องผ่านการตรวจสอบด้านความสะอาดอย่างเข้มงวด สาเหตุต่างๆ เหล่านี้ส่งผลให้กำลังการผลิตของอุตสาหกรรม IC ฟื้นตัวได้ช้ากว่าอุตสาหกรรมอื่น

แม้กำลังการผลิตของอุตสาหกรรมอิเล็กทรอนิกส์จะฟื้นตัวได้ระดับหนึ่งแล้ว แต่การชะลอตัวของเศรษฐกิจโลกในช่วงครึ่งหลังของปี 2555 ช้าเติมให้การผลิตสินค้าอิเล็กทรอนิกส์หดตัวอีกครั้ง บางบริษัทต้องลดจำนวนวันทำงาน และยังผลให้การฟื้นตัวของการผลิตกลับมาไม่เท่ากับระดับก่อนหน้าน้ำท่วม อย่างไรก็ตาม ในไตรมาสที่ 4 เริ่มเห็นสัญญาณการฟื้นตัวของอุตสาหกรรมอิเล็กทรอนิกส์จากอุปสงค์ต่างประเทศที่มีแนวโน้มดีขึ้น ซึ่งเสริมให้ผู้ผลิตมีความมั่นใจในการฟื้นฟูโรงงานและขยายกำลังการผลิตเพิ่มเติมด้วย จึงคาดว่าแนวโน้มการผลิตจะค่อยๆ ฟื้นตัวในระยะต่อไป

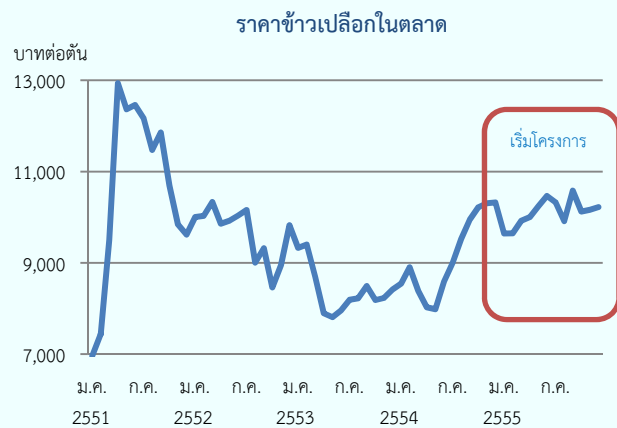
ในระยะยาว อุตสาหกรรมอิเล็กทรอนิกส์ของไทยยังเผชิญกับการเปลี่ยนแปลงทางเทคโนโลยีจาก HDD สู่ Solid State Drive (SSD)¹ ซึ่งในปัจจุบันยังไม่มีการลงทุนเพื่อผลิต SSD ในประเทศไทย ในอนาคตเมื่อความต้องการ SSD ขยายตัวสูงขึ้นมาทดแทน HDD จะทำให้ความต้องการ HDD ค่อยๆ ปรับลดลง ประเทศไทยจึงควรเร่งเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตและพัฒนาจุดแข็งเพิ่มเติมเพื่อดึงดูดการลงทุนใหม่ๆ รองรับ การเปลี่ยนแปลงทางเทคโนโลยีดังกล่าว

¹ Solid State Drive (SSD) คือ อุปกรณ์จัดเก็บข้อมูลที่ใช้แผงวงจรเป็นหน่วยความจำในการจัดเก็บข้อมูล ซึ่งต่างจาก HDD ที่ใช้แผ่นจานแม่เหล็กในการจัดเก็บข้อมูล

โครงการรับจำนำข้าว นโยบายเพื่อรายได้ที่ดีแต่มีต้นทุน

ตั้งแต่ปลายปี 2554 เป็นต้นมา รัฐบาลได้ดำเนินโครงการรับจำนำข้าวเปลือกโดยไม่จำกัดจำนวน เพื่อเพิ่มรายได้ให้กับเกษตรกร และเพื่อลดความผันผวนของรายได้จากความไม่แน่นอนของปริมาณผลผลิต โดยกำหนดราคารับจำนำสูงเป็นประวัติการณ์ ราคาจำนำข้าวเปลือกหอมมะลิสูงสุดอยู่ที่ตันละ 20,000 บาท และข้าวเปลือกเจ้าสูงสุดอยู่ที่ตันละ 15,000 บาท แม้โครงการรับจำนำข้าวจะช่วยเพิ่มรายได้และกำลังซื้อของเกษตรกร แต่มีข้อสังเกตว่าโครงการดังกล่าวก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงรูปแบบของวงจรการค้าและการผลิตข้าว รวมถึงแรงจูงใจที่จะมีผลต่อการพัฒนาภาคเกษตรของไทยในระยะยาว

โครงการรับจำนำข้าวโดยไม่จำกัดจำนวน ออกแบบมาเพื่อผลักดันราคาข้าวในตลาดในประเทศให้สูงขึ้น รัฐบาลกลายเป็นผู้ซื้อข้าวรายใหญ่แทนผู้ซื้อข้าวเอกชน โดยหลังจากที่มีโครงการรับจำนำข้าว ราคาข้าวเปลือกในตลาดสูงขึ้น เหลืออยู่ที่ประมาณ 10,000 บาท ต่อตันในปี 2555 สูงกว่าช่วงที่ไม่มีโครงการรับจำนำข้าวซึ่งอยู่ที่ประมาณตันละ 8,000-8,500 บาท แต่ยังต่ำกว่าราคารับจำนำที่กำหนดไว้ถึง 5,000 บาทต่อตัน ชี้ให้เห็นว่ารัฐบาลไม่สามารถกำหนดราคาข้าวเปลือกให้สูงเท่ากับที่คาดไว้ได้

ที่มา : สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร

การที่รัฐบาลกำหนดราคารับจำนำสูงกว่าราคาข้าวที่ขายในตลาดมากถึงร้อยละ 40 นั้น ได้ดึงดูดให้เกษตรกรมาเข้าร่วมโครงการเป็นจำนวนมากและไม่มีเกษตรกรรายใดไถ่ถอนข้าว ดังนั้น ผลผลิตข้าวที่เข้าร่วมโครงการจึงเป็นภาระของรัฐบาลที่ต้องรับผิดชอบ และคาดว่าเมื่อโครงการรับจำนำข้าวเปลือกปี 2555/2556 สิ้นสุดลง รัฐบาลจะมีสต็อกข้าวสารเพิ่มขึ้นจากปีก่อนซึ่งอยู่ในระดับสูงอีกประมาณ 14.4 ล้านตัน

ตารางที่ 1: สรุปภาพรวมของโครงการรับจำนำข้าว

		ปริมาณข้าวเปลือกเข้าร่วมโครงการ (ล้านตัน)	สต็อกข้าวสารของทางการ** (ล้านตัน)
ฤดูกาลผลิตปี	2554/2555	21.6*	13.0
ฤดูกาลผลิตปี	2555/2556	24.0**	14.4

*สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร กระทรวงเกษตรและสหกรณ์

**ประเมินโดย ธปท. โดยสต็อกข้าวคำนวณจากปริมาณข้าวเปลือกที่คาดว่าจะเข้าร่วมโครงการคูณด้วยอัตราสีแปรสภาพ (หากไม่มีการระบายสต็อกของทางการ)

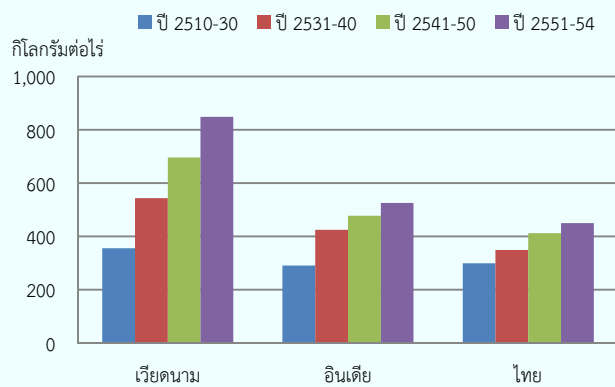
นอกจากสต็อกข้าวแล้ว รัฐบาลต้องแบกรับค่าใช้จ่ายต่างๆ ที่ใช้ในการดำเนินโครงการตั้งแต่การรับซื้อข้าวเปลือกจากเกษตรกรไปจนถึงการระบายข้าวที่มีอยู่ในสต็อกของรัฐบาล ซึ่งรัฐบาลจะต้องเสียค่าใช้จ่ายในการบริหารจัดการ¹ อีกทั้งยังมีความเสี่ยงที่อาจขาดทุนจากการขายข้าวได้ในราคาที่ต่ำลงหากข้าวที่เก็บในสต็อกเสื่อมคุณภาพ

นอกจากนี้ โครงการรับจำนำข้าวส่งผลให้ความสามารถในการแข่งขันของข้าวไทยในตลาดโลกลดลง เนื่องจากราคาส่งออกข้าวไทยปรับสูงขึ้นเมื่อเทียบกับประเทศคู่แข่ง ซึ่งส่วนต่างของราคาส่งออกข้าวไทยกับข้าวเวียดนามและอินเดียเพิ่มสูงกว่าปกติ² ประกอบกับภาวะการแข่งขันในตลาดโลกที่ความรุนแรงขึ้นเมื่ออินเดียกลับมาส่งออกข้าวมากขึ้นตั้งแต่เดือนกันยายนปี 2554 เพื่อเร่งระบายข้าวในสต็อกที่มีปริมาณมาก ส่งผลให้ไทยสูญเสียตำแหน่งผู้ส่งออกข้าวอันดับหนึ่งของโลกไป โดยในปี 2555 ไทยส่งออกข้าวได้ 6.7 ล้านตัน คิดเป็นส่วนแบ่งในตลาดโลกเพียงร้อยละ 17³ ขณะที่อินเดียและเวียดนามส่งออกข้าวได้สูงสุดเป็นประวัติการณ์ที่ 10.1 ล้านตัน และ 7.8 ล้านตัน ตามลำดับ

ผลจากโครงการรับจำนำข้าวอีกประการ คือ เกษตรกรมุ่งผลิตข้าวในเชิงปริมาณมากกว่าเชิงคุณภาพ โดยปกติผลผลิตข้าวต่อไร่ของไทยปรับขึ้นช้ากว่าประเทศคู่แข่งอยู่แล้ว กล่าวคือตั้งแต่ปี 2551-2554 ผลผลิตข้าวต่อไร่ของไทยเพิ่มขึ้นเฉลี่ยร้อยละ 0.5 ต่อปี ต่ำกว่าผลผลิตข้าวต่อไร่ของอินเดียและเวียดนามที่เพิ่มขึ้นเฉลี่ยร้อยละ 0.9 และ 2.6 ต่อปี ตามลำดับ การที่เกษตรกรไทยยังเน้นการเพาะปลูกให้ได้ผลผลิตมากที่สุดเพื่อมาจำนำกับรัฐบาลโดยเพิ่มพื้นที่เพาะปลูกมากกว่าเพิ่มประสิทธิภาพการผลิต รวมทั้งลดความพยายามในการบริหารต้นทุนและการควบคุมคุณภาพ จะเป็นอุปสรรคต่อการพัฒนาความเข้มแข็งของเกษตรกรไทยในระยะยาว

โดยสรุป แม้ว่าโครงการรับจำนำข้าวของรัฐบาลจะช่วยเพิ่มรายได้และสนับสนุนอำนาจซื้อของเกษตรกร แต่โครงการดังกล่าวได้สร้างต้นทุนแก่สังคมเช่นกัน โดยส่งผลกระทบต่อการค้าข้าวในประเทศและการส่งออก รวมถึงบิดเบือนแรงจูงใจด้านการผลิตข้าวของเกษตรกร และหากรัฐบาลดำเนินโครงการรับจำนำข้าวในลักษณะนี้อีกต่อไป จะส่งผลกระทบต่อภาระงบประมาณและการบริหารจัดการสต็อกข้าว ซึ่งเป็นประเด็นที่ต้องคำนึงถึงในการใช้มาตรการอุดหนุนอย่างมีประสิทธิภาพและมีความพอดี

ผลผลิตข้าวเฉลี่ยต่อไร่

ที่มา : United State Department of Agriculture

¹ ค่าใช้จ่ายในการบริหารโครงการ ได้แก่ ค่าจ้างโรงสีเพื่อแปรสภาพข้าวเปลือกเป็นข้าวสาร ค่าเช่าโกดังและค่ารักษาสภาพข้าว ค่าจ้างเพื่อตรวจสอบปริมาณและคุณภาพข้าว ค่าจ้างเจ้าหน้าที่ของรัฐในการดำเนินการ และค่าดอกเบี้ยเงินกู้ของรัฐ

² โดยปกติ ราคาส่งออกข้าวไทยสูงกว่าราคาข้าวของเวียดนามประมาณตันละ 30 ดอลลาร์ สรอ. แต่ในเดือนธันวาคม 2555 ส่วนต่างดังกล่าวอยู่ที่ประมาณ 180 ดอลลาร์ สรอ.

³ คำนวณสัดส่วนจากข้อมูลของกรมการค้าต่างประเทศ กระทรวงพาณิชย์ ที่รายงานปริมาณการค้าข้าวโลกในปี 2555 ที่ 38.5 ล้านตัน

3. ภาคการค้าต่างประเทศ และดุลการชำระเงิน

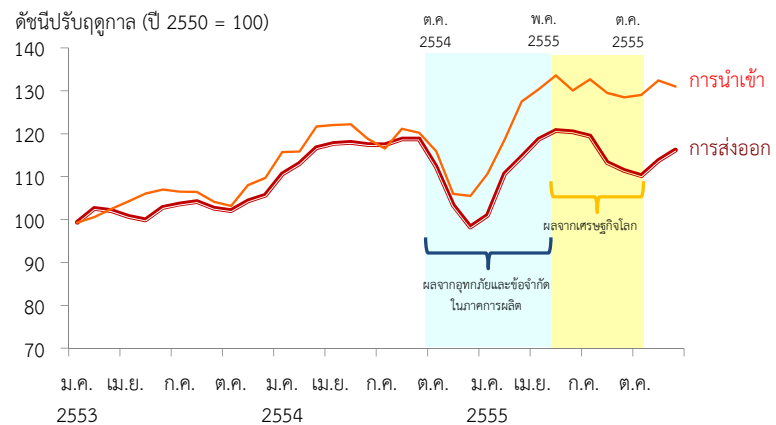
การส่งออก

การส่งออกสินค้าอยู่ในระดับต่ำ จากข้อจำกัดของภาคการผลิตในช่วงครึ่งแรกของปีและภาวะเศรษฐกิจโลกที่อ่อนแอ

ในช่วงครึ่งแรกของปี การส่งออกสินค้าขยายตัวได้ไม่มากเพราะเหตุการณ์อุทกภัยได้ทำลายกำลังการผลิตสินค้าเพื่อการส่งออก ทั้งแผงวงจรรวมฮาร์ดดิสก์ไดรฟ์ เครื่องใช้ไฟฟ้า และยานยนต์ ซึ่งคิดเป็นสัดส่วนประมาณร้อยละ 30 ของการส่งออกสินค้าทั้งหมด และแม้กำลังการผลิตจะฟื้นตัวกลับเป็นปกติได้เร็วโดยเฉพาะในกลุ่มยานยนต์และฮาร์ดดิสก์ไดรฟ์ แต่ปัญหาเศรษฐกิจโลกที่ส่งผลชัดเจนขึ้นในช่วงกลางปีทำให้ความต้องการสินค้าส่งออกเกือบทุกประเภทชะลอลง โดยเฉพาะความต้องการจากตลาดสหภาพยุโรป¹ (EU)

¹ คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 9.5 ของการส่งออกสินค้าทั้งหมดในปี 2555 เทียบกับร้อยละ 10.9 ในปี 2554

ปริมาณการส่งออกและนำเข้า (ไม่รวมทองคำ)

ที่มา: กรมศุลกากร คำนวณโดยธนาคารแห่งประเทศไทย

นอกจากผลกระทบของเศรษฐกิจโลกที่อ่อนแอแล้ว การส่งออกยังได้รับผลกระทบจากการส่งออกสินค้าเกษตรที่หดตัวมากถึงร้อยละ 22.1 จากปีก่อน ตามราคารายการพาราที่ลดลงมากและการส่งออกข้าวที่มีข้อจำกัดจากราคาที่สูงกว่าประเทศคู่แข่ง ดังนั้น แม้ว่าการส่งออกสินค้าอุตสาหกรรมขยายตัวได้ในอัตราร้อยละ 6.1 จากปีก่อน แต่เมื่อรวมกับการส่งออกสินค้าเกษตรที่ไม่ดี มูลค่าการส่งออกสินค้ารวมทั้งปี 2555 จึงขยายตัวเพียงร้อยละ 3.2 เทียบกับปีก่อนที่ขยายตัวร้อยละ 14.3

ทั้งนี้ คาดว่าการส่งออกได้ฟื้นจุดต่ำสุดไปแล้วในช่วงปลายปี 2555 และจะฟื้นตัวอย่างค่อยเป็นค่อยไปตามแนวโน้มเศรษฐกิจประเทศคู่ค้า โดยจะขยายตัวได้ชัดเจนขึ้นในช่วงครึ่งหลังของปี 2556 ส่วนหนึ่งเพราะจะได้รับแรงเสริมจากการส่งออกยานยนต์ที่ผู้ประกอบการมีแนวโน้มจะกลับมาส่งออกมากขึ้นหลังเร่งส่งมอบสินค้าตามคำสั่งซื้อในประเทศในช่วงครึ่งแรกของปี 2556

มูลค่าการส่งออกจำแนกตามสินค้า

อัตราการเปลี่ยนแปลง จากระยะเดียวกันปีก่อน (%YoY)	2554	2555	2555			
			ไตรมาส 1	ไตรมาส 2	ไตรมาส 3	ไตรมาส 4
สินค้าอุตสาหกรรม	13.3	6.1	2.0	6.1	-4.8	25.4
เกษตรแปรรูป	27.0	4.1	12.9	3.6	-3.2	4.4
อิเล็กทรอนิกส์	-2.5	0.9	-8.3	3.8	-14.7	34.4
ยานยนต์	3.8	26.3	2.6	33.7	10.3	77.0
ปิโตรเคมีและผลิตภัณฑ์ปิโตรเลียม	31.1	6.9	25.9	4.8	-8.9	11.9
เครื่องใช้ไฟฟ้า	7.6	2.2	-7.9	1.0	-8.7	35.2
ผลิตภัณฑ์โลหะ	13.0	21.3	-5.4	-0.6	24.2	72.3
สิ่งทอและเครื่องนุ่งห่ม	7.1	-12.0	-15.3	-15.7	-15.5	0.5
สินค้าเกษตร	41.0	-22.1	-25.4	-23.1	-25.4	-13.6
ข้าว	20.4	-28.0	-38.7	-36.9	-34.1	5.0
ยางพารา	60.8	-31.1	-26.6	-27.5	-39.7	-30.6
รวมสินค้าส่งออก	14.3	3.2	-1.4	1.7	-3.0	18.2
รวมสินค้าส่งออก (ไม่รวมทองคำ)	15.2	2.9	-0.9	2.7	-6.3	19.4

ที่มา: กระทรวงพาณิชย์ และธนาคารแห่งประเทศไทย

การนำเข้า

การนำเข้าสินค้าขยายตัวต่อเนื่อง เพื่อฟื้นฟูภาคการผลิตและรองรับความต้องการในประเทศที่ขยายตัวดี

การนำเข้าสินค้าขยายตัวต่อเนื่องในเกือบทุกหมวดสินค้า โดยเฉพาะสินค้านำเข้าเพื่อทดแทนเครื่องจักรที่เสียหายจากอุทกภัยและเพื่อขยายกำลังการผลิตรองรับความต้องการในประเทศ รวมทั้งเพื่อปรับตัวไปสู่การใช้เครื่องจักรทดแทนแรงงานมากขึ้นในภาวะที่ตลาดแรงงานตึงตัวและค่าจ้างแรงงานแพงขึ้น นอกจากนี้ มีการนำเข้ายานยนต์และชิ้นส่วนมากกว่าปกติในช่วงที่การผลิตในประเทศได้รับผลกระทบจากอุทกภัย รวมทั้งการนำเข้าสินค้าอุปโภคบริโภคขยายตัวค่อนข้างดีตลอดปี ตามการบริโภคภาคเอกชนที่อยู่ในเกณฑ์ดี อย่างไรก็ตาม การนำเข้าวัตถุดิบและสินค้าชั้นกลางขยายตัวต่ำกว่าหมวดอื่นๆ จากข้อจำกัดของการผลิตในช่วงครึ่งแรกของปี และอุปสงค์ต่างประเทศที่อ่อนแอลงในช่วงครึ่งหลังของปี ส่วนการนำเข้าทองคำหดตัวจากปีก่อนเพราะราคาในตลาดโลกที่สูงขึ้นทำให้ปริมาณการนำเข้าลดลง โดยรวมทั้งปี 2555 การนำเข้าสินค้าขยายตัวร้อยละ 7.8 เทียบกับปีก่อนที่ขยายตัวร้อยละ 24.9

ในระยะต่อไปการนำเข้ามีแนวโน้มเพิ่มขึ้น ตามการนำเข้าสินค้านำเข้าเพื่อสนับสนุนการลงทุนทั้งภาครัฐและภาคเอกชนที่มีต่อเนื่อง ตลอดจนการนำเข้าชิ้นส่วนยานยนต์ รวมทั้งการนำเข้าวัตถุดิบและสินค้าชั้นกลางอื่นๆ สอดคล้องกับการผลิตเพื่อการส่งออกที่จะฟื้นตัวดีขึ้น โดยเฉพาะในช่วงครึ่งหลังของปี 2556

มูลค่าการนำเข้าจำแนกตามสินค้า

อัตราการเปลี่ยนแปลง จากระยะเดียวกันปีก่อน (%YoY)	2554	2555	2555 ^P			
			ไตรมาส 1	ไตรมาส 2	ไตรมาส 3	ไตรมาส 4
วัตถุดิบและสินค้าชั้นกลาง	19.8	4.2	7.6	0.1	-2.1	13.3
เชื้อเพลิง	35.7	9.5	29.2	9.5	-1.0	4.5
สินค้าอุตสาหกรรม (ไม่รวมอุตสาหกรรมเกษตร)	11.5	2.8	-1.9	-3.3	-0.4	19.9
สินค้านำเข้า	27.2	25.4	14.1	25.9	19.0	44.2
สินค้าอุปโภคบริโภค	24.2	13.1	14.5	13.3	10.6	14.1
ไม่คงทน	24.7	11.5	11.3	14.0	12.7	8.2
คงทน	23.2	16.1	20.7	12.0	7.1	25.7
สินค้านำเข้าอื่นๆ	53.1	-5.0	15.0	33.5	-37.1	-8.5
ยานยนต์และชิ้นส่วน	10.1	43.4	16.8	56.7	40.8	61.3
รวมสินค้านำเข้า	24.9	7.8	9.7	10.3	-2.5	14.9
รวมสินค้านำเข้า (ไม่รวมทองคำ)	20.5	11.5	9.4	9.9	5.6	22.6

ที่มา: กระทรวงพาณิชย์ และธนาคารแห่งประเทศไทย

ดุลบัญชีเดินสะพัด

การส่งออกที่ชะลอตัวในช่วงครึ่งหลังของปี ขณะที่ยังมีการนำเข้าอย่างต่อเนื่อง ทำให้ดุลการค้าเกินดุลต่ำกว่าปีก่อน ขณะที่ดุลบริการ รายได้ เงินโอนและเงินบริจาคขาดดุลน้อยลง เพราะรายรับจากการท่องเที่ยวสูงขึ้น และยังมีเงินโอนค่าสินไหมทดแทนจากบริษัทประกันภัยในต่างประเทศต่อเนื่องจากปลายปีก่อน อย่างไรก็ตาม การเกินดุลการค้าที่ลดลงมากกว่าการปรับดีขึ้นของดุลบริการ ทำให้ดุลบัญชีเดินสะพัดเกินดุลน้อยกว่าปีก่อน

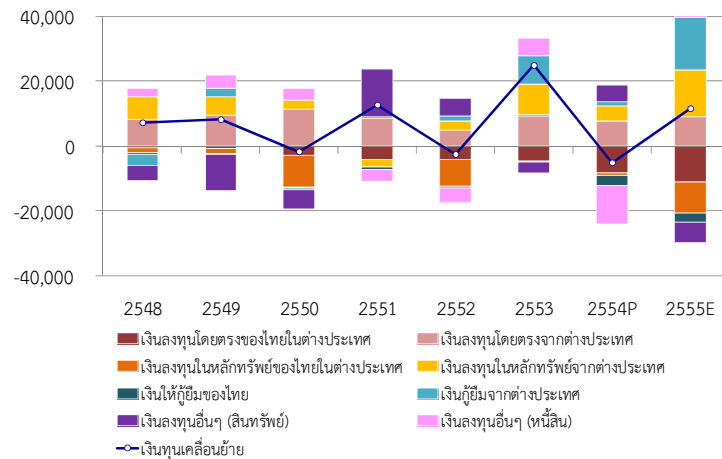
ดุลเงินทุนเคลื่อนย้ายและดุลการชำระเงิน

ดุลการชำระเงินเกินดุลสุทธิ 5,265 ล้านดอลลาร์ สรอ. เทียบกับที่เกินดุล 1,214 ล้านดอลลาร์ สรอ. ในปีก่อน เป็นผลจากการเกิน**ดุลบัญชีเดินสะพัด** และการเกิน**ดุลบัญชีเงินทุน** ตามเงินทุนไหลเข้าที่เพิ่มขึ้นจาก (1) การลงทุนในหลักทรัพย์ของนักลงทุนต่างชาติที่เพิ่มขึ้นสอดคล้องกับประเทศอื่นๆ ในภูมิภาค ส่วนหนึ่งเพราะเศรษฐกิจของภูมิภาคนี้ขยายตัวดีกว่าภูมิภาคอื่น (2) การกู้ยืมจากต่างประเทศของสถาบันการเงิน ทั้งเงินกู้ระยะสั้นเพื่อนำมาบริหารสภาพคล่องธุรกรรมการเงินระหว่างประเทศ และเงินกู้ระยะยาว เพื่อรองรับการขยายตัวของสินเชื่อโดยเฉพาะการลงทุนในต่างประเทศของผู้ประกอบการไทย และ (3) การลงทุนโดยตรง โดยเฉพาะในอุตสาหกรรมการผลิตคอมพิวเตอร์ เคมีภัณฑ์ และยานยนต์ ซึ่งส่วนใหญ่มาจากประเทศญี่ปุ่นและกลุ่มประเทศยุโรป

ในขณะเดียวกัน เงินทุนไหลออกของไทยเพิ่มขึ้นจากปีที่แล้ว ส่วนใหญ่เป็นการเพิ่มขึ้นของการลงทุนโดยตรงภายในอาเซียนซึ่งคิดเป็นสัดส่วน 1 ใน 4 ของการลงทุนโดยตรงของไทยในต่างประเทศทั้งหมด หลังได้รับการสนับสนุนจากมาตรการเปิดเสรีเงินทุนเคลื่อนย้ายและการรวมตัวของประชาคมอาเซียน (ASEAN Economic Community: AEC) เงินทุนไหลออกที่เพิ่มขึ้นนี้ช่วยให้เงินทุนไหลเข้าและไหลออกมีความสมดุลกันมากกว่าในอดีต แต่โดยรวม**ดุลบัญชีเงินทุน**ยังเกินดุลสูง และเมื่อรวมกับดุลบัญชีเดินสะพัดที่เกินดุล จึงส่งผลให้ดุลการชำระเงินเกินดุลเพิ่มขึ้นจากปีก่อน

เงินทุนเคลื่อนย้ายของไทยจำแนกตามประเภทของเงินทุน

ล้านดอลลาร์ สรอ.

หมายเหตุ: P = ข้อมูลเบื้องต้น E = ข้อมูลประมาณการ
ที่มา: ธนาคารแห่งประเทศไทย

ดุลการชำระเงิน

(หน่วย : ล้านดอลลาร์ สรอ.)	2554 ^P	2555 ^E	2555			
			ไตรมาส 1	ไตรมาส 2	ไตรมาส 3	ไตรมาส 4
สินค้าออก เอฟ.โอ.บี.	219,118	226,156	53,783	56,678	59,280	56,415
Δ% YoY	14.3	3.2	-1.4	1.7	-3.0	18.2
สินค้าเข้า เอฟ.โอ.บี.	202,130	217,819	52,675	55,220	54,274	55,650
Δ% YoY	24.9	7.8	9.7	10.3	-2.5	14.9
ดุลการค้า	16,989	8,337	1,108	1,458	5,006	765
ดุลบริการ รายได้ เงินโอน และเงินบริจาค	-11,100	-5,609	293	-3,801	-2,259	159
ดุลบัญชีเดินสะพัด	5,889	2,728	1,401	-2,343	2,747	923
ดุลบัญชีเงินทุน	-5,233	11,477	3,699	-563	4,562	3,778
สินทรัพย์	-7,114	-30,585	-13,934	-6,130	-2,489	-8,032
เงินลงทุนโดยตรงของไทยในต่างประเทศ	-8,221	-11,914	-3,663	-3,240	-2,599	-2,412
เงินลงทุนในหลักทรัพย์ของไทยในต่างประเทศ	-874	-9,851	-4,996	-1,777	486	-3,565
เงินให้กู้ยืมของไทย	-3,186	-2,850	-1,033	-1,316	4	-506
เงินลงทุนอื่นๆ (สินทรัพย์)	5,167	-5,969	-4,242	203	-380	-1,549
หนี้สิน	1,922	41,840	17,545	5,566	6,918	11,810
เงินลงทุนโดยตรงจากต่างประเทศ	7,778	8,904	2,546	1,649	2,010	2,699
เงินลงทุนในหลักทรัพย์จากต่างประเทศ	4,458	14,529	6,315	1,409	4,296	2,509
เงินกู้ยืมจากต่างประเทศ	1,378	16,467	5,958	3,470	1,041	5,998
เงินลงทุนอื่นๆ (หนี้สิน)	-11,692	1,940	2,726	-962	-428	604
คลาดเคลื่อนสุทธิ	558	-8,940	-2,412	-358	-2,176	-3,995
ดุลการชำระเงินรวม	1,214	5,265	2,688	-3,263	5,133	707

หมายเหตุ: P=ข้อมูลเบื้องต้น E=ประมาณการ

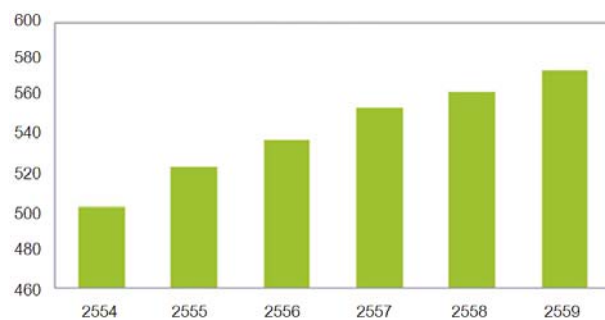
ที่มา: ธนาคารแห่งประเทศไทย

อนาคตอุตสาหกรรมฮาร์ดดิสก์ไดรฟ์

การผลิตหน่วยความจำประเภทฮาร์ดดิสก์ไดรฟ์เป็นอุตสาหกรรมระดับโลกที่มีฐานการผลิตกระจายไปในหลายภูมิภาค ทั้งสหรัฐฯ ยุโรป (ไอร์แลนด์) และเอเชีย (จีน เกาหลี มาเลเซีย สิงคโปร์ และไทย) และเติบโตต่อเนื่องตลอดระยะเวลากว่า 50 ปีที่ผ่านมา ยกเว้นช่วงวิกฤต Dot Com เมื่อปี 2543 และอีกครั้งหนึ่งเมื่อปลายปี 2554 จากผลกระทบของอุทกภัยในไทย เนื่องจากไทยเป็นผู้ส่งออกอันดับสองของโลกรองจากจีน¹ ทั้งนี้ ในปี 2554 การส่งออกสินค้าประเภทหน่วยความจำ (Computer Data Storage Unit) ทั้งโลกมีมูลค่ารวมกัน 72 พันล้านดอลลาร์ สหรัฐ. และสำหรับไทย ในปี 2555 มูลค่าการส่งออกฮาร์ดดิสก์ไดรฟ์คิดเป็นร้อยละ 7.3 ของการส่งออกสินค้าทั้งหมด ขณะที่มูลค่าผลผลิตคิดเป็นร้อยละ 7.2 ของมูลค่าผลผลิตภาคอุตสาหกรรมของประเทศ โดยฮาร์ดดิสก์ไดรฟ์ส่วนใหญ่ที่ไทยผลิตนำไปเป็นชิ้นส่วนประกอบของสินค้าคอมพิวเตอร์

การผลิตฮาร์ดดิสก์ไดรฟ์ของไทยฟื้นตัวในไตรมาสที่ 2 ของปี 2555 เพราะข้อจำกัดในการผลิตจากเหตุการณ์อุทกภัยคลี่คลายลงค่อนข้างเร็ว แต่ในไตรมาสที่ 3 ยอดการส่งมอบฮาร์ดดิสก์ไดรฟ์ทั่วโลกกลับหดตัวอีกครั้ง² จากภาวะเศรษฐกิจโลกที่อ่อนแอ ที่สำคัญยิ่งกว่านั้น เมื่อพิจารณาแนวโน้มในอนาคตพบว่าผู้บริโภคหันมานิยมสมาร์ตโฟนและแท็บเล็ตมากขึ้น สินค้าเหล่านี้ใช้หน่วยความจำประเภทใหม่ที่เรียกว่า Solid State Drive (SSD) จึงอาจมีผลให้บทบาทของอุตสาหกรรมฮาร์ดดิสก์ไดรฟ์ลดลงเป็นลำดับ

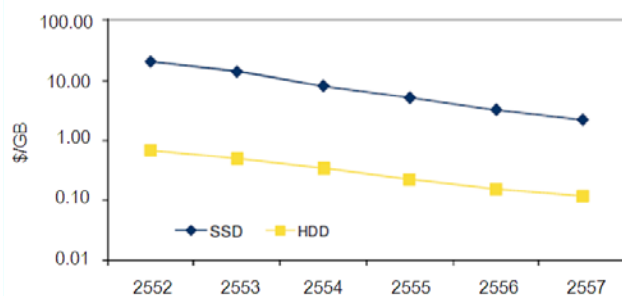
ประมาณการการส่งมอบฮาร์ดดิสก์ไดรฟ์ทั่วโลก (ล้านชิ้น)

ที่มา: ศูนย์วิจัย IHS iSuppli, กันยายน 2555

ในปี 2556 เศรษฐกิจโลกที่ดีขึ้นจะช่วยสนับสนุนให้อุตสาหกรรมฮาร์ดดิสก์ไดรฟ์กลับมาขยายตัวดีกว่าในปี 2555 สอดคล้องกับประมาณการของศูนย์วิจัย IHS iSuppli ที่คาดว่าในปี 2556 จะมียอดส่งมอบฮาร์ดดิสก์ไดรฟ์ทั่วโลกประมาณ 537.9 ล้านชิ้น เพิ่มขึ้นร้อยละ 2.7 เมื่อเทียบกับปี 2555 และแม้ SSD จะมีบทบาทมากขึ้น แต่อุปสงค์ต่อฮาร์ดดิสก์ไดรฟ์น่าจะยังมีอยู่จากปัจจัยสนับสนุน 3 ประการในขณะนี้ ได้แก่

ประมาณการราคาเฉลี่ยต่อ 1 กิกะไบต์ (GB) ของ SSD และ HDD

ที่มา: ศูนย์วิจัย International Data Corporation (IDC), 2553

(1) ความแตกต่างของราคาต่อหนึ่งหน่วยความจุ (ราคาเฉลี่ยต่อ 1 กิกะไบต์) ของ SSD ที่ยังสูงกว่าฮาร์ดดิสก์ไดรฟ์อยู่มากถึงประมาณ 13 เท่า ซึ่งส่วนหนึ่งจากข้อจำกัดของกำลังการผลิต SSD ทั่วโลกที่มีน้อย

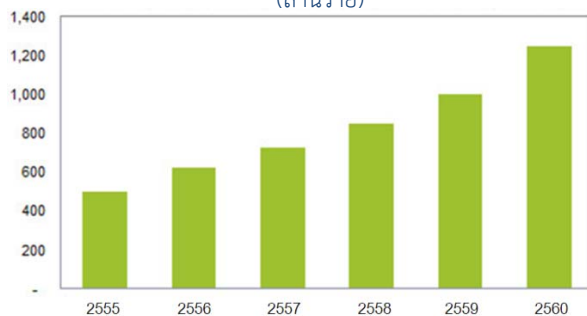
¹ ในปี 2554 การส่งออก Storage Unit ของไทยคิดเป็นร้อยละ 14.5 ของการส่งออกรวมทั้งโลก ขณะที่จีนคิดเป็นร้อยละ 22

² ศูนย์วิจัย IHS iSuppli วันที่ 16 พฤศจิกายน 2555

(2) อุปสงค์จากความนิยมใช้ Cloud Storage³ ในการเก็บข้อมูลเพิ่มขึ้น ซึ่งผู้ให้บริการยังจำเป็นต้องใช้ฮาร์ดดิสก์ไดรฟ์ในการจัดเก็บข้อมูลที่ปลายทาง ส่งผลให้มีความต้องการฮาร์ดดิสก์ไดรฟ์ที่มีความจุสูงขึ้น ซึ่งจะเป็ปัจจัยบวกต่อไทย เนื่องจากสอดคล้องกับแนวโน้มการผลิตฮาร์ดดิสก์ไดรฟ์ของฐานการผลิตในไทย⁴

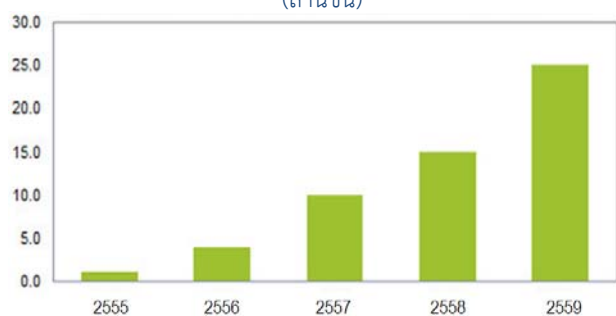
(3) การพัฒนาและวิจัยฮาร์ดดิสก์ไดรฟ์อย่างต่อเนื่องให้มีขนาดเบาและมีความจุเพิ่มขึ้น ตลอดจนนวัตกรรมใหม่ๆ เช่น ความพยายามพัฒนาฮาร์ดดิสก์ไดรฟ์และ SSD ร่วมกันเป็น Hybrid ฮาร์ดดิสก์ไดรฟ์ โดยดึงคุณสมบัติที่ดีของทั้งสองผลิตภัณฑ์มาใช้ ซึ่งคาดว่าจะช่วยสร้างโอกาสให้อุตสาหกรรมฮาร์ดดิสก์ไดรฟ์สามารถเติบโตต่อไป และส่งผลดีต่ออุตสาหกรรมและการส่งออกไทยในอนาคต

ประมาณการจำนวนผู้สมัครใช้บริการ Cloud Storage ทั่วโลก
(ล้านราย)

ที่มา: ศูนย์วิจัย IHS iSuppli, ตุลาคม 2555

ประมาณการการส่งมอบ Hybrid ฮาร์ดดิสก์ไดรฟ์ทั่วโลก
(ล้านชิ้น)

ที่มา: ศูนย์วิจัย IHS iSuppli, กันยายน 2555

³ Cloud Storage เป็นบริการจัดเก็บข้อมูลออนไลน์ ซึ่งเก็บข้อมูลในหน่วยความจำของผู้ให้บริการที่ปลายทาง

⁴ ข้อมูลจากการพบผู้ประกอบการพบว่าผู้ประกอบการบางรายได้ปรับสัดส่วนมาผลิตฮาร์ดดิสก์ไดรฟ์ที่มีความจุมากขึ้น เช่น 1 เทราไบต์

4. อุปสงค์ในประเทศ

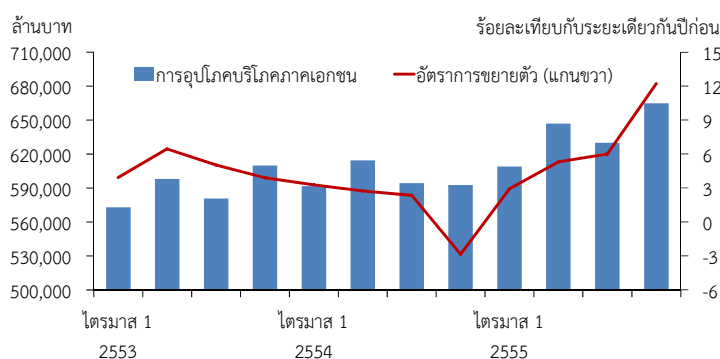
4.1 การอุปโภคบริโภคภาคเอกชน

การอุปโภคบริโภคภาคเอกชนขยายตัวจากปีก่อนตามรายได้เฉลี่ยของครัวเรือนที่สูงขึ้น และผลจากมาตรการกระตุ้นการใช้จ่ายของภาครัฐ โดยเฉพาะการคืนเงินภาษีรถยนต์คันแรก

ในปี 2555 การอุปโภคบริโภคภาคเอกชนขยายตัว ตามรายได้เฉลี่ยของครัวเรือนที่สูงขึ้นทั้งในและนอกภาคเกษตร เพราะผลผลิตพืชผลขยายตัว โดยเฉพาะข้าว ยางพารา และมันสำปะหลัง เนื่องจากการขยายพื้นที่เพาะปลูก และสภาพอากาศเอื้ออำนวย ประกอบกับโครงการรับจำนำข้าวของรัฐบาล ช่วยเพิ่มรายได้ของเกษตรกรอีกทางหนึ่ง และเมื่อวันที่ 1 เมษายน 2555 รัฐบาลได้ปรับขึ้นค่าจ้างขั้นต่ำเป็น 300 บาทต่อวันใน 7 จังหวัดนำร่อง รวมทั้งปรับขึ้นค่าจ้างขั้นต่ำประมาณร้อยละ 40 ใน 70 จังหวัดที่เหลือ ซึ่งมีผลต่อเนื่องถึงรายได้ของลูกจ้างทั่วไปที่ต้องได้รับค่าจ้างเพิ่มขึ้นเช่นกันในภาวะที่ตลาดแรงงานตึงตัวมาก สะท้อนได้จากอัตราการว่างงานที่ต่ำและจำนวนชั่วโมงทำงานล่วงเวลาที่เพิ่มขึ้นในภาคการผลิต การที่รายได้เพิ่มขึ้นขณะที่อัตราเงินเฟ้อต่ำและไม่ได้เร่งตัวผิดปกติแม้มีการปรับค่าจ้างขั้นต่ำ ทำให้ผู้บริโภคมีกำลังซื้อและเสริมความเชื่อมั่นให้สูงขึ้น

นอกจากนี้ มาตรการของรัฐบาลมีผลกระทบด้านการใช้จ่าย โดยเฉพาะการซื้อรถยนต์ที่ได้รับสิทธิประโยชน์จากการคืนเงินภาษีรถยนต์คันแรก ซึ่งคาดว่าจะมีจำนวนส่งมอบสูงถึงประมาณ 6.8 แสนคันในปี 2555 ทั้งนี้ ยังไม่มีสัญญาณว่าการซื้อรถยนต์ทำให้การจับจ่ายใช้สอยสินค้าอื่นลดลง โดยภาษีมูลค่าเพิ่มที่จัดเก็บจากฐานการบริโภคสูงขึ้นทั้งในส่วนของสินค้าคงทนและสินค้าไม่คงทน

การอุปโภคบริโภคภาคเอกชน ณ ราคาคงที่

ที่มา: สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ

ยอดจำหน่ายรถยนต์ในประเทศ

	2554	2555	2555			
			ไตรมาส 1	ไตรมาส 2	ไตรมาส 3	ไตรมาส 4
ยอดจำหน่ายรถยนต์ในประเทศ* (พันคัน)	795.3	1,435.9	279.3	327.2	393.8	435.6
เทียบกับระยะเดียวกันปีก่อน (ร้อยละ)	-0.6	80.6	17.1	69.2	64.8	250.5

หมายเหตุ : *รวมรถยนต์นั่งและรถยนต์เชิงพาณิชย์

ที่มา : สภาอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย

สำหรับแนวโน้มในปี 2556 คาดว่าการบริโภคจะยังเป็นแรงขับเคลื่อนที่สำคัญของเศรษฐกิจไทย โดยกำลังซื้อของครัวเรือนจะได้รับแรงสนับสนุนจาก (1) แนวโน้มการจ้างงานที่ดี (2) มาตรการภาครัฐที่ยังมีต่อเนื่องทั้งการปรับค่าจ้างขั้นต่ำขึ้นเป็นวันละ 300 บาท ใน 70 จังหวัดที่เหลือทั่วประเทศ โครงการรับจำนำข้าว และการปรับลดภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา และ (3) ภาวะการเงินที่เอื้อต่อการใช้จ่าย ซึ่งทั้งสามปัจจัยจะส่งผลดีต่อความเชื่อมั่นผู้บริโภค นอกจากนี้ ผลของมาตรการคืนเงินภาษีรถยนต์คันแรกผ่านการส่งมอบตามยอดค้างจองจะยังมีอยู่ โดยเฉพาะในช่วงครึ่งแรกของปี อีกทั้งผู้ใช้สิทธิซื้อรถยนต์คันแรกครบหนึ่งปีจะทยอยได้รับเงินคืนภาษีด้วย อย่างไรก็ตาม ในระยะต่อไป ยังมีความเสี่ยงที่ครัวเรือนอาจจะมั่งคั่งการใช้จ่ายมากขึ้น เพราะมีภาระในการผ่อนชำระหนี้จากการใช้สิทธิรถคันแรกในกรณีกู้มาซื้อ และค่าครองชีพอาจสูงขึ้นจากการปรับโครงสร้างราคาพลังงานในประเทศ รวมถึงการส่งผ่านต้นทุนค่าจ้างแรงงานในการปรับขึ้นค่าจ้างขั้นต่ำรอบที่สองมายังราคาสินค้าและบริการ

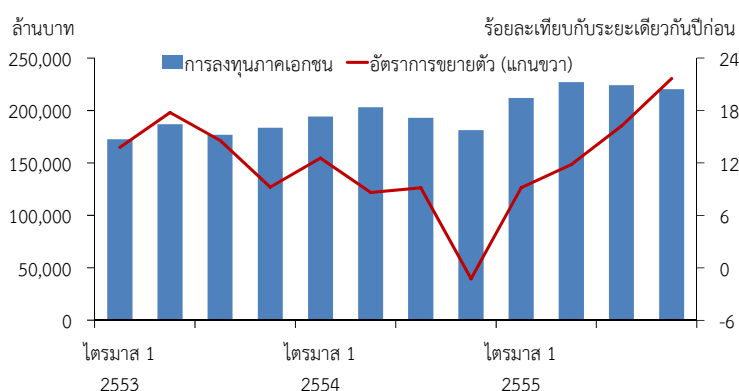
4.2 การลงทุนภาคเอกชน

การลงทุนภาคเอกชนขยายตัวสูงจากการลงทุนเพื่อฟื้นฟูความเสียหายจากอุทกภัย เพื่อขยายกำลังการผลิตรองรับอุปสงค์ในประเทศ และเพื่อปรับกระบวนการผลิตให้ลดการพึ่งพาแรงงานที่หายากและแพงขึ้น

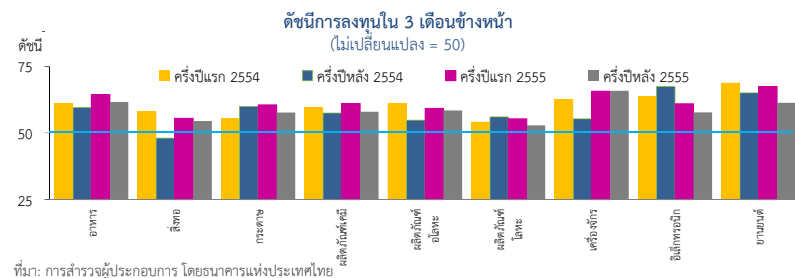
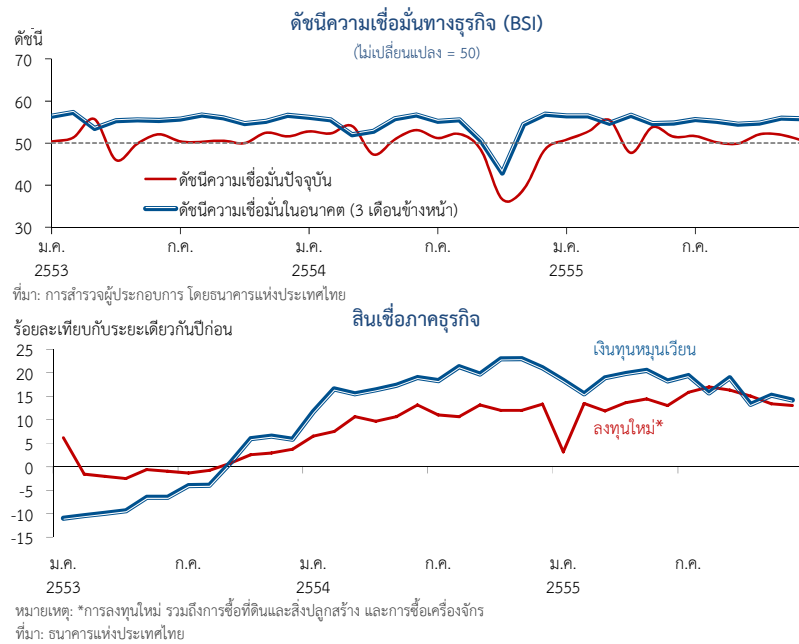
การลงทุนภาคเอกชนขยายตัวในอัตราที่สูงตลอดปี 2555 ทั้งจากการเร่งซ่อมแซมและทดแทนส่วนที่เสียหายของภาคการผลิตจากอุทกภัย และจากการทยอยลงทุนต่อเนื่องตลอดปีเพื่อขยายกำลังการผลิตรองรับความต้องการในประเทศ และเพื่อปรับตัวไปสู่การใช้เครื่องจักรทดแทนแรงงานมากขึ้นในภาวะที่ตลาดแรงงานตึงตัวและค่าจ้างแรงงานแพงขึ้น รวมไปถึงการลงทุนเพื่อเตรียมรองรับความต้องการจากประเทศเพื่อนบ้านที่จะมีมากขึ้นจากการรวมกลุ่ม AEC โดยปัจจัยที่ช่วยสนับสนุนการลงทุน ได้แก่ ความเชื่อมั่นของผู้ประกอบการต่อแนวโน้มเศรษฐกิจ ต้นทุนกู้ยืมที่อยู่ในระดับต่ำ และการปล่อยสินเชื่อธุรกิจของสถาบันการเงินซึ่งขยายตัวในเกณฑ์สูงต่อเนื่อง ขณะที่การชะลอตัวของเศรษฐกิจโลกไม่ได้ส่งผลกระทบต่อการลงทุนภาคเอกชนอย่างชัดเจน

การลงทุนส่วนใหญ่อยู่ในหมวดเครื่องจักรและอุปกรณ์เพื่อใช้ในอุตสาหกรรมอิเล็กทรอนิกส์ เครื่องใช้ไฟฟ้า ยานยนต์ เหล็ก และอุตสาหกรรมผลิตเครื่องจักรและอุปกรณ์ รวมถึงการซื้อรถยนต์เชิงพาณิชย์ ส่วนการลงทุนด้านการก่อสร้าง เป็นทั้งการซ่อมแซมสิ่งปลูกสร้างที่ได้รับความเสียหายจากอุทกภัยและการก่อสร้างสิ่งปลูกสร้างเพื่ออยู่อาศัยและการพาณิชย์ โดยเฉพาะในเขตภูมิภาค สอดคล้องกับแนวโน้มของผู้ประกอบการด้านอสังหาริมทรัพย์ที่เริ่มขยายตลาดไปยังหัวเมืองใหญ่ในต่างจังหวัดมากขึ้น

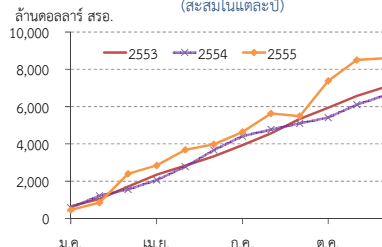
การลงทุนภาคเอกชน ณ ราคาคงที่

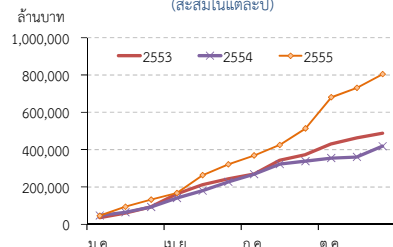
ที่มา: สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ

การลงทุนโดยตรงจากต่างประเทศ
(สะสมในแต่ละปี)

มูลค่าการออกบัตรส่งเสริมการลงทุน
(สะสมในแต่ละปี)

แนวโน้มการลงทุนในปี 2556 คาดว่าจะขยายตัวต่อไปจาก (1) การลงทุนในเครื่องจักรเพื่อทดแทนแรงงานจากค่าจ้างที่เพิ่มขึ้นและปัญหาขาดแคลนแรงงานที่ยังมีต่อเนื่อง (2) การลงทุนเพื่อรองรับความต้องการในประเทศ ซึ่งรวมถึงการลงทุนในกิจการสาธารณูปโภค ด้านพลังงาน และการลงทุนโครงข่ายระบบ 3G และ (3) การลงทุนเพื่อรองรับความต้องการที่จะมีมากขึ้นจากการรวมกลุ่ม AEC ซึ่งไทยมีข้อได้เปรียบทั้งทางด้านทำเลที่ตั้งระบบสาธารณูปโภค ฝีมือแรงงาน และเครือข่ายการผลิตที่เข้มแข็ง อาทิ อุตสาหกรรมยานยนต์ ส่วนหนึ่งเห็นได้จากมูลค่าการลงทุนโดยตรงจากต่างประเทศที่อยู่ในระดับสูงและการออกบัตรส่งเสริมการลงทุนของสำนักงาน

คณะกรรมการส่งเสริมการลงทุน (BOI) ที่เพิ่มขึ้นต่อเนื่องและปัจจุบันอยู่ในระดับสูงเมื่อเทียบกับอดีต ทั้งในสาขาบริการและสาธารณูปโภค การผลิตโลหะ เครื่องจักร อุปกรณ์ขนส่ง อิเล็กทรอนิกส์ และเครื่องใช้ไฟฟ้า โดยมีปัจจัยสนับสนุนจากความเชื่อมั่นของผู้ประกอบการต่อแนวโน้มเศรษฐกิจที่อยู่ในเกณฑ์ดีและภาวะการเงินที่เอื้อต่อการกู้ยืม อย่างไรก็ตาม การลงทุนในภาคก่อสร้างโดยรวมอาจมีข้อจำกัดบ้างจากปัญหาขาดแคลนแรงงาน แม้ผู้ประกอบการจะสามารถปรับตัวโดยใช้วัสดุก่อสร้างสำเร็จรูปเพื่อช่วยลดการใช้แรงงานได้บางส่วน

4.3 ภาคการคลัง

รัฐบาลยังคงช่วยกระตุ้นเศรษฐกิจ ทั้งจากการตั้งงบประมาณขาดดุลและการออกมาตรการกระตุ้นการใช้จ่ายของภาคเอกชน

ในปีงบประมาณ 2555 รัฐบาลตั้งงบประมาณขาดดุล 400 พันล้านบาท เพื่อฟื้นฟูเศรษฐกิจจากปัญหาอุทกภัย รวมทั้งออกมาตรการกระตุ้นเศรษฐกิจอื่นๆ อาทิ มาตรการคืนเงินภาษีรถยนต์คันแรก มาตรการภาษีบ้านหลังแรก นโยบายปรับขึ้นค่าจ้างขั้นต่ำและเงินเดือนข้าราชการ โครงการรับจำนำข้าว และมาตรการลดภาษีเงินได้นิติบุคคล นอกจากนี้ รัฐบาลยังได้ออก พ.ร.ก. บริหารจัดการน้ำในวงเงินกู้ 350 พันล้านบาท เพื่อใช้ในการลงทุนในระบบโครงสร้างพื้นฐานเพื่อป้องกันและลดความเสียหายจากปัญหาอุทกภัยในอนาคต

อย่างไรก็ดี แผนการใช้จ่ายที่วางไว้ไม่สามารถดำเนินการได้เต็มที่ โดยในปีงบประมาณ 2555 สามารถเบิกจ่ายงบประมาณได้ 2,287 พันล้านบาท คิดเป็นอัตราเบิกจ่ายร้อยละ 90 ของงบประมาณที่ตั้งไว้ ต่ำกว่าปีก่อน ทั้งรายจ่ายประจำและลงทุน เนื่องจากความล่าช้าในการประกาศใช้ พ.ร.บ. งบประมาณรายจ่ายประจำปี 2555 ประกอบกับปัญหาอุทกภัยทำให้รัฐบาลเร่งอนุมัติงบกลางเพื่อบรรเทาความเดือดร้อนก่อนรายจ่ายอื่น ซึ่งเป็นผลให้แผนการลงทุนที่เคยวางไว้ก่อนหน้านี้จำเป็นต้องปรับเปลี่ยนและล่าช้าออกไป นอกจากนี้ ยังมีความไม่ชัดเจนของการลงทุนเพื่อป้องกันอุทกภัยในส่วน พ.ร.ก. บริหารจัดการน้ำ ส่งผลให้มีการเลื่อนกรอบการดำเนินงานออกไป

ด้านรายได้ รัฐบาลสามารถจัดเก็บรายได้ได้ 2,355 พันล้านบาท สูงกว่าประมาณการเล็กน้อย แม้การจัดเก็บภาษีเงินได้นิติบุคคลจะน้อยลงจากผลของเหตุการณ์อุทกภัย มาตรการลดภาษีนิติบุคคลจากร้อยละ 30 เป็นร้อยละ 23 และการสูญเสียรายได้จากการต่ออายุมาตรการลดภาษีสรรพสามิตน้ำมันดีเซล แต่รัฐบาลสามารถจัดเก็บภาษีการบริโภค โดยเฉพาะการใช้จ่ายเพื่อซื้อยานยนต์ ได้เพิ่มขึ้น

การใช้จ่ายกระตุ้นเศรษฐกิจอย่างต่อเนื่องส่งผลให้หนี้สาธารณะเพิ่มขึ้น 489 พันล้านบาท หรือคิดเป็นร้อยละ 44.5 ของ GDP เพิ่มขึ้นจากร้อยละ 42.7 ในปีก่อน แม้ว่าสัดส่วนนี้ยังอยู่ภายในกรอบเสถียรภาพทางการคลัง แต่แนวโน้มที่เพิ่มขึ้นเป็นประเด็นที่ต้องติดตามต่อไป

ในปีงบประมาณ 2556 รัฐบาลยังคงตั้งงบประมาณขาดดุล 300 พันล้านบาท หรือร้อยละ 2.5 ของ GDP เพื่อกระตุ้นเศรษฐกิจที่คาดว่าจะยังคงได้รับผลกระทบจากเศรษฐกิจโลกที่เปราะบาง และเพื่อฟื้นฟูและพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานของประเทศ โดยในไตรมาสแรกของปีงบประมาณ รัฐบาลได้ใช้จ่ายต่อเนื่อง ส่วนใหญ่ในรายการค้ำจ่ายและตกเบิก เช่น รายจ่ายเงินโอนที่ให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่บางส่วนค้ำจ่ายจากงบประมาณ ปี 2555 รวมทั้งรายจ่ายเพื่อสนับสนุนโครงการของรัฐ อาทิ เงินอุดหนุน ธ.ก.ส. ในโครงการรับจำนำข้าว

นอกจากมาตรการด้านการใช้จ่ายแล้ว ภาครัฐมีนโยบายกระตุ้นเศรษฐกิจผ่านมาตรการภาษี เพื่อเพิ่มความสามารถในการแข่งขัน ดึงดูดการลงทุนจากต่างประเทศ และกระตุ้นการใช้จ่ายของประชาชน อาทิ มาตรการลดภาษีเงินได้นิติบุคคลจากร้อยละ 23 เป็นร้อยละ 20 และมาตรการลดภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา สำหรับภาพรวมการจัดเก็บรายได้ในไตรมาสแรก ปีงบประมาณ 2556 ค่อนข้างดี สอดคล้องกับการใช้จ่ายภาคเอกชนที่ขยายตัวต่อเนื่อง

ฐานะการคลังรัฐบาล^{1/}

(หน่วย: พันล้านบาท)

ปีงบประมาณ

	2552	2553 ^P	2554 ^P	2555 ^P
รายได้จากการดำเนินงาน ^{2/}	1,409.7	1,708.6	1,892.0	1,980.6
(% yoy)		(21.2)	(10.7)	(4.7)
รายจ่ายจากการดำเนินงาน ^{3/}	1,609.1	1,565.0	1,801.9	1,981.7
(% yoy)		(-2.7)	(15.1)	(10.0)
ดุลจากการดำเนินงาน	-199.5	143.7	90.2	-1.1
การลงทุนในสินทรัพย์ที่ใช้ทางการเงิน	190.7	147.0	201.5	229.6
ดุลเงินในงบประมาณ	-390.2	-3.3	-111.3	-230.7
ดุลเงินนอกงบประมาณ	-26.9	-195.2	-89.2	-57.2
: รายจ่ายตามแผนปฏิบัติการไทยเข้มแข็ง	-14.9	-218.8	-61.1	-24.4
ดุลเงินสด	-417.1	-198.5	-200.5	-287.9
การกู้ยืมสุทธิ	481.8	343.2	282.5	335.4
การเปลี่ยนแปลงสุทธิในเงินคงคลัง	-64.7	-144.7	-82.0	-47.5
ยอดคงค้างเงินคงคลัง ณ สิ้นงวด	294.6	439.3	521.3	568.8

หมายเหตุ: ^{1/} ธนาคารแห่งประเทศไทยได้เปลี่ยนรูปแบบการเผยแพร่จากที่อ้างอิงตามคู่มือ GFS ฉบับปี 1986 มาเป็นฉบับปี 2001

^{2/} ข้อมูลรายได้ในตารางนี้ เป็นข้อมูลรายได้นำส่งคลัง

^{3/} ไม่รวมชำระคืนต้นเงินกู้

P = ข้อมูลเบื้องต้น

ที่มา: สำนักงานเศรษฐกิจการคลัง กระทรวงการคลัง และธนาคารแห่งประเทศไทย

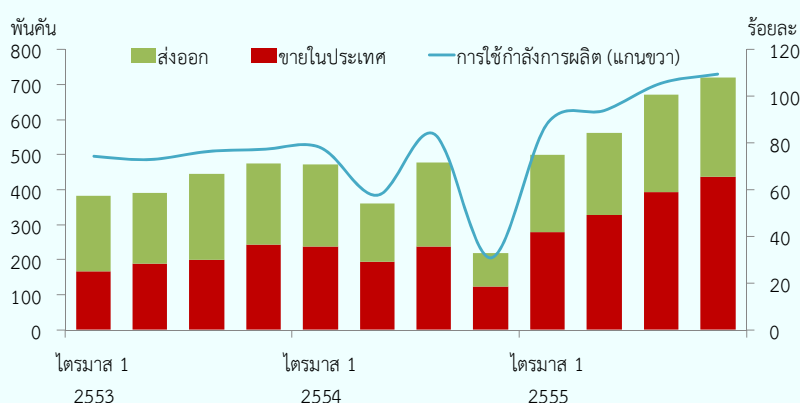
ผลของมาตรการคืนเงินภาษีรถยนต์คันแรกต่อเศรษฐกิจมหภาค

มาตรการคืนเงินภาษีรถยนต์คันแรกของรัฐบาลมีวัตถุประสงค์เพื่อยกระดับคุณภาพชีวิตของประชาชน สนับสนุนให้ประชาชนที่ไม่เคยมีรถยนต์เป็นของตนเองได้มีโอกาสซื้อรถยนต์ใหม่คันแรก กำหนดระยะเวลาเริ่มมาตรการตั้งแต่วันที่ 16 กันยายน 2554 ถึง 31 ธันวาคม 2555 แม้ในช่วงแรกมีผู้ขอใช้สิทธิไม่มากนัก เนื่องจากปัญหาอุทกภัยทำให้กิจกรรมทางเศรษฐกิจหยุดชะงักชั่วคราว และผู้ผลิตรถยนต์ได้รับผลกระทบทั้งทางตรงและทางอ้อม แต่หลังจากที่อุตสาหกรรมรถยนต์ฟื้นตัวและกลับมาผลิตได้เป็นปกติ มาตรการดังกล่าวได้รับการตอบรับที่ดีจากประชาชนทั้งที่ต้องการซื้อรถยนต์อยู่แล้ว และที่วางแผนจะซื้อรถยนต์ในอนาคต ทำให้โดยรวมมีผู้ขอใช้สิทธิสูงถึงประมาณ 1.3 ล้านราย สูงกว่าที่รัฐบาลคาดว่าจะมีผู้ใช้สิทธิประมาณ 5 แสนราย ส่งผลให้รัฐบาลมีภาระที่ต้องจ่ายคืนภาษีสรรพสามิตประมาณ 9.1 หมื่นล้านบาท ซึ่งผู้ซื้อสิทธิจะได้รับเงินคืนหลังจากครอบครองรถยนต์แล้วเป็นเวลา 1 ปี

มาตรการดังกล่าวส่งผลให้ในปี 2555 การผลิตและการจำหน่ายรถยนต์ในประเทศสูงมาก เป็นประวัติการณ์ และช่วยสนับสนุนให้ภาคอุตสาหกรรมและภาคบริการที่เกี่ยวข้องขยายตัวดีตามไปด้วย นอกจากนี้ ยังเป็นปัจจัยเร่งการลงทุนเพิ่มเติมในอุตสาหกรรมยานยนต์และอุตสาหกรรมที่เกี่ยวข้องเพื่อตอบสนองความต้องการที่อยู่ในระดับสูง จึงกล่าวได้ว่ามาตรการดังกล่าวมีบทบาทสำคัญในการช่วยขับเคลื่อนเศรษฐกิจในปีที่ผ่านมา โดยมีรายละเอียดดังนี้

ผู้ผลิตรถยนต์ได้หันมาผลิตเพื่อส่งมอบคำสั่งซื้อในประเทศก่อนการส่งออก พร้อมกับเร่งผลิตเต็มกำลังการผลิต ทำให้มียอดผลิตรถยนต์สูงเป็นประวัติการณ์ถึง 2.4 ล้านคัน โดยอุตสาหกรรมยานยนต์ที่ขยายตัวยังส่งผลดีต่ออุตสาหกรรมที่เกี่ยวข้องให้ขยายตัวตาม อาทิ อุตสาหกรรมชิ้นส่วนยานยนต์ ธุรกิจประกันภัยรถยนต์ และธุรกิจบริการที่เกี่ยวข้องกับรถยนต์ แม้มาตรการดังกล่าวสิ้นสุดลงเมื่อสิ้นปี 2555 แต่คาดว่าผลของมาตรการต่อการผลิตรถยนต์จะมีต่อเนื่องไปจนถึงครึ่งแรกของปี 2556 เนื่องจากยังมีการทยอยส่งมอบรถยนต์ค้างจองอีกจำนวนหนึ่ง ซึ่งมีผลช่วยเร่งให้ผู้ประกอบการในอุตสาหกรรมยานยนต์ลงทุนเพื่อขยายกำลังการผลิตเร็วขึ้น โดยเฉพาะการผลิตรถยนต์ขนาดเล็กที่ยังมียอดค้างจองอีกมาก

ยอดจำหน่ายและการใช้กำลังการผลิตในหมวดยานยนต์

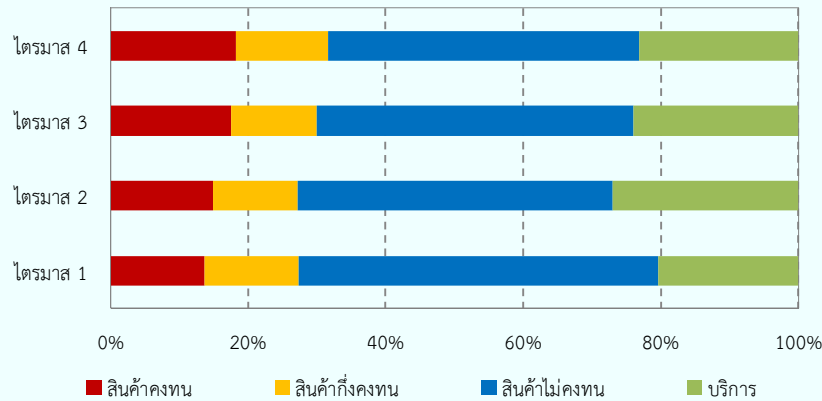

ที่มา : สมาคมอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย และสำนักงานเศรษฐกิจอุตสาหกรรม

ในขณะเดียวกันมาตรการค้ำเงินภาษีรถยนต์คันแรกช่วยกระตุ้นการใช้จ่ายภาคครัวเรือน โดยทั้งปี มียอดจำหน่ายยานยนต์สูงถึง 1.4 ล้านคัน ส่วนใหญ่เป็นรถยนต์ขนาดเล็กและรถประหยัดพลังงาน (Eco Car) ที่ได้รับประโยชน์จากมาตรการมากที่สุดเมื่อเทียบกับราคายา ส่งผลให้สินเชื่อเช่าซื้อรถยนต์เร่งขึ้นมากตามไปด้วย

สัดส่วนการใช้จ่ายเพื่อการอุปโภคบริโภคของครัวเรือนปี 2555

(จำแนกตามลักษณะความคงทน)

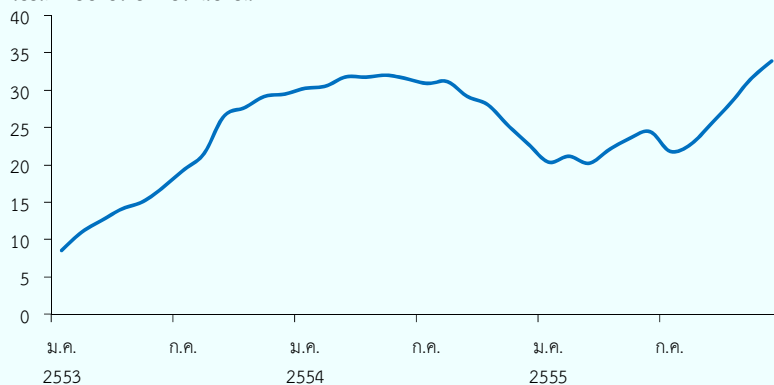
ที่มา: สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ

ผลของมาตรการนี้คาดว่า จะสนับสนุนให้การใช้จ่ายภาคครัวเรือนโดยเฉพาะสินค้าคงทนในหมวดยานยนต์ขยายตัวต่อเนื่องอย่างน้อยจนถึงช่วงกลางปี 2556 จากการทยอยส่งมอบรถยนต์ ประกอบกับผู้ที่ครอบครองรถยนต์ครบ 1 ปีแล้วจะได้รับเงินภาษีสรรพสามิตคืนซึ่งจะช่วยเสริมกำลังซื้อของครัวเรือนในอีกทางหนึ่ง

การใช้จ่ายและการผลิตที่เร่งขึ้นมากช่วยให้รัฐบาลจัดเก็บรายได้เพิ่มขึ้นมากในปี 2555 ทั้งภาษีเงินได้นิติบุคคลและภาษีมูลค่าเพิ่ม แม้รัฐต้องสูญเสียรายรับบางส่วนในภายหลังด้วยการทยอยคืนภาษีสรรพสามิตแก่ครัวเรือนที่ใช้สิทธิตามมาตรการ

สินเชื่อเช่าซื้อรถยนต์ของระบบธนาคารพาณิชย์

ร้อยละเทียบกับระยะเดียวกันปีก่อน

ที่มา: ธนาคารแห่งประเทศไทย

อย่างไรก็ดี เนื่องจากมาตรการนี้เป็นการเร่งให้ผู้วางแผนจะซื้อรถยนต์ในอนาคตมาซื้อรถยนต์ในปัจจุบันแทนเพื่อให้ทันรับผลประโยชน์จากมาตรการ ในระยะต่อไปจึงอาจจะเห็นการใช้จ่ายซื้อรถยนต์ชะลอลง นอกจากนี้ แม้ล่าสุดยังไม่มีสัญญาณว่าการซื้อรถยนต์ทำให้การจับจ่ายใช้สอยในสินค้าอื่นๆ ลดลง แต่ในระยะต่อไปอาจมีความเสี่ยงที่ครัวเรือน

จะระมัดระวังการใช้จ่ายมากขึ้น โดยเฉพาะในกลุ่มที่กู้ยืมมาเพื่อซื้อรถยนต์ รวมถึงหากครัวเรือนตัดสินใจซื้อในเวลาที่ฐานะทางการเงินไม่แข็งแกร่งพอ อาจก่อให้เกิดปัญหาด้านความสามารถในการชำระหนี้ และส่งผลต่อเนื่องถึงคุณภาพลูกหนี้ของสถาบันการเงิน ซึ่งเป็นประเด็นที่ต้องติดตามอย่างใกล้ชิดต่อไป

5. ภาวะการเงิน

5.1 ภาวะการเงินและอัตราแลกเปลี่ยน

ภาวะการเงินสนับสนุนการขยายตัวทางเศรษฐกิจ

นโยบายการเงินในปี 2555 ผ่อนคลายลง โดยคณะกรรมการนโยบายการเงิน (กนง.) มีมติให้ปรับลดอัตราดอกเบี้ยนโยบาย 2 ครั้ง รวมทั้งสิ้นร้อยละ 0.50 ต่อปี ครั้งแรกเมื่อวันที่ 25 มกราคม 2555 ในอัตราร้อยละ 0.25 ต่อปี เพื่อสนับสนุนกระบวนการฟื้นฟูเศรษฐกิจหลังเหตุการณ์อุทกภัยในปี 2554 ให้กลับเข้าสู่ระดับปกติเร็วขึ้น และอีกครั้งเมื่อวันที่ 17 ตุลาคม 2555 ในอัตราร้อยละ 0.25 ต่อปีเช่นกัน เพื่อรองรับความเสี่ยงจากเศรษฐกิจโลกและรักษาแรงส่งของอุปสงค์ในประเทศ ทำให้ ณ สิ้นปี 2555 อัตราดอกเบี้ยนโยบายอยู่ที่ร้อยละ 2.75 ต่อปี

อัตราดอกเบี้ยและอัตราผลตอบแทนระยะสั้นในตลาดเงินและตลาดพันธบัตรปรับลดลงจากปีก่อนตามทิศทางของอัตราดอกเบี้ยนโยบาย ณ สิ้นปี 2555 อัตราดอกเบี้ยเงินให้กู้ยืมระหว่างธนาคารระยะข้ามคืนและอัตราผลตอบแทนพันธบัตรรัฐบาลระยะ 1 เดือน อยู่ที่ร้อยละ 2.65 และ 2.76 ต่อปี ตามลำดับ ขณะที่อัตราผลตอบแทนพันธบัตรระยะปานกลางถึงยาวค่อนข้างผันผวนในช่วงกลางปีตามความกังวลเกี่ยวกับสถานการณ์เศรษฐกิจโลก ซึ่งมีผล

ต่อความต้องการถือสินทรัพย์ประเภทต่างๆ ของนักลงทุนทั้งในและต่างประเทศ และปรับสูงขึ้นในช่วงปลายปีจากปริมาณพันธบัตรที่เพิ่มขึ้น

ธนาคารพาณิชย์ปรับลดอัตราดอกเบี้ยทั้งเงินฝากและเงินกู้จากสิ้นปี 2554 ตามทิศทางอัตราดอกเบี้ยนโยบาย โดย ณ สิ้นปี 2555 อัตราดอกเบี้ยเงินฝากประจำระยะ 12 เดือนและอัตราดอกเบี้ยเงินให้กู้ยืมสำหรับลูกค้าชั้นดี (MLR) ของธนาคารพาณิชย์ขนาดใหญ่ 4 แห่งเฉลี่ยอยู่ที่ร้อยละ 2.46 และ 7.00 ต่อปี ต่ำกว่าสิ้นปีก่อนที่ร้อยละ 2.87 และ 7.25 ตามลำดับ

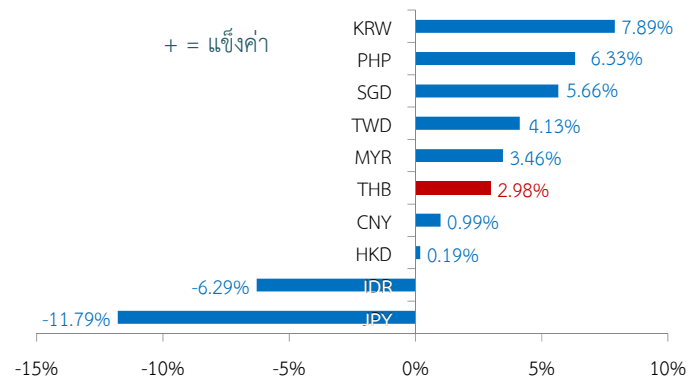
อัตราดอกเบี้ยที่ต่ำมีส่วนสนับสนุนความต้องการสินเชื่อและทำให้สินเชื่อภาคเอกชนของสถาบันการเงินขยายตัวสูงทั้งปี โดย ณ สิ้นปี 2555 สินเชื่อภาคเอกชนขยายตัวร้อยละ 15.3 จากสิ้นปี 2554 ทั้งนี้ สินเชื่อที่ปล่อยให้แก่ภาคธุรกิจขยายตัวดีสอดคล้องกับการลงทุนเพื่อทดแทนความเสียหายจากอุทกภัยและการลงทุนเพื่อขยายกำลังการผลิตเพื่อรองรับความต้องการในประเทศ ขณะที่สินเชื่อที่ปล่อยให้แก่ภาคครัวเรือนขยายตัวสูง โดยในช่วงครึ่งหลังของปีส่วนใหญ่เป็นสินเชื่อเพื่อเช่าซื้อรถยนต์และสินเชื่อส่วนบุคคลอื่น

เงินฝากรวมตัวแลกเงินของสถาบันการเงิน ณ สิ้นปี 2555 ขยายตัวร้อยละ 11.1 จากสิ้นปี 2554 โดยเป็นการขยายตัวต่อเนื่องทั้งปีเพื่อรองรับความต้องการสินเชื่อที่มีอยู่สูง

อัตราแลกเปลี่ยนเงินบาทต่อดอลลาร์ สรอ. เคลื่อนไหว 2 ทิศทาง ส่วนใหญ่ตามปัจจัยภายนอกประเทศที่ส่งผลกระทบต่อความเชื่อมั่นของนักลงทุนต่อภาวะเศรษฐกิจการเงินโลก

อัตราแลกเปลี่ยน ณ สิ้นปีอยู่ที่ 30.61 บาทต่อดอลลาร์ สรอ. แข็งขึ้นจากต้นปีร้อยละ 2.98 ซึ่งน้อยกว่าสกุลเงินของคู่ค้าคู่แข่งสำคัญในภูมิภาค โดยในระหว่างปีการเคลื่อนไหวของอัตราแลกเปลี่ยนเป็นผลจากเหตุการณ์ในต่างประเทศเป็นสำคัญ ในช่วงสองเดือนแรก เงินดอลลาร์ สรอ. อ่อนค่าลงอย่างรวดเร็วและเงินบาทแข็งค่าขึ้นโดยเปรียบเทียบภายหลังรัฐบาลกรีซได้รับการอนุมัติเงินกู้รอบที่ 2 จากสมาชิกกลุ่มประเทศยูโรและกองทุนการเงินระหว่างประเทศ (IMF) และแผนการปรับโครงสร้างหนี้กับนักลงทุนภาคเอกชน ไกล่จะได้อยุติ ส่งผลให้ความเชื่อมั่นของนักลงทุนทั่วโลกปรับตัวขึ้นและต้องการเพิ่มการลงทุนในสินทรัพย์เสี่ยง แต่หลังจากนั้นเศรษฐกิจโลกที่อ่อนแอและความกังวลต่อวิกฤตหนี้สาธารณะในยุโรปที่ปะทุขึ้นอีกครั้งเพราะมีสัญญาณว่าปัญหากำลังลุกลามไปยังภาคเศรษฐกิจจริงและมาตรการในการแก้ไขปัญหา ยังมีความไม่แน่นอนในทางปฏิบัติอยู่มาก ทำให้ค่าเงินดอลลาร์ สรอ. ที่เป็นสกุลเงินปลอดภัยกลับแข็งขึ้น ขณะที่เงินบาทอ่อนค่า ก่อนโน้มแข็งค่าอีกครั้งในช่วงครึ่งหลังของปีพร้อมกับสถานการณ์เศรษฐกิจการเงินโลกที่เริ่มมีเสถียรภาพมากขึ้นเป็นลำดับ ซึ่งทำให้นักลงทุนต่างชาติกลับเข้ามาเพิ่มการถือครองสินทรัพย์ของภูมิภาครวมทั้งไทย

การเปลี่ยนแปลงของค่าเงินบาทในปี 2555
เมื่อเทียบกับสกุลเงินภูมิภาค

หมายเหตุ: คำนวณโดยใช้อัตราแลกเปลี่ยนดอลลาร์ สรอ. ณ สิ้นปี 2555 เทียบกับ ณ สิ้นปี 2554
ที่มา: ธนาคารแห่งประเทศไทย และรอยเตอร์

การแข็งค่าของเงินบาทค่อนข้างสอดคล้องกับทิศทางของค่าเงินอื่นในภูมิภาค แต่เนื่องจากค่าเงินเยนอ่อนตัวมาก โดยเฉพาะในช่วงท้ายปี ดัชนีค่าเงินบาท (Nominal Effective Exchange Rate: NEER) และดัชนีค่าเงินบาทที่แท้จริง (Real Effective Exchange Rate: REER) จึงปรับแข็งขึ้นจากต้นปีร้อยละ 3.55 และ 2.87 ตามลำดับ

6. การประเมินเสถียรภาพเศรษฐกิจ การเงินไทย

เสถียรภาพเศรษฐกิจการเงินโดยรวมอยู่ในเกณฑ์ดี แต่ต้องติดตามความผันผวนของเงินทุนเคลื่อนย้าย การขยายตัวของสินเชื่อภาคครัวเรือนบางประเภท และผลกระทบของการปรับค่าจ้างขั้นต่ำ

6.1 เสถียรภาพในประเทศ

6.1.1 เสถียรภาพด้านราคาและแรงกดดันเงินเฟ้อ

อัตราเงินเฟ้อชะลอตัวจากปีก่อนตามราคาอาหารสดและอัตราเงินเฟ้อพื้นฐานที่ชะลอตัว

อัตราเงินเฟ้อทั่วไปเฉลี่ยทั้งปี 2555 อยู่ที่ร้อยละ 3.02 ชะลอตัวลงจากร้อยละ 3.81 ในปีก่อนหน้า เป็นผลจาก (1) การชะลอตัวของราคาอาหารสด โดยเฉพาะราคาหมวดเนื้อสัตว์ เป็ดไก่ และสัตว์น้ำ และราคาหมวดไข่และผลิตภัณฑ์นม เนื่องจากอุปทานล้นตลาดในช่วงครึ่งแรกของปี และ (2) อัตราเงินเฟ้อพื้นฐานที่ชะลอตัวลงจากร้อยละ 2.36 ในปีก่อนมาอยู่ที่ร้อยละ 2.09 จากราคาอาหารสำเร็จรูปที่ชะลอตัวตามต้นทุนราคาอาหารสด แม้ในขณะเดียวกันราคาพลังงานเร่งขึ้นบ้างจากการปรับขึ้นค่ากระแสไฟฟ้าผันแปรและการลดการอุดหนุนการใช้ไฟฟ้าฟรีสำหรับภาคครัวเรือนตั้งแต่เดือนมิถุนายนเป็นต้นมา

การปรับขึ้นค่าจ้างขั้นต่ำรอบแรกเมื่อวันที่ 1 เมษายน 2555 สร้างความกังวลบ้างว่าแรงกดดันเงินเฟ้ออาจเพิ่มขึ้น แต่ต้นทุนการผลิตอื่น ทั้งราคา

พลังงานและราคาสินค้าโภคภัณฑ์ในตลาดโลก รวมถึงการคาดการณ์เงินเฟ้อที่ค่อนข้างทรงตัว ขณะที่ผู้ประกอบการบางส่วนเกรงว่าการขึ้นราคาสินค้าจะทำให้เสียส่วนแบ่งตลาด ทำให้การส่งผ่านต้นทุนไปยังราคาสินค้าและบริการอยู่ในระดับปกติ

สำหรับปี 2556 แรงกดดันเงินเฟ้อยังอยู่ในระดับที่ไม่น่ากังวล แม้ว่าการขยายตัวอย่างต่อเนื่องของความต้องการใช้จ่ายใช้สอยอาจสร้างแรงกดดันด้านอุปสงค์มากขึ้น แต่แรงกดดันจากปัจจัยด้านต้นทุนและการคาดการณ์เงินเฟ้อมีทิศทางทรงตัวในระดับปกติ แนวโน้มการส่งผ่านจึงน่าจะอยู่ในลักษณะค่อยเป็นค่อยไป

ทั้งนี้ ปัจจัยเสี่ยงสำคัญต่อเงินเฟ้อที่ต้องติดตามในปี 2556 คือ ผลกระทบของการปรับขึ้นค่าจ้างขั้นต่ำรอบที่สองในวันที่ 1 มกราคม 2556 โดยเฉพาะผลกระทบด้านจิตวิทยา และแนวทางการปรับโครงสร้างราคาพลังงานในประเทศที่อาจทำให้แรงกดดันเงินเฟ้อสูงกว่าที่ประเมินไว้

ดัชนีราคา

(อัตราการเปลี่ยนแปลงเทียบกับระยะเดียวกันปีก่อน)

	น้ำหนัก (ร้อยละ)	2554 ทั้งปี	2555				
			ทั้งปี	ไตรมาส 1	ไตรมาส 2	ไตรมาส 3	ไตรมาส 4
ดัชนีราคาผู้บริโภคทั่วไป	100.0	3.81	3.02	3.39	2.52	2.94	3.23
- ดัชนีราคาผู้บริโภคพื้นฐาน	75.5	2.36	2.09	2.74	2.00	1.84	1.82
- ราคาอาหารสด	14.6	8.66	4.40	5.78	4.21	4.78	2.92
- ราคาพลังงาน	9.9	5.59	7.09	3.62	3.02	7.37	14.79
ดัชนีราคาผู้ผลิต	100.0	5.5	1.0	2.4	0.5	0.3	0.9

ที่มา: สำนักดัชนีเศรษฐกิจการค้า กระทรวงพาณิชย์

6.1.2 เสถียรภาพด้านตลาดแรงงาน

ตลาดแรงงานตึงตัวต่อเนื่องจากปีก่อน และนโยบายปรับขึ้นค่าจ้างขั้นต่ำเมื่อ 1 เมษายน 2555 ไม่ได้ทำให้เกิดการเลิกจ้างงานในวงกว้าง

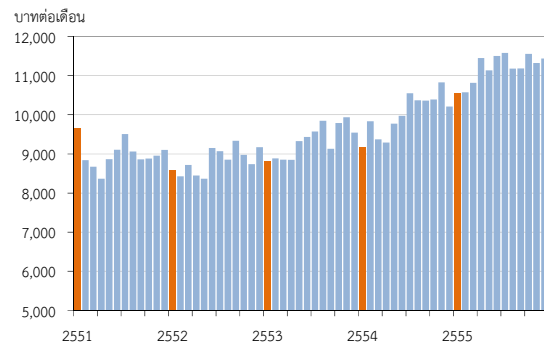
การจ้างงานโดยรวมขยายตัวสอดคล้องกับภาวะเศรษฐกิจ โดยในภาคเกษตรกรรมขยายตัวตามแรงจูงใจด้านราคาจากโครงการรับจำนำข้าวของรัฐบาลและสภาพอากาศที่เอื้ออำนวยต่อการเพาะปลูก ส่วนในภาคอุตสาหกรรมขยายตัว เนื่องจากผู้ประกอบการมีความต้องการแรงงานเพิ่มขึ้นเพื่อเร่งผลิตสินค้าตอบสนองอุปสงค์ภายในประเทศหลังจากเหตุการณ์อุทกภัยในปีก่อน ทั้งนี้ นโยบายปรับขึ้นค่าจ้างขั้นต่ำรอบแรกไม่ได้มีผลกระทบเชิงลบในวงกว้างต่อการจ้างงาน เพราะผู้ประกอบการส่วนใหญ่ปรับตัวเพื่อรักษาแรงงานไว้ภายใต้ภาวะที่ตลาดแรงงานตึงตัวมาก อัตราการว่างงานจึงอยู่ในระดับต่ำอย่างต่อเนื่อง อย่างไรก็ตาม นโยบายดังกล่าวส่งผลให้มีการปรับขึ้นค่าจ้างทั้งโครงสร้าง และทำให้ค่าจ้างเฉลี่ยของแรงงานเพิ่มขึ้นในอัตราที่สูง โดยเฉพาะแรงงานนอกภาคเกษตรกรรม

เครื่องชี้ตลาดแรงงานที่สำคัญ

9%YOY	2554	2555			
		ไตรมาส 1	ไตรมาส 2	ไตรมาส 3	ไตรมาส 4
ผู้มีงานทำ	1.1	1.0	1.5	0.7	1.8
ภาคเกษตรกรรม	2.3	2.3	5.2	3.4	3.8
นอกภาคเกษตรกรรม	0.4	0.2	-0.8	-1.2	0.5
ภาคอุตสาหกรรม	-0.9	2.4	1.8	1.0	1.9
ภาคอื่นๆ	0.8	-0.4	-1.5	-1.9	0.1
ผู้ว่างงาน (พันคน)	264.3	278.0	338.4	230.8	188.0
อัตราการว่างงาน (%)	0.7	0.7	0.9	0.6	0.5
ผู้ทำงานต่ำกว่าระดับ (พันคน)	383.6	352.9	379.5	304.2	355.8
อัตราการทำงานต่ำกว่าระดับ (%)	1.0	0.9	1.0	0.8	0.9

ที่มา: สำนักงานสถิติแห่งชาติ

ค่าจ้างเฉลี่ยของแรงงาน

ที่มา: สำนักงานสถิติแห่งชาติ

6.1.3 เสถียรภาพด้านอื่นๆ

เศรษฐกิจการเงินด้านอื่นๆ โดยรวมมีเสถียรภาพ แต่มีประเด็นที่อาจก่อให้เกิดความไม่สมดุลในระบบเศรษฐกิจในระยะต่อไป ได้แก่ ความผันผวนของเงินทุนเคลื่อนย้าย การขยายตัวของสินเชื่อเพื่อการอุปโภคบริโภค และผลของการปรับขึ้นค่าจ้างขั้นต่ำรอบที่สอง

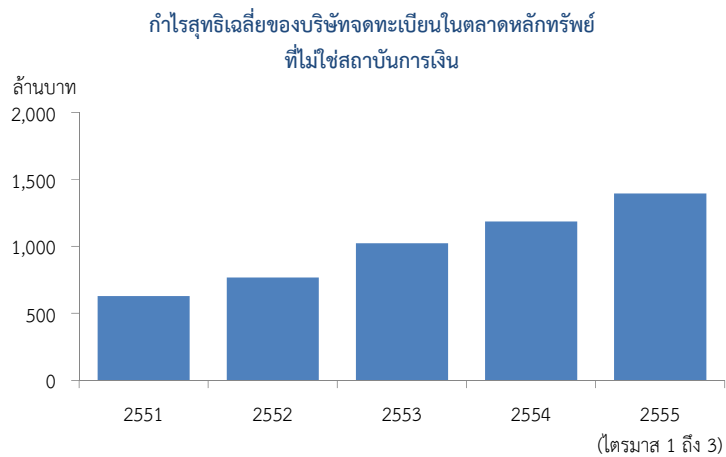
เสถียรภาพภาคธุรกิจที่ไม่ใช่สถาบันการเงิน

ฐานะการเงินของภาคธุรกิจยังคงเข้มแข็ง

ฐานะการเงินของภาคธุรกิจปรับตัวดีขึ้นในปี 2555 ตามการฟื้นตัวของเศรษฐกิจในประเทศหลังปัญหาอุทกภัยคลี่คลาย สะท้อนจากกำไรสุทธิเฉลี่ยของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยที่ไม่ใช่สถาบันการเงินสามไตรมาสแรกของปี 2555 อยู่ที่ 1,395 ล้านบาท สูงกว่ากำไรสุทธิทั้งปี 2554 ที่ 1,187 ล้านบาท

ในระยะต่อไป คาดว่าผลประกอบการของภาคธุรกิจจะปรับตัวดีขึ้นต่อเนื่อง แม้ในช่วงครึ่งหลังของปี 2555 ปัญหาเศรษฐกิจโลกส่งผลกระทบต่อภาคธุรกิจส่งออกมากขึ้น เช่น อุตสาหกรรมอิเล็กทรอนิกส์ และอุตสาหกรรมเครื่องประดับ แต่การส่งออกของไทยเริ่มปรับตัวขึ้นแล้วในช่วงปลายปี 2555 และคาดว่าจะทยอยปรับตัวขึ้นเป็นลำดับในปี 2556 สอดคล้องกับการฟื้นตัวของเศรษฐกิจโลก

อย่างไรก็ดี ยังคงมีความเสี่ยงที่ต้องติดตามต่อไป ได้แก่ (1) แรงกดดันด้านต้นทุนการผลิตที่เพิ่มขึ้นจากการปรับขึ้นค่าจ้างขั้นต่ำ และ (2) ปัญหาการขาดแคลนแรงงาน โดยเฉพาะในภาคอุตสาหกรรมการผลิตและภาคการก่อสร้าง ซึ่งอาจบั่นทอนความสามารถในการทำกำไรและแนวโน้มการเติบโตของภาคธุรกิจ

ที่มา : ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย โดยการคำนวณของธนาคารแห่งประเทศไทย

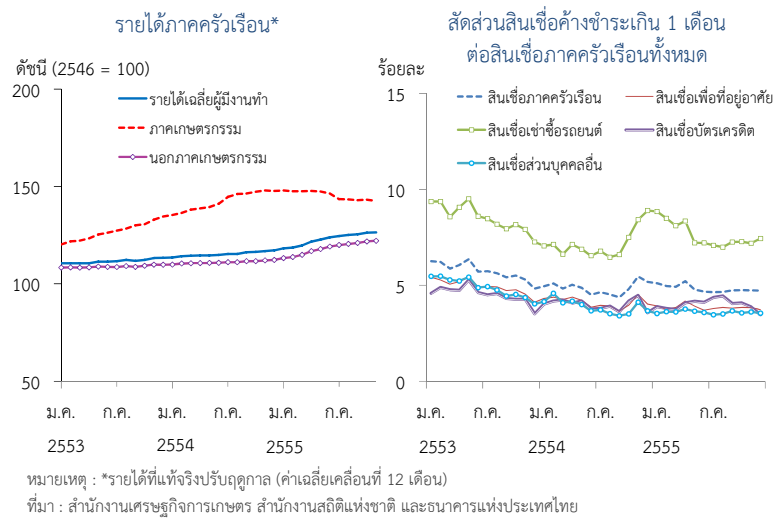
เสถียรภาพภาคครัวเรือน

**เสถียรภาพภาคครัวเรือนอยู่ในเกณฑ์ดี แต่ต้องติดตามความเสี่ยงจาก
สินเชื่อภาคครัวเรือนที่ขยายตัวสูง**

ในปี 2555 ภาคครัวเรือนโดยรวมมีเสถียรภาพ รายได้เฉลี่ยและ
การมีงานทำอยู่ในเกณฑ์ดีต่อเนื่อง ขณะที่ความสามารถในการชำระหนี้
ไม่เปลี่ยนแปลงจากปีก่อน เห็นได้จากสัดส่วนสินเชื่อค้างชำระเกิน 1 เดือนต่อ
สินเชื่อภาคครัวเรือนทั้งหมดที่ค่อนข้างทรงตัวที่ประมาณร้อยละ 5

รายได้ภาคครัวเรือนและการจ้างงานที่อยู่ในเกณฑ์ดี ประกอบกับ
มาตรการกระตุ้นเศรษฐกิจของรัฐและมาตรการให้ความช่วยเหลือทางการเงิน
แก่ผู้ที่ได้รับความเสียหายจากอุทกภัย เช่น มาตรการคืนเงินภาษีรถยนต์คันแรก
และมาตรการสินเชื่อดอกเบี้ยต่ำ (Soft Loan) รวมทั้งอัตราดอกเบี้ยทั่วไปที่เอื้อ
ต่อการกู้ยืมภายใต้ภาวะการเงินที่ผ่อนคลาย มีส่วนทำให้สินเชื่ออุปโภคบริโภค
โดยเฉพาะสินเชื่อเช่าซื้อรถยนต์และสินเชื่อส่วนบุคคลอื่นขยายตัวสูงตลอดปี
2555 ซึ่งอาจนำไปสู่ปัญหาด้านความสามารถในการชำระหนี้ของภาคครัวเรือน
และต่อเนื่องไปถึงคุณภาพสินเชื่อของภาคสถาบันการเงินได้ จึงต้องติดตาม
อย่างใกล้ชิด

เครื่องชี้เสถียรภาพภาคครัวเรือน

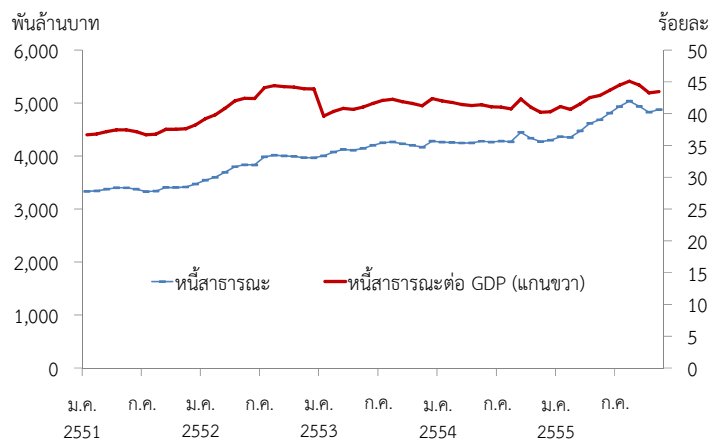

เสถียรภาพภาคการคลัง

เสถียรภาพภาคการคลังโดยรวมอยู่ในเกณฑ์ดี แต่สัดส่วนหนี้สาธารณะต่อ GDP อาจเพิ่มขึ้นในระยะข้างหน้า

ภาคการคลังโดยรวมยังอยู่ในเกณฑ์ดี สัดส่วนหนี้สาธารณะต่อ GDP ต่ำกว่ามาตรฐานที่กำหนดไว้ที่ร้อยละ 60 แต่มองไปข้างหน้า รายจ่ายภาครัฐยังคงมีแนวโน้มเพิ่มขึ้นจากการดำเนินนโยบายการคลังแบบขาดดุลต่อเนื่องเพื่อกระตุ้นเศรษฐกิจ โดยจะมีรายจ่ายคืนภาษีรถยนต์คันแรก รายจ่ายอุดหนุนกองทุนนอกงบประมาณ รวมถึงรายจ่ายนอกงบประมาณมากขึ้น อาทิ การใช้จ่ายตามโครงการบริหารจัดการน้ำ และการลงทุนในโครงสร้างพื้นฐานขนาดใหญ่ ขณะที่รายได้จัดเก็บของภาครัฐมีแนวโน้มลดลงจากผลของมาตรการปรับลดภาษีต่างๆ อาทิ การปรับลดอัตราภาษีเงินได้นิติบุคคลและอัตราภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา เป็นต้น นอกจากนี้ ภาระการค้ำประกันหนี้ภาครัฐเพิ่มขึ้นตามที่กระทรวงการคลังได้รับอนุมัติให้กู้เพิ่มเติมเพื่อใช้ในโครงการรับจำนำข้าว แนวโน้มรายได้ที่น้อยลงและรายจ่ายที่เพิ่มขึ้น รวมถึงภาระการค้ำประกันของรัฐบาลดังกล่าวอาจทำให้ระดับหนี้สาธารณะเพิ่มขึ้น ซึ่งอาจมีผลบั่นทอนเสถียรภาพภาคการคลังในระยะต่อไป

เครื่องชี้เสถียรภาพภาคการคลัง

ที่มา : สำนักบริหารหนี้สาธารณะ (ข้อมูล ณ วันที่ 31 มกราคม 2556)

เสถียรภาพภาคอสังหาริมทรัพย์

ตลาดอสังหาริมทรัพย์ฟื้นตัวจากเหตุการณ์อุทกภัยเป็นลำดับ
โดยรวมอุปทานเพิ่มขึ้นสอดคล้องกับอุปสงค์ โดยเฉพาะอาคารชุดในตัวเมือง ขณะที่ราคาปรับสูงขึ้นแต่ยังสอดคล้องกับต้นทุนการผลิตที่เพิ่มขึ้น และหากพิจารณามาตรฐานการปล่อยสินเชื่อที่อยู่อาศัยของสถาบันการเงิน พบว่าอยู่ในเกณฑ์ปกติ ดังนั้น ความเสี่ยงที่จะเกิดปัญหาฟองสบู่ในราคาที่อยู่อาศัยยังอยู่ในระดับต่ำ

อย่างไรก็ดี ประเด็นความเสี่ยงที่ต้องติดตามในระยะต่อไปคือ ต้นทุนการผลิตที่มีแนวโน้มเพิ่มขึ้น ประกอบกับนักลงทุนต่างชาติได้นำเงินเข้ามาลงทุนในภาคอสังหาริมทรัพย์มากขึ้น ซึ่งอาจทำให้ราคาที่อยู่อาศัยปรับสูงขึ้นตาม ในขณะที่อัตราดอกเบี้ยในประเทศที่อยู่ในระดับต่ำอาจเป็นแรงจูงใจให้เกิดพฤติกรรมเก็งกำไรมากขึ้น และก่อให้เกิดปัญหาฟองสบู่ในราคาที่อยู่อาศัยต่อไปได้

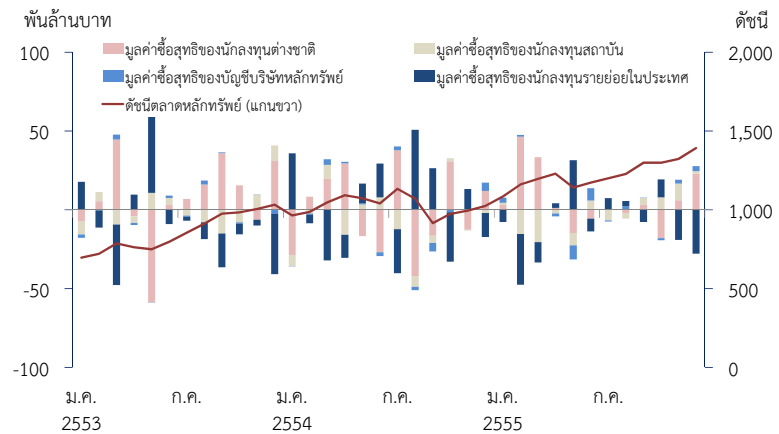
เสถียรภาพตลาดการเงิน

สถานการณ์เศรษฐกิจการเงินโลกโดยรวมที่มีเสถียรภาพมากขึ้นในช่วงปลายปี 2555 และนักลงทุนต่างชาติกลับเข้ามาลงทุนในหลักทรัพย์และพันธบัตรในประเทศตลาดเกิดใหม่ ส่งผลให้ดัชนีตลาดหลักทรัพย์ของไทยเร่งตัว พร้อมทั้งทำให้ค่าเงินในภูมิภาครวมถึงค่าเงินบาทโน้มแข็งขึ้น ในขณะที่ความผันผวนของค่าเงินมีแนวโน้มลดลง

อย่างไรก็ดี การฟื้นตัวของเศรษฐกิจโลกยังมีความไม่แน่นอนอยู่ ประกอบกับมาตรการผ่อนคลายทางการเงินของประเทศอุตสาหกรรมหลัก ทำให้สภาพคล่องในตลาดการเงินโลกอยู่ในระดับสูงและยังคงอ่อนไหวต่อการเปลี่ยนแปลงของความเชื่อมั่นของนักลงทุน ซึ่งอาจทำให้เกิดความผันผวนของเงินทุนเคลื่อนย้ายได้

ดัชนีตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย

(ถึงวันที่ 28 ธันวาคม 2555)

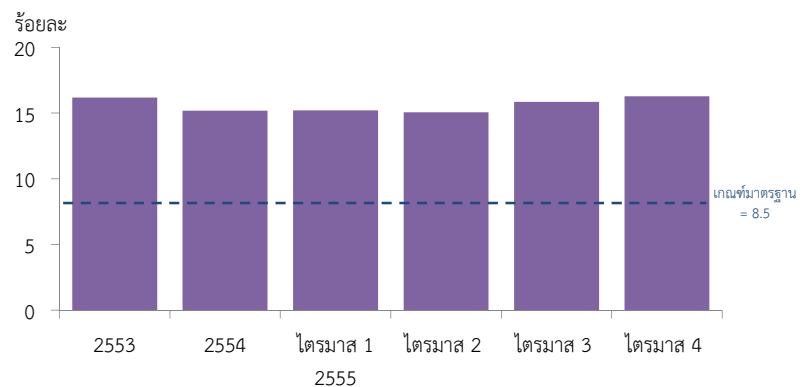
ที่มา : ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย

เสถียรภาพภาคสถาบันการเงิน

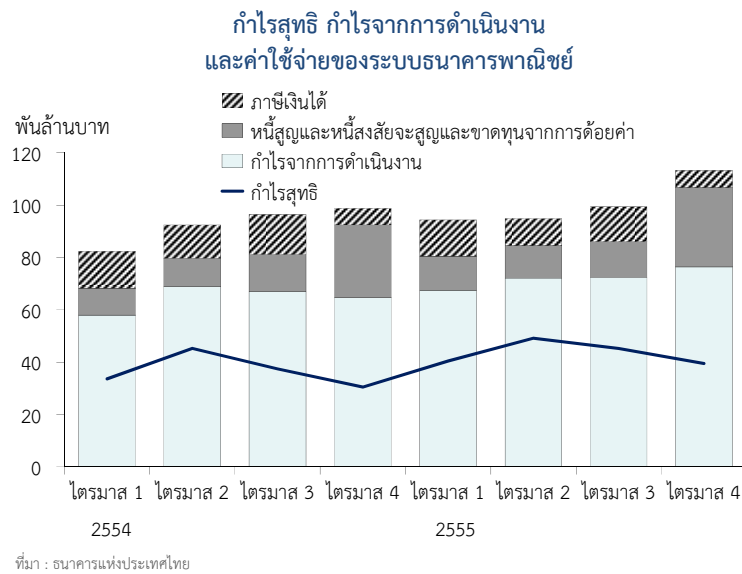
ภาคสถาบันการเงินอยู่ในเกณฑ์เข้มแข็ง แต่ยังคงติดตามความเสี่ยงของการปล่อยสินเชื่อภาคครัวเรือนโดยเฉพาะสินเชื่อเช่าซื้อรถยนต์และสินเชื่อส่วนบุคคลอื่น

ในปี 2555 ภาคสถาบันการเงินอยู่ในเกณฑ์เข้มแข็ง สะท้อนจากสัดส่วนของเงินกองทุนต่อสินทรัพย์เสี่ยงที่สูงกว่าเกณฑ์ของทางการมาก และผลประกอบการที่แข็งแกร่ง ขณะที่สินเชื่อขยายตัวต่อเนื่องทั้งในส่วนของสินเชื่อภาคธุรกิจและภาคครัวเรือน โดยเฉพาะสินเชื่อเช่าซื้อรถยนต์และสินเชื่อส่วนบุคคลอื่น สอดคล้องกับการใช้จ่ายของภาคเอกชนที่ขยายตัวดี

สัดส่วนเงินกองทุนต่อสินทรัพย์เสี่ยงของระบบธนาคารพาณิชย์

ที่มา : ธนาคารแห่งประเทศไทย

ในระยะต่อไปคาดว่าจะสินเชื่อจะขยายตัวต่อเนื่อง สะท้อนจากผลสำรวจความคิดเห็นของผู้บริหารระดับสูงของสถาบันการเงินที่ดูแลงานด้านสินเชื่อ (Senior Loan Officer Survey) ล่าสุด ณ เดือนธันวาคม 2555 ชี้ว่าในไตรมาสที่ 1 ของปี 2556 ความต้องการสินเชื่อทั้งในส่วนของภาคธุรกิจและภาคครัวเรือนมีแนวโน้มเพิ่มขึ้นจากไตรมาสที่ 4 ของปี 2555

อย่างไรก็ดี ปัจจัยเสี่ยงที่อาจส่งผลกระทบต่อเสถียรภาพภาคสถาบันการเงินในระยะต่อไป ได้แก่ (1) การชะลอตัวของเศรษฐกิจโลก ซึ่งอาจส่งผลกระทบต่อภาคธุรกิจ และคุณภาพของสินเชื่อ และ (2) สินเชื่อที่ขยายตัวต่อเนื่องในระดับสูง โดยเฉพาะสินเชื่อเช่าซื้อรถยนต์และสินเชื่อส่วนบุคคลอื่น ซึ่งอาจนำไปสู่ปัญหาด้านความสามารถในการชำระหนี้ของภาคครัวเรือนและต่อเนื่องไปถึงคุณภาพสินเชื่อของภาคสถาบันการเงิน

6.2 เสถียรภาพด้านต่างประเทศ

เสถียรภาพด้านต่างประเทศของไทยอยู่ในเกณฑ์ดี สัดส่วนหนี้ต่างประเทศระยะสั้นต่อหนี้ต่างประเทศรวมทรงตัวใกล้เคียงกับปีก่อน แม้การเกินดุลบัญชีเดินสะพัดลดลงและสัดส่วนเงินสำรองระหว่างประเทศต่อมูลค่าการนำเข้าลดลงตามการเพิ่มขึ้นของมูลค่าการนำเข้า แต่ยังคงอยู่ในเกณฑ์ที่สูงเมื่อเทียบกับมาตรฐานสากล

เครื่องชี้เสถียรภาพด้านต่างประเทศ

	มาตรฐานสากล	2554	2555	2555			
				ไตรมาส 1	ไตรมาส 2	ไตรมาส 3	ไตรมาส 4
เครื่องชี้ด้านความสามารถในการชำระหนี้ (ร้อยละ)							
- สัดส่วนดุลบัญชีเดินสะพัด ^{1/} ต่อผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศ	n.a.	1.7	0.8	1.6	-2.6	3.1	1.0
- สัดส่วนหนี้ต่างประเทศต่อผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศ ^{2/}	48-80 ^{3/}	33.8	38.8	36.7	36.6	37.7	38.8
- สัดส่วนหนี้ต่างประเทศต่อมูลค่าการส่งออก ^{1/ 2/}	132-220 ^{3/}	47.0	52.5	50.7	50.0	51.0	52.5
- สัดส่วนภาระหนี้ต่างประเทศต่อรายได้ (ร้อยละ)	< 20	3.4	n.a.	4.6	4.0	4.5	n.a.
เครื่องชี้ด้านสภาพคล่อง							
- เงินสำรองระหว่างประเทศต่อหนี้ต่างประเทศระยะสั้น (เท่า)	> 1 เท่า	3.7	3.0	3.1	3.0	3.2	3.0
- เงินสำรองระหว่างประเทศต่อมูลค่าการนำเข้า (เดือน)	> 3-4 เดือน	10.4	10.0	10.4	9.9	10.5	10.0
- สัดส่วนหนี้ต่างประเทศระยะสั้นต่อหนี้ต่างประเทศรวม (ร้อยละ)	n.a.	45.2	45.5	49.2	49.2	45.3	45.5

หมายเหตุ: ^{1/} ตั้งแต่เดือนตุลาคม 2549 ธนาคารแห่งประเทศไทยบันทึก กำไรที่นำกลับมาลงทุน (Reinvested Earnings) เป็นส่วนหนึ่งของการลงทุนโดยตรงในดุลบัญชีเงินทุนและการเงิน และบันทึกจำนวนเดียวกันนี้รายด้านตรงข้ามในรายการผลประโยชน์จากการถือหุ้นในดุลบัญชีเดินสะพัด

^{2/} วิธีการคำนวณที่ใช้อยอดหนึ่งคั่งค้างหารด้วยค่าเฉลี่ยของผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศหรือมูลค่าการส่งออก 3 ปีย้อนหลังนับตั้งแต่ไตรมาสที่พิจารณา

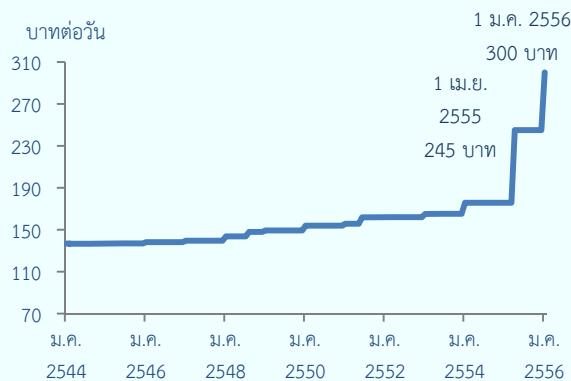
^{3/} มาตรฐานที่กำหนดไว้สำหรับประเทศที่มีรายได้ปานกลาง คือ มีรายได้ต่อหัวระหว่าง 756 ถึง 9,265 ดอลลาร์ สหรัฐ. ต่อปี

ที่มา: ธนาคารแห่งประเทศไทย

ผลของนโยบายปรับขึ้นค่าจ้างขั้นต่ำต่อการจ้างงานและเศรษฐกิจมหภาคในปี 2555

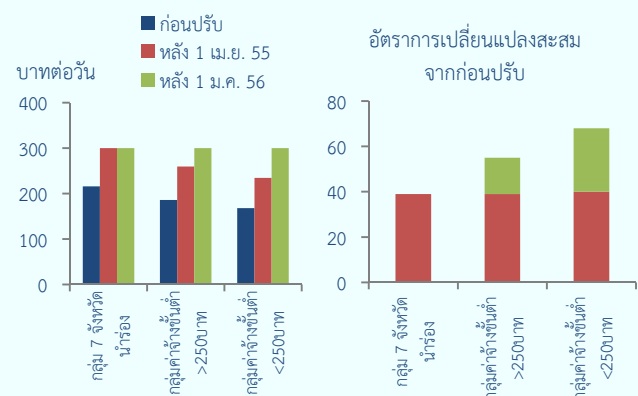
เมื่อวันที่ 1 เมษายน 2555 รัฐบาลได้ดำเนินนโยบายปรับขึ้นค่าจ้างขั้นต่ำเป็น 300 บาทต่อวัน ใน 7 จังหวัดนำร่อง^{1/} และปรับขึ้นร้อยละ 40 ในจังหวัดที่เหลือ ก่อนที่จะปรับขึ้นรอบสองในวันที่ 1 มกราคม 2556 เป็น 300 บาทต่อวันทั่วประเทศ โดยจะคงอัตราไว้ไปจนถึงปี 2558 ในภาพรวมการปรับขึ้นค่าจ้างขั้นต่ำดังกล่าวถือเป็นการปรับในอัตราที่สูงมากเทียบกับในอดีต

อัตราค่าจ้างขั้นต่ำเฉลี่ยทั่วประเทศ

ที่มา: กระทรวงแรงงาน

ค่าจ้างขั้นต่ำปี 2555-2556 ของกลุ่มจังหวัดต่างๆ

ที่มา: กระทรวงแรงงาน

การปรับขึ้นค่าจ้างขั้นต่ำรอบแรกส่งผลให้มีการปรับขึ้นค่าจ้างทั้งโครงสร้าง โดยค่าจ้างเฉลี่ยของลูกจ้างเอกชนทั่วประเทศในไตรมาสที่ 2 และ 3 ของปี 2555 เพิ่มขึ้นร้อยละ 17.3 จากระยะเดียวกันปีก่อน สูงกว่าค่าเฉลี่ยย้อนหลัง 5 ปีที่ร้อยละ 5.9^{2/} เป็นผลทางตรงจากการขึ้นค่าจ้างขั้นต่ำและผลทางอ้อมของการขึ้นค่าจ้างแรงงานในระดับอื่นๆ เพื่อรักษาความแตกต่างของค่าจ้างให้สอดคล้องกับความแตกต่างของทักษะแรงงาน

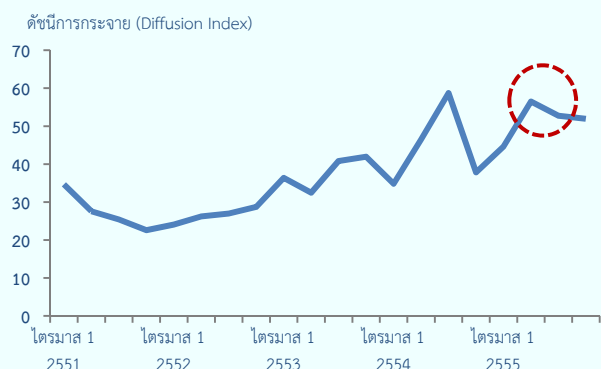
การปรับขึ้นค่าจ้างดังกล่าวไม่ได้ส่งผลกระทบต่อเสถียรภาพทางเศรษฐกิจในภาพรวมมากนัก ต้นทุนแรงงานที่สูงขึ้นไม่ได้ส่งผ่านและกดดันให้อัตราเงินเฟ้อสูงผิดปกติ รวมทั้งไม่ได้ทำให้เกิดการเลิกจ้างงานในวงกว้าง ขณะที่การเพิ่มขึ้นของกำลังซื้อจากค่าจ้างที่สูงขึ้นช่วยสนับสนุนความเชื่อมั่นในการใช้จ่ายใช้สอยและทำให้การบริโภคในประเทศขยายตัวได้ดี

อัตราเงินเฟ้อพื้นฐานที่ไม่รวมมาตรการลดค่าครองชีพจากรัฐ

ที่มา: สำนักดัชนีเศรษฐกิจการค้า กระทรวงพาณิชย์ และคำนวณโดยธนาคารแห่งประเทศไทย

ดัชนีความเชื่อมั่นผู้บริโภคต่อรายได้ในอนาคต (ปรับฤดูกาล)

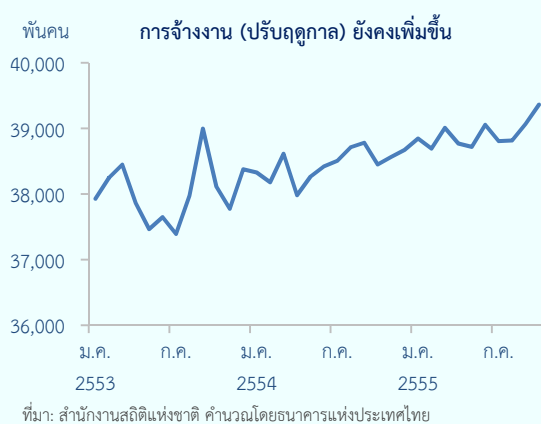
ที่มา: สำนักดัชนีเศรษฐกิจการค้า กระทรวงพาณิชย์ และคำนวณโดยธนาคารแห่งประเทศไทย

^{1/} 7 จังหวัดนำร่อง ประกอบด้วย กรุงเทพมหานคร นครปฐม นนทบุรี ปทุมธานี สุโขทัย สมุทรปราการ และสมุทรสาคร

^{2/} คำนวณจากรายงานผลการสำรวจแรงงานของสำนักงานสถิติแห่งชาติ ตั้งแต่ปี 2547-2555 (ยกเว้นช่วงวิกฤตเศรษฐกิจโลกในปี 2551-2552)

ผลกระทบต่อกำไรของธุรกิจโดยรวมไม่น่ากังวล ธุรกิจส่วนใหญ่มีกำไรพอรองรับการเพิ่มขึ้นของค่าจ้าง และบางส่วนได้รับการชดเชยจากมาตรการลดภาษีเงินได้นิติบุคคลจากร้อยละ 30 เป็นร้อยละ 23 ในปี 2555 แต่มีธุรกิจบางประเภทที่ได้รับผลกระทบค่อนข้างมาก คือ ธุรกิจที่ใช้แรงงานมากและมีอัตรากำไร (Profit Margin) ค่อนข้างต่ำอยู่แต่เดิม เช่น ธุรกิจค้าส่งค้าปลีก (ยกเว้นกิจการขนาดใหญ่ใน 7 จังหวัดนาร่อง) และกิจการขนาดกลางและขนาดย่อม (SMEs) ในภาคการผลิต อย่างไรก็ตาม กลุ่มธุรกิจที่ประะบางได้พยายามปรับตัว เช่น ธุรกิจค้าส่งค้าปลีกได้รวมกลุ่มกันสั่งซื้อสินค้าในปริมาณที่สูงขึ้นเพื่อให้ต้นทุนเฉลี่ยถูกลง และใช้กลยุทธ์ส่งเสริมการขายเพื่อให้วงจรการขายสินค้าหมุนได้เร็วขึ้น ธุรกิจในการการผลิตปรับตัวเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตและลดต้นทุนด้านต่างๆ อย่างต่อเนื่อง ได้แก่ 1) ลงทุนในเครื่องจักรเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตและทดแทนแรงงาน อาทิ ธุรกิจแปรรูปสินค้าเกษตร ผลิตภัณฑ์พลาสติก และเฟอร์นิเจอร์ 2) ปรับปรุงกระบวนการผลิตและลดขั้นตอนการผลิต อาทิ ธุรกิจสิ่งทอ เครื่องนุ่งห่ม และเครื่องใช้ไฟฟ้า 3) ใช้วัสดุสำเร็จรูปมากขึ้นเพื่อลดความต้องการแรงงาน อาทิ ธุรกิจก่อสร้างและอสังหาริมทรัพย์ และ 4) เปลี่ยนวิธีการจ้างงานเป็นแบบเหมาจ่ายที่ขึ้นอยู่กับผลงาน อาทิ ธุรกิจสิ่งทอ เครื่องนุ่งห่ม ธุรกิจแปรรูปสินค้าเกษตร

ความสามารถในการปรับตัวและรองรับค่าจ้างที่สูงขึ้นของภาคธุรกิจทำให้โดยรวมการจ้างงานในประเทศไทยยังเติบโต หลายธุรกิจยอมจ่ายค่าจ้างสูงกว่าค่าจ้างขั้นต่ำเพื่อรักษาแรงงานในภาวะที่ตลาดแรงงานตึงตัวมาก การจ้างงานที่ปรับฤดูกาลแล้วจึงยังคงเพิ่มขึ้น แม้แรงงานบางส่วนถูกเลิกจ้างหรือต้องการลาออกเพื่อแสวงหาค่าจ้างที่สูงกว่าก็สามารถหางานใหม่ได้ง่าย ทั้งนี้ ในไตรมาสที่ 2 และ 3 ของปี 2555 พบว่าแรงงานมีการเคลื่อนย้ายเข้าสู่ 7 จังหวัดนำร่องที่ค่าจ้างขั้นต่ำปรับขึ้นเป็น 300 บาทก่อนจังหวัดอื่น และในทุกจังหวัดแรงงานมีการเคลื่อนย้ายจากธุรกิจ SMEs ไปสู่ธุรกิจขนาดใหญ่ โดยเฉพาะในภาคอุตสาหกรรม

สำหรับปี 2556 ผลกระทบของการปรับขึ้นค่าจ้างขึ้นตำรอบที่สองคาดว่าจะมีลักษณะเดียวกับรอบแรก เพราะ**กำไรของธุรกิจ**ในภาพรวมยังไม่น่ากังวล และจะได้รับการชดเชยจากการลดภาษีนิติบุคคลเพิ่มเติมจากร้อยละ 23 เป็นร้อยละ 20 ตั้งแต่ปี 2556 เป็นต้นไป ขณะที่**ธุรกิจที่เปราะบาง**ยังคงเป็นกลุ่มเดิมที่ได้รับผลกระทบในรอบแรก สำหรับ**การจ้างงาน**คาดว่าจะยังอยู่ในเกณฑ์ดี เนื่องจากภายใต้ตลาดแรงงานที่ตึงตัวและเศรษฐกิจในประเทศที่ขยายตัวดี ธุรกิจที่แข็งแกร่งและขาดแคลนแรงงานจะช่วยดูดซับแรงงานที่ถูกเลิกจ้างได้ รวมทั้งผู้ประกอบการจำนวนมากได้เตรียมการและปรับตัวไปล่วงหน้าแล้ว ส่วนผลกระทบต่อ**เงินเพื่อคง**ไม่มากนัก เนื่องจากการส่งผ่านต้นทุนแรงงานไปยังราคาสินค้าทำได้ยากภายใต้ภาวะการแข่งขันทางธุรกิจที่สูงในปัจจุบัน แต่สิ่งที่น่าติดตามต่อไปคือ กลุ่มธุรกิจใน 7 จังหวัดนำร่องอาจต้องปรับขึ้นค่าจ้างอีกครั้งเพื่อดึงดูดแรงงานเอาไว้ ซึ่งอาจมีนัยต่อการเคลื่อนย้ายแรงงานและการปรับค่าจ้างต่อเนื่องทั้งโครงสร้างของตลาดแรงงานในช่วงต่อไป

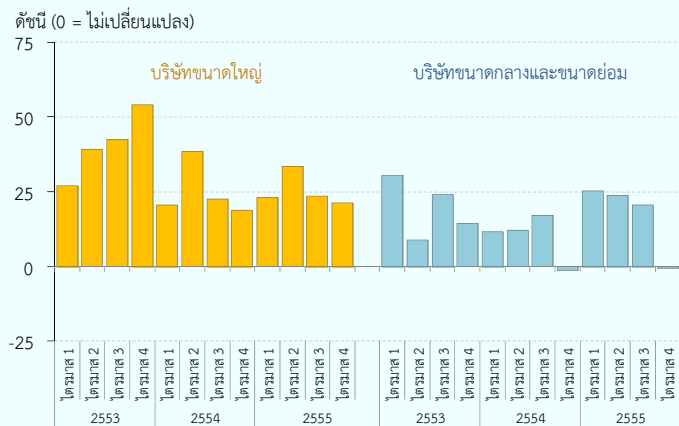
การปรับตัวของภาคธุรกิจต่อความท้าทายต่างๆ

ปี 2555 ภาคธุรกิจของไทยเผชิญกับความท้าทายตลอดทั้งปี ทั้งจากปัจจัยภายในและภายนอกประเทศ ในช่วงต้นปีธุรกิจส่วนใหญ่เร่งฟื้นฟูความเสียหายจากอุทกภัยที่เกิดขึ้นในปลายปี 2554 ขณะเดียวกันธุรกิจทุกภาคส่วนประสบกับปัญหาขาดแคลนแรงงานที่ทวีความรุนแรงขึ้น และต้นทุนแรงงานที่สูงขึ้นจากการปรับขึ้นค่าจ้างขั้นต่ำในเดือนเมษายน ซึ่งส่งสัญญาณของการหมดยุคค่าแรงถูก นอกจากนี้ ในปลายไตรมาสที่ 2 ธุรกิจส่งออกได้รับผลกระทบชัดเจนขึ้นจากเศรษฐกิจโลกที่ชะลอตัว ปัจจัยเหล่านี้กระตุ้นให้ภาคธุรกิจต้องปรับตัวต่อเนื่อง

จากการสอบถามผู้ประกอบการ¹ พบว่า ธุรกิจส่วนใหญ่มีความแข็งแกร่ง และมีความยืดหยุ่นในการปรับตัวให้เข้ากับสถานการณ์ได้ดีในระดับหนึ่ง ธุรกิจที่ได้รับความเสียหายจากอุทกภัยได้เร่งซ่อมสร้างโรงงาน และสามารถกลับมาผลิตได้ในระดับที่ใกล้เคียงกับปกติในเวลาอันรวดเร็ว เพื่อตอบสนองความต้องการในประเทศที่ขยายตัวดี พร้อมทั้งปรับการบริหารงานให้พร้อมรับความเสี่ยงต่างๆ มากขึ้น ทั้งด้านการผลิต การเตรียมวัตถุดิบ การบริหารคลังสินค้า และการกระจายสินค้า รวมทั้งการทำประกันภัย ขณะเดียวกันธุรกิจส่งออกได้สร้างมูลค่าเพิ่มให้กับสินค้า และขยายตลาดส่งออกใหม่ๆ ซึ่งช่วยชดเชยการส่งออกไปตลาดหลักที่ซบเซาได้บางส่วน

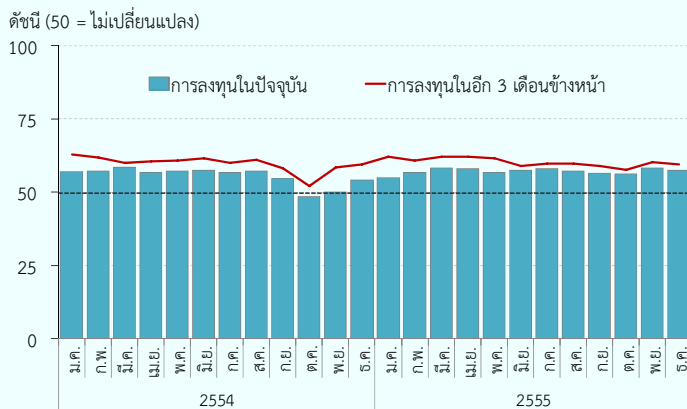
ภาคธุรกิจโดยรวมยังมีความต้องการจ้างงานเพิ่มขึ้น และส่วนใหญ่เร่งลงทุนในเครื่องจักรเพื่อทดแทนแรงงานที่ขาดแคลน และเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตเพื่อบรรเทาผลกระทบจากต้นทุนแรงงานที่สูงขึ้น ควบคู่ไปกับการขยายกำลังการผลิตรองรับความต้องการในประเทศที่มีแนวโน้มเติบโตดี การปรับตัวของ

ความต้องการสินเชื่อเพื่อการลงทุนในสินทรัพย์ถาวร

ที่มา : ผลสำรวจการปล่อยสินเชื่อและแนวโน้ม (Senior Loan Officer Survey) ธนาคารแห่งประเทศไทย

ความเชื่อมั่นด้านการลงทุน

ที่มา : ผลความเชื่อมั่นทางธุรกิจรายเดือน (Business Sentiment Survey) ธนาคารแห่งประเทศไทย

¹ ธปท. ได้รับข้อมูลจากภาคธุรกิจผ่านช่องทางต่างๆ ได้แก่

- (1) โครงการแลกเปลี่ยนข้อมูลเศรษฐกิจและการเงินระหว่าง ธปท. และภาคธุรกิจ Business Liaison Program (BLP) ซึ่งเข้าพบผู้ประกอบการทั่วประเทศประมาณ 800 รายต่อปี
- (2) การส่งแบบสำรวจดัชนีความเชื่อมั่นทางธุรกิจรายเดือน Business Sentiment Survey ไปยังธุรกิจทั้งในและนอกภาคการผลิตจำนวน 1,010 รายทั่วประเทศ โดยมีการตอบกลับประมาณ 600 รายต่อเดือน
- (3) การส่งแบบสำรวจภาวะและแนวโน้มสินเชื่อรายไตรมาส Senior Loan Officer Survey ไปยังผู้บริหารงานด้านสินเชื่อของสถาบันการเงิน (Senior Loan Officer) ทั้งสิ้น 48 แห่ง ครอบคลุมธนาคารพาณิชย์และสถาบันการเงินประเภทอื่น (Non-bank)

ธุรกิจเหล่านี้สอดคล้องกับ Business Sentiment Survey ที่ชี้ว่านักธุรกิจส่วนใหญ่เชื่อมั่นว่าภาวะธุรกิจในอนาคตจะดีขึ้น และมีแผนลงทุนเพิ่มขึ้นในระยะต่อไป และจาก Senior Loan Officer Survey ที่ชี้ว่าธุรกิจทั้งขนาดใหญ่และ SMEs ต้องการสินเชื่อเพื่อลงทุนในสินทรัพย์ถาวรเพิ่มขึ้นต่อเนื่องจากต้นปี

สำหรับการปรับตัวของธุรกิจในสาขาสำคัญต่างๆ มีรายละเอียดดังนี้

อุตสาหกรรมฮาร์ดดิสก์ไดรฟ์และชิ้นส่วนอิเล็กทรอนิกส์ ได้รับความเสียหายอย่างหนักจากอุทกภัยในปี 2554 ผู้ประกอบการจึงลงทุนสร้างระบบป้องกันอุทกภัยในอนาคต ควบคู่ไปกับการกระจายฐานการผลิตไปยังพื้นที่ปลอดภัยโดยเฉพาะในภาคตะวันออกและภาคตะวันออกเฉียงเหนือของประเทศ นอกจากนี้ ผู้ประกอบการหลายรายใช้โอกาสนี้ลงทุนในเครื่องจักรใหม่เพื่อทดแทนแรงงาน

อุตสาหกรรมเครื่องนุ่งห่ม ได้รับผลกระทบมากจากการชะลอตัวของเศรษฐกิจโลก เพราะคำสั่งซื้อจากตลาดยุโรปและสหรัฐฯ ซึ่งเป็นตลาดหลักลดลง อีกทั้งยังเผชิญกับการแข่งขันที่เข้มข้นจากประเทศคู่แข่งที่มีต้นทุนต่ำกว่า ขณะเดียวกันได้รับผลกระทบจากการปรับขึ้นค่าจ้างขั้นต่ำเพราะเป็นอุตสาหกรรมที่ใช้แรงงานเป็นจำนวนมาก ส่งผลให้ SMEs บางรายต้องลดการจ้างงานลงบางส่วน และบางรายต้องปิดกิจการลง สำหรับธุรกิจขนาดใหญ่ยังสามารถส่งออกได้ดีแต่ขาดแคลนแรงงานจึงลงทุนในเครื่องจักรมากขึ้น และบางรายได้ทยอยย้ายฐานการผลิตไปยังประเทศเพื่อนบ้านเพื่อใช้ประโยชน์จากค่าแรงที่ต่ำกว่า และสิทธิพิเศษทางภาษีศุลกากร (GSP) ที่ประเทศเพื่อนบ้านได้รับ สำหรับธุรกิจที่ยังอยู่ในไทยได้เพิ่มมาตรฐานการผลิตและสร้างแบรนด์เพื่อเพิ่มมูลค่าของสินค้า ตลอดจนปรับปรุงกระบวนการผลิตเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพและลดต้นทุนอื่นๆ อาทิ จ้างแบบเหมาจ่ายตามจำนวนผลงานเพื่อจูงใจพนักงานให้เพิ่มประสิทธิภาพ และปรับปรุงกระบวนการตัดเย็บเพื่อลดส่วนสูญเสีย เป็นต้น

อุตสาหกรรมอาหารแปรรูป ใช้แรงงานสูงและได้รับผลกระทบค่อนข้างมากจากการปรับขึ้นค่าจ้างขั้นต่ำ ผู้ประกอบการส่วนใหญ่จึงลงทุนในเครื่องจักรเพื่อทดแทนแรงงาน นอกจากนี้ แม้ธุรกิจสามารถส่งออกได้ต่อเนื่องเพราะเป็นสินค้าจำเป็น แต่จากภาวะการแข่งขันสูง ธุรกิจส่วนใหญ่จึงเร่งสร้างมูลค่าเพิ่มให้กับสินค้าและขยายตลาดใหม่ อาทิ เปลี่ยนจากการผลิตอาหารแช่แข็งมาเป็นการผลิตอาหารที่พร้อมรับประทาน และเปลี่ยนสูตรอาหารให้เข้ากับความต้องการของตลาดใหม่ๆ มากขึ้น เป็นต้น

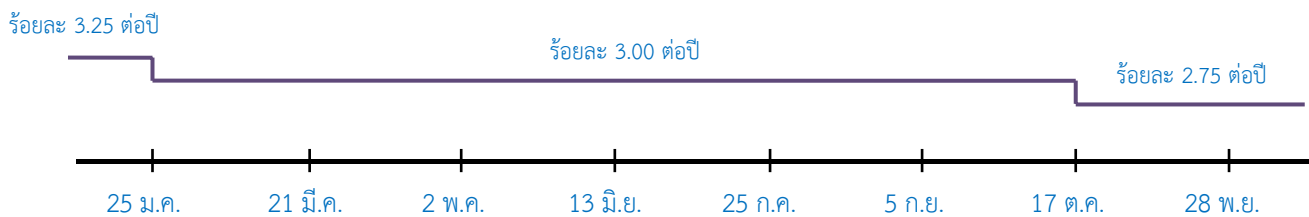
ภาคอสังหาริมทรัพย์ ขยายตัวดีในทุกภูมิภาคจากรายได้ครัวเรือนที่สูงขึ้น แต่เผชิญกับปัญหาขาดแคลนแรงงาน จนทำให้บางรายต้องเลื่อนวันส่งมอบที่อยู่อาศัยและชะลอการเปิดตัวโครงการใหม่ ผู้ประกอบการจึงหันมาใช้คอนกรีตและวัสดุก่อสร้างสำเร็จรูป (Pre-fabrication) มากขึ้น ซึ่งช่วยลดเวลาและจำนวนแรงงานในการก่อสร้าง

ภาคการค้าและบริการ ปรับตัวรองรับต้นทุนแรงงานที่สูงขึ้นโดยเน้นเพิ่มประสิทธิภาพของแรงงาน ธุรกิจโรงแรมให้พนักงานทำงานหลายหน้าที่มากขึ้นและไม่รับคนเพิ่ม ในภาคการค้า ธุรกิจ SMEs ลดต้นทุนด้านอื่นโดยรวมกลุ่มกันสั่งซื้อสินค้าในปริมาณที่สูงขึ้นเพื่อลดต้นทุนเฉลี่ย และใช้กลยุทธ์ส่งเสริมการขายเพื่อให้วงจรการขายสินค้าหมุนได้เร็วขึ้น ขณะที่ธุรกิจขนาดใหญ่นำระบบเทคโนโลยีเข้ามาช่วยเพิ่มประสิทธิภาพในการทำงานพร้อมกับลงทุนในเครื่องจักรเพื่อทดแทนแรงงานบางส่วน นอกจากนี้ ธุรกิจขนาดใหญ่มักรังสรรค์กระจายสินค้าเพิ่มเติมเพื่อบริหารความเสี่ยง โดยเฉพาะจากภัยธรรมชาติ

7. สรุปนโยบายและมาตรการการเงินที่สำคัญ

มาตรการด้านอัตราดอกเบี้ย

อัตราดอกเบี้ยนโยบาย

วันที่ประชุมคณะกรรมการนโยบายการเงิน (กนง.) ในปี 2555

ที่มา: ข่าว ธปท. ฉบับที่ 6/2555, 18/2555, 22/2555, 30/2555, 38/2555, 47/2555, 52/2555 และ 60/2555

○ ในการประชุมครั้งที่ 1/2555 เมื่อวันที่ 25 มกราคม 2555 กนง. ประเมินว่าปัญหาเศรษฐกิจโลกที่ยืดเยื้อเป็นปัจจัยลบต่อการขยายตัวของเศรษฐกิจไทยซึ่งได้รับผลกระทบจากเหตุการณ์อุทกภัยเมื่อปลายปี 2554 อยู่แล้ว ในภาวะที่ความเสี่ยงด้านเงินเฟ้อมีไม่มาก กนง. จึงมีมติให้ลดอัตราดอกเบี้ยนโยบายลงร้อยละ 0.25 ต่อปี เพื่อสนับสนุนกระบวนการฟื้นฟูเศรษฐกิจให้กลับสู่ระดับปกติได้เร็วขึ้น โดยเฉพาะในช่วงที่ความเชื่อมั่นภาคเอกชนเริ่มกระเตื้องแต่ยังเปราะบาง

○ หลังจากนั้น กนง. มีมติให้คงอัตราดอกเบี้ยนโยบายต่อเนื่อง ก่อนจะมีมติให้ลดอัตราดอกเบี้ยนโยบายลงร้อยละ 0.25 ต่อปีในการประชุมครั้งที่ 7/2555 เมื่อวันที่ 17 ตุลาคม 2555 เพื่อรองรับผลกระทบจากเศรษฐกิจโลกที่มีความเสี่ยงสูงขึ้นและรักษาแรงส่งของอุปสงค์ภายในประเทศ ภายใต้ภาวะที่แรงกดดันเงินเฟ้อทรงตัวอยู่ในระดับต่ำ

○ ในการประชุมครั้งสุดท้ายของปี เมื่อวันที่ 28 พฤศจิกายน 2555 กนง. ประเมินว่าเศรษฐกิจโลกมีสัญญาณการปรับตัวดีขึ้น โดยตัวเลขเศรษฐกิจสหรัฐฯ และจีนดีขึ้นกว่าที่คาด ขณะที่แรงส่งจากการใช้จ่ายภายในประเทศอยู่ในเกณฑ์ดี จึงมีมติให้คงอัตราดอกเบี้ยนโยบายไว้ที่ร้อยละ 2.75 ต่อปี

มาตรการด้านตลาดการเงิน

1. การทำธุรกรรมในตลาดการเงิน

มาตรการ	สาระสำคัญ	วันที่บังคับใช้
ขยายประเภทสินทรัพย์ที่สถาบันการเงินสามารถใช้เป็นหลักประกันในการกู้ยืมเงินจาก ธปท.	ธปท. ได้ขยายประเภทสินทรัพย์ที่สถาบันการเงินสามารถใช้เป็นหลักประกันในการกู้ยืมเงินจาก ธปท. ซึ่งครอบคลุมพันธบัตรที่ออกโดยรัฐบาล รัฐวิสาหกิจ และสถาบันการเงิน รวมทั้งเงินตราต่างประเทศและตัวแลกเปลี่ยนตามหลักเกณฑ์ที่ ธปท. กำหนด เพื่อให้การให้ความช่วยเหลือด้านสภาพคล่องแก่สถาบันการเงินเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล รวมทั้งช่วยรักษาเสถียรภาพระบบการเงินโดยรวมได้ดีขึ้น	2 มีนาคม 2555

ที่มา: หนังสือเวียน ธปท. ที่ ผตง.(04)ว.2/2555

2. การควบคุมการแลกเปลี่ยนเงิน

มาตรการ	สาระสำคัญ	วันที่บังคับใช้
แผนแม่บทเงินทุนเคลื่อนย้ายระหว่างประเทศ	ธปท. ได้จัดทำแผนแม่บทเงินทุนเคลื่อนย้ายระหว่างประเทศโดยผ่อนคลายนโยบายและวิธีปฏิบัติเกี่ยวกับการลงทุนในตราสารต่างประเทศและอนุพันธ์ ซึ่งอยู่ในอำนาจหน้าที่ของ ธปท. ได้แก่ (1) ให้บริษัทที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์สามารถลงทุนได้โดยไม่ต้องผ่านตัวกลางในประเทศ (2) เพิ่มการลงทุนในตราสารหนี้สกุลเงินตราต่างประเทศ (FX Bond) ที่ออกและจำหน่ายในประเทศได้ จากเดิมที่ได้แต่หลักทรัพย์สกุลเงินตราต่างประเทศที่ออกและจำหน่ายในต่างประเทศเท่านั้น และ (3) ให้ผู้ลงทุนสถาบันที่ ธปท. กำหนดสามารถยกเลิกสัญญาป้องกันความเสี่ยงจากการลงทุนได้โดยเสรี ทั้งนี้ เพื่อ (1) เพิ่มความคล่องตัวและทางเลือกในการลงทุนเพื่อกระจายความเสี่ยง (2) เปิดโอกาสให้ผู้ลงทุนบริหารความเสี่ยงจากการลงทุนได้ยืดหยุ่นมากขึ้น สอดรับกับความผันผวนของตลาดการเงินโลก และ (3) เพิ่มช่องทางการระดมทุนเพื่อรองรับความเชื่อมโยงกับประชาคมอาเซียนในระยะต่อไป	22 ตุลาคม 2555

ที่มา: ข่าว ธปท. ที่ 54/2555

มาตรการด้านสินเชื่อ

มาตรการ	สาระสำคัญ	วันที่บังคับใช้
1) หลักเกณฑ์การคำนวณสินทรัพย์เสี่ยงด้านเครดิตสำหรับธนาคารพาณิชย์โดย Internal Ratings-Based Approach (วิธี IRB)	ธปท. ได้ปรับปรุงหลักเกณฑ์การคำนวณสินทรัพย์เสี่ยงด้านเครดิตสำหรับธนาคารพาณิชย์โดย Internal Ratings-Based Approach (วิธี IRB) เพื่อให้สอดคล้องกับหลักเกณฑ์ในเรื่ององค์ประกอบเงินกองทุนที่มีการปรับปรุงใหม่โดยไม่ได้เปลี่ยนแปลงหลักการเดิมของวิธี IRB นอกจากนี้ จากวิกฤตทางการเงินที่ผ่านมา ปรากฏว่าคุณภาพด้านเครดิตของลูกค้าที่ประกอบธุรกิจทางการเงินมีความเชื่อมโยงกับความเสี่ยงของระบบมากกว่าลูกค้าประเภทอื่น ดังนั้น ธปท. จึงได้ปรับปรุงสูตรการคำนวณสินทรัพย์เสี่ยงด้านเครดิตให้สะท้อนลักษณะความเสี่ยงที่แท้จริงของลูกค้าประเภทนี้ด้วย	1 มกราคม 2556
2) หลักเกณฑ์การคำนวณสินทรัพย์เสี่ยงด้านเครดิตของคู่สัญญาสำหรับธุรกรรมอนุพันธ์	ธปท. ได้ปรับปรุงหลักเกณฑ์การคำนวณสินทรัพย์เสี่ยงด้านเครดิตของคู่สัญญา (Counterparty Credit Risk) สำหรับธุรกรรมอนุพันธ์ โดยสาระสำคัญที่ได้ปรับปรุง คือ 1) ปรับเพิ่มระยะเวลาถือครองขั้นต่ำ (Minimum Holding Period) ในการคำนวณค่าปรับลด (Haircut) มูลค่าหลักประกันตามวิธี Comprehensive สำหรับธุรกรรมอนุพันธ์นอกตลาดบางประเภท เช่น ธุรกรรมอนุพันธ์ที่เกี่ยวข้องกับหลักประกันที่ไม่มีสภาพคล่อง เพื่อให้สอดคล้องกับพฤติกรรมที่เกิดขึ้นจริงในภาวะวิกฤตที่ธนาคารพาณิชย์มีความเสี่ยงสูงขึ้นจากการไม่สามารถปิดฐานะธุรกรรมอนุพันธ์เหล่านี้ได้ภายในระยะเวลาอันสั้น 2) ปรับปรุงเนื้อหาเกี่ยวกับการคำนวณมูลค่าเทียบเท่าสินทรัพย์ในบดูล (Credit Equivalent Amount: CEA) สำหรับธุรกรรมอนุพันธ์บางประเภท โดยเฉพาะธุรกรรมอนุพันธ์ที่มีโครงสร้างซับซ้อน (Structured Derivative) เพื่อให้หลักเกณฑ์ดังกล่าวมีความชัดเจนยิ่งขึ้นเนื่องจากประกาศฉบับเดิมไม่ได้ระบุวิธีการคำนวณไว้อย่างชัดเจน และเพื่อให้หลักเกณฑ์ดังกล่าวมีความเหมาะสมในทางปฏิบัติ	1 มกราคม 2556
3) หลักเกณฑ์การคำนวณสินทรัพย์เสี่ยงด้านเครดิตสำหรับการผิณฑ์ชำระราคาและการส่งมอบและการส่งมอบและธุรกรรม Non-delivery versus Payment (Non-DvP) สำหรับธนาคารพาณิชย์	ธปท. ได้ปรับปรุงแนวทางการคำนวณสินทรัพย์เสี่ยงด้านเครดิตสำหรับธุรกรรมที่มีการชำระราคาและการส่งมอบยังไม่เสร็จสิ้น เพื่อให้สอดคล้องกับหลักเกณฑ์ในเรื่ององค์ประกอบของเงินกองทุนที่มีการปรับปรุงใหม่ให้สามารถสะท้อนความเสี่ยงด้านเครดิตของธนาคารพาณิชย์ได้ดีขึ้น โดยไม่ได้เปลี่ยนแปลงหลักการเดิมของแนวทางการคำนวณ	1 มกราคม 2556

ที่มา: 1) ประกาศ ธปท. ที่ สนส. 16/2555

2) ประกาศ ธปท. ที่ สนส. 17/2555

3) ประกาศ ธปท. ที่ สนส. 18/2555

หมายเหตุ: มาตรการด้านสินเชื่ออ้างอิงหลักเกณฑ์จาก Basel III: A global regulatory framework for more resilient banks and banking systems (Revised version: June 2011)

Ins1213

ศูนย์คุ้มครองผู้ใช้บริการทางการเงิน
ธนาคารแห่งประเทศไทย

www.bot.or.th